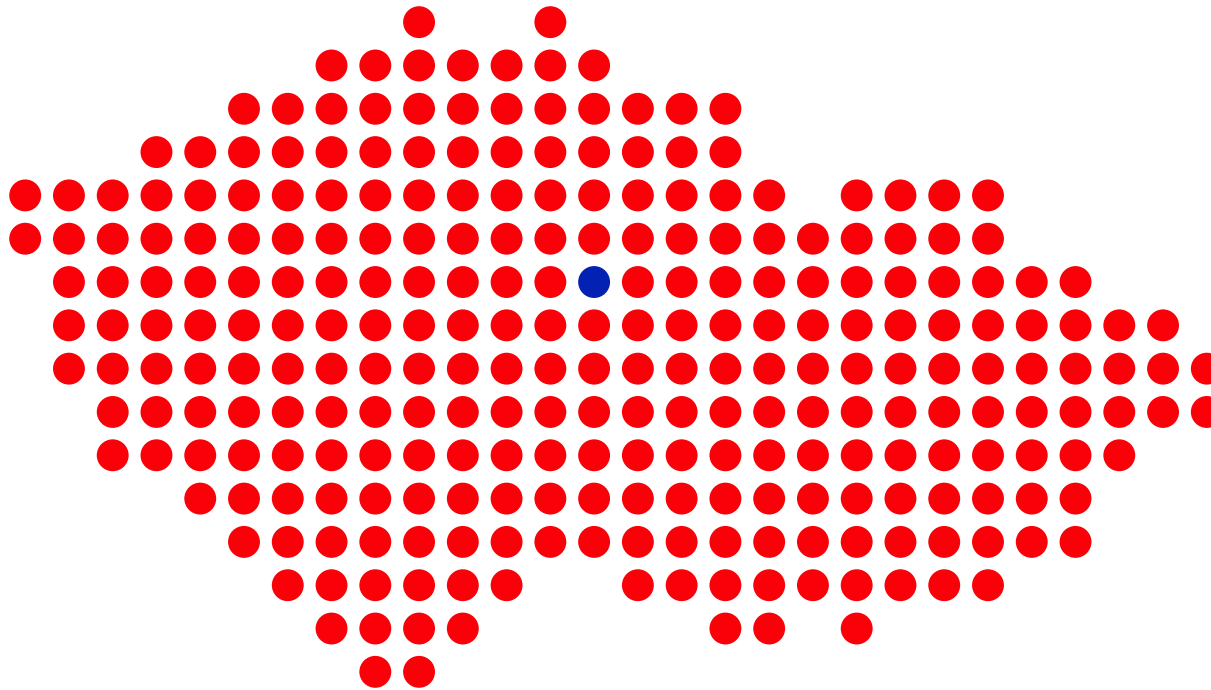

KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY PARDUBIC

KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY PARDUBIC

Studie vznikla v rámci projektu Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR, podpořeného v rámci programu NAKI – Ministerstva kultury ČR, identifikační kód projektu DF11P01OVV031

Autoři: Petr Návrat, Markéta Dubová

Odborná konzultace: Olga Škochová Bláhová

Odpovědný redaktor: Lucie Bartoňová

Jazykový redaktor: Petr Lehečka

Grafický design: Jaromír Hárovník

Vydal: Institut umění – Divadelní ústav v Praze
v roce 2014 jako svou 676. publikaci.

1. vydání

Neprodejné

Doporučená citace:

Návrat, P., Dubová, M. (2014). Kulturní a kreativní průmysly Pardubic.
Praha: Institut umění – Divadelní ústav.

© Petr Návrat, Markéta Dubová, 2014

© Divadelní ústav – Institut umění, 2014

ISBN 978-80-7008-336-9

KULTURNÍ A KREATIVNÍ ODVĚTVÍ V PARDUBICÍCH

672 subjektů

2224 zaměstnaných

5,4 % zaměstnanosti Pardubic

1,7 miliardy Kč obratu ročně

OBSAH

SEZNAM GRAFŮ	3
SEZNAM TABULEK	4
SEZNAM ZKRATEK	5
KAPITOLA 1: PROČ MAPOVAT KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY?	7
KAPITOLA 2: METODIKA ANALÝZY	9
2.1 Postup analýzy	9
2.2 Vymezení KKP	11
2.3 Verifikace dat o subjektech KKP	12
2.4 Určení počtu zaměstnanců	13
2.5 Určení výše obrátu	14
KAPITOLA 3: KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY PARDUBIC – SOUHRNNÁ ANALÝZA	15
3.1 Četnost a charakteristika subjektů KKP	15
3.2 Odhad zaměstnanosti KKP v Pardubicích	18
3.3 Odhad obrátu KKP v Pardubicích	20
3.4 Souhrnná SWOT analýza kulturních a kreativních odvětví Pardubic	23
KAPITOLA 4: VÝTVARNÉ UMĚNÍ	27
4.1 Hlavní aktéři a charakteristika odvětví	28
4.2 Kvantitativní analýza	32
4.3 SWOT analýza	36
KAPITOLA 5: SCÉNICKÁ UMĚNÍ	39
5.1 Divadelní činnost (charakteristika odvětví)	40
5.2 Taneční činnosti (charakteristika odvětví)	42
5.3 Hlavní aktéři	43
5.4 Kvantitativní analýza	45
5.5 SWOT analýza	49
KAPITOLA 6: HUDBA	53
6.1 Hlavní aktéři a charakteristika odvětví	55
6.2 Kvantitativní analýza	59
6.3 SWOT analýza	63

KAPITOLA 7: LITERATURA, KNIHY A TISK	67
7.1 Hlavní aktéři	68
7.2 Charakteristika odvětví	70
7.3 Kvantitativní analýza	71
7.4 SWOT analýza	76
KAPITOLA 8: ARCHITEKTURA	79
8.1 Hlavní aktéři a charakteristika odvětví	81
8.2 Spolupráce s dalšími kraji a zahraničím	83
8.3 Kvantitativní analýza	86
8.4 SWOT analýza	90
KAPITOLA 9: DESIGN	93
9.1 Hlavní aktéři a charakteristika odvětví	93
9.2 Kvantitativní analýza	94
9.3 SWOT analýza	98
KAPITOLA 10: REKLAMA	101
10.1 Hlavní aktéři	102
10.2 Charakteristika odvětví	103
10.3 Kvantitativní analýza	104
10.4 SWOT analýza	108
KAPITOLA 11: ROZHLAS A TELEVIZE	111
11.1 Hlavní aktéři a charakteristika odvětví	111
11.2 Kvantitativní analýza	112
11.3 SWOT analýza	116
KAPITOLA 12: FILM A VIDEO	119
12.1 Kina a filmové festivaly (charakteristika odvětví)	120
12.2 Tvorba filmu a videa (charakteristika odvětví)	122
12.3 Kvantitativní analýza	123
12.4 SWOT analýza	127

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1	Počet subjektů KKP v Pardubicích dle sektorů	15
Graf 2	Počet subjektů KKP v Pardubicích dle odvětví	16
Graf 3	Počet subjektů KKP v Pardubicích dle druhu vlastnictví	17
Graf 4	Počet zaměstnanců KKP v Pardubicích dle sektorů	18
Graf 5	Počet zaměstnanců KKP v Pardubicích dle odvětví	19
Graf 6	Obrat KKP v Pardubicích dle sektorů (v milionech Kč)	20
Graf 7	Obrat KKP v Pardubicích dle odvětví (v milionech Kč)	21
Graf 8	Počet subjektů výtvarného umění dle právní formy	33
Graf 9	Subjekty výtvarného umění dle kategorií počtu zaměstnanců	34
Graf 10	Subjekty výtvarného umění dle kategorií ročního obratu (v Kč)	35
Graf 11	Počet subjektů scénických umění dle právní formy	46
Graf 12	Subjekty scénických umění dle kategorií počtu zaměstnanců	47
Graf 13	Subjekty scénických umění dle kategorií ročního obratu (v Kč)	48
Graf 14	Počet subjektů odvětví hudba dle právní formy	60
Graf 15	Subjekty odvětví hudba dle kategorií počtu zaměstnanců	61
Graf 16	Počet subjektů odvětví literatura, knihy a tisk dle právní formy	73
Graf 17	Subjekty odvětví literatura, knihy a tisk podle kategorií počtu zaměstnanců	74
Graf 18	Subjekty odvětví literatura, knihy a tisk podle kategorií ročního obratu (v Kč)	75
Graf 19	Počet autorizovaných architektů v krajích ČR v přepočtu na 100 tisíc obyvatel	80
Graf 20	Počet subjektů činných v jednotlivých krajích ČR	83
Graf 21	Podíl činnosti nebo produkce subjektů pardubické architektury realizované mimo Pardubický kraj	84
Graf 22	Podíl subjektů architektury působících v zahraničí	85
Graf 23	Počet subjektů architektury dle právní formy	87
Graf 24	Subjekty architektury podle kategorií počtu zaměstnanců	88
Graf 25	Subjekty architektury dle kategorií ročního obratu (v Kč)	89
Graf 26	Počet subjektů designu dle právní formy	95
Graf 27	Subjekty designu dle kategorií počtu zaměstnanců	96
Graf 28	Subjekty designu dle kategorií ročního obratu	97
Graf 29	Počet subjektů reklamy dle právní formy	105
Graf 30	Subjekty reklamy dle kategorií počtu zaměstnanců	106
Graf 31	Subjekty reklamy dle ročního obratu (v Kč)	107

Graf 32	Počet subjektů odvětví rozhlas a televize dle právní formy	113
Graf 33	Subjekty odvětví rozhlas a televize dle kategorií počtu zaměstnanců	114
Graf 34	Subjekty odvětví rozhlas a televize dle kategorií ročního obratu (v Kč)	115
Graf 35	Počet subjektů odvětví film a video dle právní formy	124
Graf 36	Subjekty odvětví film a video dle kategorií počtu zaměstnanců	125
Graf 37	Subjekty odvětví film a video dle kategorií ročního obratu (v Kč)	126

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Kulturní a kreativní průmysly: 3 sektory, 14 odvětví	7
Tabulka 2	Souhrnná SWOT analýza kulturních a kreativních odvětví Pardubic	23
Tabulka 3	CZ-NACE výtvarného umění	32
Tabulka 4	SWOT analýza výtvarného umění v Pardubicích	36
Tabulka 5	CZ-NACE scénických umění	45
Tabulka 6	SWOT analýza scénických umění v Pardubicích	49
Tabulka 7	CZ-NACE hudby	59
Tabulka 8	SWOT analýza odvětví hudba v Pardubicích	63
Tabulka 9	CZ-NACE literatury, knih a tisku	71
Tabulka 10	SWOT analýza odvětví literatura, knihy a tisk v Pardubicích	76
Tabulka 11	CZ-NACE architektury	86
Tabulka 12	SWOT analýza odvětví architektura v Pardubicích	90
Tabulka 13	CZ-NACE designu	94
Tabulka 14	CZ-NACE reklamy	104
Tabulka 15	SWOT analýza odvětví reklama v Pardubicích	108
Tabulka 16	CZ-NACE rozhlasu a televize	112
Tabulka 17	CZ-NACE odvětví film a video	123
Tabulka 18	SWOT analýza odvětví film a video v Pardubicích	127
Tabulka 19	Přehled převažujících podskupin CZ NACE v oblasti kulturního sektoru	133
Tabulka 20	Přehled převažujících podskupin CZ NACE v oblasti kulturních průmyslů	134
Tabulka 21	Přehled převažujících podskupin CZ NACE v oblasti kreativních průmyslů	134
Tabulka 22	Podskupiny CZ NACE pro odvětví KKP dle JIC Brno	135
Tabulka 23	Návaznost Strategie pro kulturu a kreativitu Pardubic na potřeby pardubických subjektů KKP	142

SEZNAM ZKRATEK

BSG	Barocco sempre giovane
OMI	odbor majetku a investic
ČR	Česká republika
OŠKS	odbor školství, kultury a sportu
ČRo	Český rozhlas
PK	Pardubický kraj
ČVUT	České vysoké učení technické
RES	registr ekonomických subjektů
D29	Divadlo 29
StB	Státní bezpečnost
EU	Evropská unie
SWOT	analýza slabých a silných stránek, příležitostí a hrozeb
FK	Filmový klub Pardubice
UPa	Univerzita Pardubice
GAMPA	Galerie města Pardubic
VČD	Východočeské divadlo Pardubice
IFAS	Mezinárodní (dříve internacionální) festival akademických sborů
VČG	Východočeská galerie v Pardubicích
KCP	Kulturní centrum Pardubice
VČM	Východočeské muzeum v Pardubicích
KD	kulturní dům
VUT	Vysoké učení technické v Brně
KKP	kulturní a kreativní průmysly
KPMH	Klub přátel moderní hudby
MHD	městská hromadná doprava
MmP	Magistrát města Pardubic
MO	městský obvod
OC	obchodní centrum
OHA	odbor hlavního architekta

Kapitola 1: PROČ MAPOVAT KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY?

Pojem *kulturní a kreativní průmysly* (KKP) je v českém kontextu stále nový a mnohdy ani odborná veřejnost nemá ucelené povědomí o jeho vymezení. KKP zahrnuje umělecká, kulturní a kreativní odvětví, jako jsou scénická a výtvarná umění, literatura, knihy a tisk, film a video, hudba, ale i architektura, reklama a videohry, a řadí se mezi ně i umělecké vzdělávání, paměťové instituce a knihovny (podrobně viz tabulku 1).

Fenomén KKP poukazuje na dvě důležité skutečnosti: 1) všechna tato odvětví mají svoje kořeny v umění a v umělecké tvorbě, 2) jednotlivá odvětví fungují v symbióze, tedy navzájem se potřebují. Film potřebuje hudbu, scénická umění a architekturu, podobně reklama potřebuje grafiky, filmaře, televizi a podobně.

Význam kulturních a kreativních odvětví v hospodářství dynamicky roste. Děje se tak v důsledku ekonomických a společenských změn spojených se vzrůstajícím významem informačních a telekomunikačních služeb, mediální tvorby, ale i díky celosvětovému nárůstu zábavního průmyslu a cestovního ruchu. Všem těmto odvětvím vytvářejí kulturní a kreativní průmysly obsah. Na umění, kulturu a kreativitu už proto není možné pohlížet jako na nadstavbu hospodářské činnosti, ale jako na jednu z jejich důležitých součástí. Rozvoj kulturních a kreativních odvětví se tak stává součástí strategií místního ekonomického rozvoje.

KULTURNÍ SEKTOR	KULTURNÍ PRŮMYSLY	KREATIVNÍ PRŮMYSLY
Scénická umění	Film a video	Architektura
Výtvarná umění	Hudba	Reklama
Kulturní a umělecké vzdělávání	Televize a rozhlas	Design
Památky, muzea a galerie	Knihy a tisk	
Knihovny a archivy	Videohry	
Řemesla		

TABULKA 1 Kulturní a kreativní průmysly: 3 sektory, 14 odvětví

Podíl osob zaměstnaných v KKP v Evropě se mezi léty 2004 a 2008 zvýšil z 3,1 % na 3,8 %¹. Zaměstnanost v KKP se přitom ve velké míře koncentruje do globálních a regionálně významných měst. V Brně zaměstnávají subjekty KKP až 13 % tamější pracovní síly², v Praze je podíl zaměstnanosti odhadován až na 14 %³.

PŘEDKLÁDANÁ ANALÝZA SE SNAŽÍ ODPOVĚDĚT NA TYTO OTÁZKY:

- ♦ Jaká je skutečná síla jednotlivých kulturních a kreativních odvětví v Pardubicích?
- ♦ Kolik subjektů, firem, živnostníků, neziskových organizací, příspěvkových organizací atd. v nich aktivně působí?
- ♦ Kolik osob je v těchto odvětvích činných?
- ♦ Jaká je ekonomická síla těchto odvětví měřená jejich obratem?
- ♦ Kdo jsou hlavní aktéři důležití pro další rozvoj odvětví? Je dostatečná nabídka vzdělávání v dovednostech, která odvětví KKP v Pardubicích potřebují?
- ♦ Jaká je spolupráce s magistrátem, krajem, vysokými školami?
- ♦ Co jsou silné a slabé stránky odvětví, příležitosti a hrozby vzhledem k dalšímu rozvoji těchto odvětví?

Zpráva odpovídá na tyto otázky jak souhrnně pro kulturní a kreativní průmysly v Pardubicích (kapitola 3), tak i samostatně pro každý z nich (kapitoly 4–12). Kapitoly věnované jednotlivým odvětvím mají vždy obdobnou strukturu, jednotlivé části odpovídají na výše položené otázky. Analýza KKP v Pardubicích byla součástí výzkumného projektu Institutu umění – Divadelního ústavu „Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR“, který je financován z Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) formou dotace Ministerstva kultury ČR. Výzkum byl realizován ve spolupráci s odborem školství, kultury a sportu Magistrátu města Pardubic.

Souběžně s mapováním KKP probíhala v Pardubicích příprava koncepčního dokumentu „Strategie rozvoje kultury a kreativity Pardubic“. Zjištění z analýzy jednotlivých odvětví a identifikované potřeby pro rozvoj jednotlivých odvětví tak byla průběžně zohledňována při formulaci cílů a opatření tohoto koncepčního dokumentu.

Magistrát města Pardubic bude s poznatky prezentovanými v této studii dále pracovat i při přípravě akčních plánů této strategie a při rozhodování o politikách na podporu podnikání, školství, cestovního ruchu a dalších souvisejících oblastí.

¹ Zdroje: údaj pro rok 2004 - Evropská komise, 2006. Údaj pro rok 2008 - TERA Consultants, 2010.

² Zdroj: Jihomoravské inovační centrum, 2014.

³ Zdroj: Útvar rozvoje hl. m. Prahy, 2013.

Kapitola 2: METODIKA ANALÝZY

2.1 POSTUP ANALÝZY

Analýza vznikala ve dvou fázích. V první byly verifikovány seznamy subjektů pro každé odvětví KKP, neaktivní subjekty byly odstraněny a chybějící subjekty doplněny. Ve druhé fázi byly shromážděny informace pro kvalitativní popis jednotlivých odvětví a pro odhad jejich zaměstnanosti a obratu.

V první fázi byly verifikovány údaje o všech subjektech kulturních a kreativních průmyslů ze seznamu připraveného pro oblast města Pardubic RNDr. Pavlem Bednářem, Ph.D. a Ing. Lukášem Dankem z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně⁴. Bednář a Danko přitom vybírali z databáze Albertina 2013⁵ subjekty dle „převažující činnosti podle klasifikace CZ NACE (činnost podílející se nadpoloviční většinou na obratu firmy, resp. činnosti v případě neziskových či veřejných subjektů)“⁶.

Verifikace dat byla v tomto prvním kroku provedena vyhledáváním informací o subjektech prostřednictvím internetu nebo přímým e-mailovým či telefonickým kontaktováním a z dostupných oborových seznamů. Údaje o aktivních a neaktivních subjektech byly dále revidovány na schůzkách s informátory, tedy osobami, které byly vybrány pro jejich dobrou znalost odvětví.

Subjekty, které nejsou aktivní nebo vykonávají jinou činnost, než pod níž byly klasifikovány, byly vyškrtuty ze seznamu. Naopak do seznamu byly doplněny subjekty, které v Pardubicích v daném odvětví pracují, ale na seznamu chyběly. Ve výsledku pak byl připraven konečný seznam subjektů, které jsou skutečně v daném odvětví v Pardubicích aktivní. Podrobněji je postup verifikace dat o subjektech KKP popsán v části 2.3.

Ve druhé fázi byly shromážděny kvalitativní charakteristiky pro jednotlivá odvětví. Hlavním prostředkem pro jejich získání byly semináře se zástupci jednotlivých odvětví, na kterých byla provedena SWOT analýza – tedy diskuse

⁴ Bednář a Danko, 2013

⁵ Databáze Albertina 2013 nabízí ucelený přehled o komerčních, neziskových a veřejných subjektech z veřejně dostupných zdrojů, tj. Českého statistického úřadu a Ministerstva financí České republiky.

⁶ Bednář a Danko, 2013

2.1

o silných a slabých stránkách odvětví, jeho příležitostech a hrozbách z hlediska dalšího rozvoje odvětví v Pardubicích. Zmapování byli i hlavní aktéři, kteří mají na rozvoj odvětví ve městě podstatný vliv. Výstupy z těchto seminářů byly následně zdokumentovány a poslány ke komentáři zástupcům odvětví. Na základě jejich vyjádření pak byly texty finalizovány a jsou součástí kapitol o jednotlivých odvětvích v této zprávě.

V rámci druhého kroku byly propočítány údaje o zaměstnanosti jednotlivých odvětví, popsány právní formy subjektů a stanoven odhad obrátu pro každé odvětví. Metody těchto výpočtů jsou popsány v částech 2.4 a 2.5 této zprávy.

2.2 VYMEZENÍ KKP

Vymezení odvětví, která spadají do kulturních a kreativních průmyslů, je komplikované a pojednání o něm by stačilo na samostatnou publikaci. Pro vymezení odvětví KKP byla využita stejná metodika, kterou aplikovali Bednář a Danko při práci s daty z databáze Albertina. Toto vymezení vychází z trojsektorové tabulky dle Výsledků účtu kultury ČR za rok 2010 (NIPOS, ČSÚ, 2012) a vymezuje kulturní sektor, kulturní průmysly a kreativní průmysly (viz přílohu č. 1).

OPROTI VYMEZENÍ V TROJSEKTOROVÉ TABULCE VŠAK BYLY UČINĚNY TYTO ZMĚNY:

- ♦ v kulturním sektoru byla sloučena tradiční odvětví se silnou vazbou na institucionální podporu z veřejných rozpočtů, tj. historické památky, muzea a archivy, do jednoho odvětví pod názvem kulturní dědictví
- ♦ knihovny byly zahrnuty do odvětví literatura, knihy a tisk, kam byla zařazena i překladatelská činnost – aby byly zachovány stejné kategorie jako při mapování KKP v Brně
- ♦ ze stejného důvodu byla vyčleněna samostatná kategorie výtvarné umění, která zahrnuje i fotografické činnosti
- ♦ řemesla nebyla analyzována, protože chyběla i v analýze Bednáře a Danka
- ♦ nebylo analyzováno ani odvětví videoher, protože se v tomto odvětví v Pardubicích nenašel ani jeden subjekt

V některých studiích se do KKP zahrnuje i tvorba softwaru. Toto odvětví však v našem vymezení KKP nebylo zahrnuto. Jeho zahrnutí by výrazně zvýšilo hodnoty zaměstnanosti a obrátu KKP ve městě, provázání odvětví softwaru s ostatními odvětvími KKP je však minimální.

Takto vymezená odvětví kulturního sektoru, kulturních průmyslů a kreativních průmyslů odpovídají kategoriím, které byly použity i při mapování KKP v Brně⁷, a umožňují tak výsledky obou mapování, a tedy i situaci jednotlivých odvětví porovnávat. Pro srovnání vymezení odvětví KKP při mapování v Brně viz tabulku 22 v příloze č. 1.

2.3 VERIFIKACE DAT O SUBJEKTECH KKP

Vzhledem k tomu, že správnost údajů o CZ-NACE zadávaných do registru ekonomických subjektů (dále jen RES) není nijak právně nárokovatelná, mají tyto údaje o oboru činnosti spíše informativní charakter a nemusí odpovídat skutečnosti. Proto je pro objektivní poznání oboru, kterým se subjekty zabývají, nezbytné údaje z RES ověřit – verifikovat.

Toto ověření bylo realizováno ve třech krocích. V první řadě se jednalo o vyhledávání subjektů na internetu, kdy za aktivní byl považován takový, o jehož aktivitě byly nalezeny relevantní informace. Ignorovány přitom byly webové stránky, které pouze generují údaje z RES.

V mnoha případech nebyly nalezeny žádné relevantní informace, ale byly k dispozici kontaktní údaje subjektu, který vykazoval podobné znaky (jméno, adresa...) jako ten v RES. Takový subjekt pak byl kontaktován prostřednictvím telefonu, e-mailu nebo Facebooku s dotazem, zda se skutečně jedná o subjekt uvedený v RES a zda vyvíjí aktivitu v konkrétním odvětví.

V dalším kroku byla zdrojová data doplněna o další subjekty z oborových webů a rejstříků (registr tlumočnicků, Archiweb, Bandzone apod.) a také pomocí jednoduchého vyhledávání typu „fotograf Pardubice“ apod.

Následně byla použita tzv. „metoda sněhové koule“. Na základě doporučení osob s přehledem o pardubické kulturní a kreativní scéně byli identifikováni informátoři pro jednotlivá odvětví KKP. S nimi pak byly vedeny řízené rozhovory s cílem určit, které subjekty na seznam nepatří, a které informátoři naopak postrádají. Na základě jejich doporučení pak byli vytipováni další informátoři a postup byl opakován.

Takto upravený seznam byl pak předložen i účastníkům setkání jednotlivých odvětví pro jejich další verifikaci. Až po tomto konečném ověření byl seznam subjektů pro jednotlivá odvětví zkompletován.

Za účelem verifikace dat byl vytvořen i on-line dotazník. Vybrané subjekty z každého odvětví byly vyzvány, aby odpověděly na otázky týkající se zaměstnanosti, obratu, spolupráce s VŠ a geografického vymezení jejich činnosti. Sada otázek se zabývala i podnikatelskými dovednostmi začínajících subjektů.

2.4 URČENÍ POČTU ZAMĚSTNANCŮ

Při analýze zaměstnanosti v KKP byla každá firma zařazena do jiné kategorie podle počtu zaměstnanců, např. 1, 2–5, 6–9, 10–19 atd.

KATEGORIE POČTU ZAMĚSTNANCŮ BYLA KAŽDÉMU SUBJEKTU URČENA:

- ◆ na základě údajů z původní databáze Bednáře a Danka vycházející z údajů Albertina 2013
- ◆ na základě on-line dotazování mezi vybranými subjekty
- ◆ přímým dotazem u příspěvkových organizací a dalších velkých subjektů
- ◆ u ostatních subjektů, u kterých tento údaj chyběl, byl počet zaměstnanců určen následovně:
 - ◆ u fyzických osob (FO), které neuvádějí počet zaměstnanců, se předpokládá, že mají pouze jednoho zaměstnance
 - ◆ u právnických osob (PO), které neudávají počet zaměstnanců, byla hodnota nahrazena průměrným počtem zaměstnanců PO v daném odvětví
 - ◆ u neregistrovaných subjektů, například skupin v oblasti hudba, u kterých nebylo možné údaj dohledat, byl počet zaměstnanců určen dle stejného klíče jako u PO

Termín zaměstnanec je zde chápán statisticky a zahrnuje i zaměstnávající osoby a osoby pracující na vlastní účet. U těchto osob se však nerozlišuje, zda práci vykonávají jako hlavní, nebo vedlejší činnost. U odvětví hudba je kromě počtu zaměstnanců uveden i počet činných osob, tedy těch, které hudební činnost vykonávají i bez odměny jako zájmovou aktivitu.

Celková „zaměstnanost“ každého odvětví byla stanovena jako součet zaměstnanců všech subjektů identifikovaných v odvětví. Subjektům, u nichž byla známa jen kategorie počtu zaměstnanců, byla zaměstnanost stanovena jako střední hodnota této kategorie.

2.5 URČENÍ VÝŠE OBRATU

Podobně bylo postupováno i v případě určení výše obratu.

KATEGORIE VÝŠE OBRATU BYLA PRO JEDNOTLIVÉ SUBJEKTY URČENA:

- ◇ na základě údajů z původní databáze Bednáře a Danka vycházející z údajů Albertina 2013
- ◇ na základě on-line dotazování mezi vybranými subjekty
- ◇ ze zprávy o hospodaření za rok 2013 u příspěvkových organizací a jejich administrativních jednotek (např. Divadlo 29)
- ◇ u ostatních subjektů, u kterých tento údaj nebylo možné dohledat, byla kategorie obratu stanovena dle průměrného obratu subjektů v daném odvětví s tím, že průměr byl stanoven zvlášť pro fyzické a zvlášť pro právnické osoby.

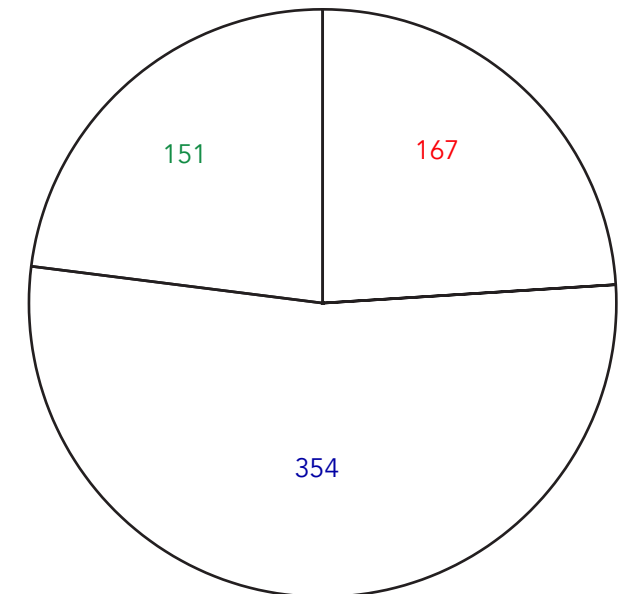
Celkový obrat každého odvětví byl stanoven součtem obrátů všech subjektů identifikovaných v odvětví. U subjektů, u nichž byla známa jen kategorie obratu, byl obrat stanoven jako střední hodnota této kategorie.

Kapitola 3: KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY PARDUBIC – SOUHRNNÁ ANALÝZA

3.1 ČETNOST A CHARAKTERISTIKA SUBJEKTŮ KKP

Celkem bylo v Pardubicích identifikováno 672 subjektů činných v KKP. Po verifikaci dat zůstaly v Pardubicích nejsilnějším sektorem kulturní průmysly s 354 subjekty. O více než polovinu méně subjektů je pak aktivních v kreativních průmyslech (167 subjektů), v kulturním sektoru je činných 151 subjektů.

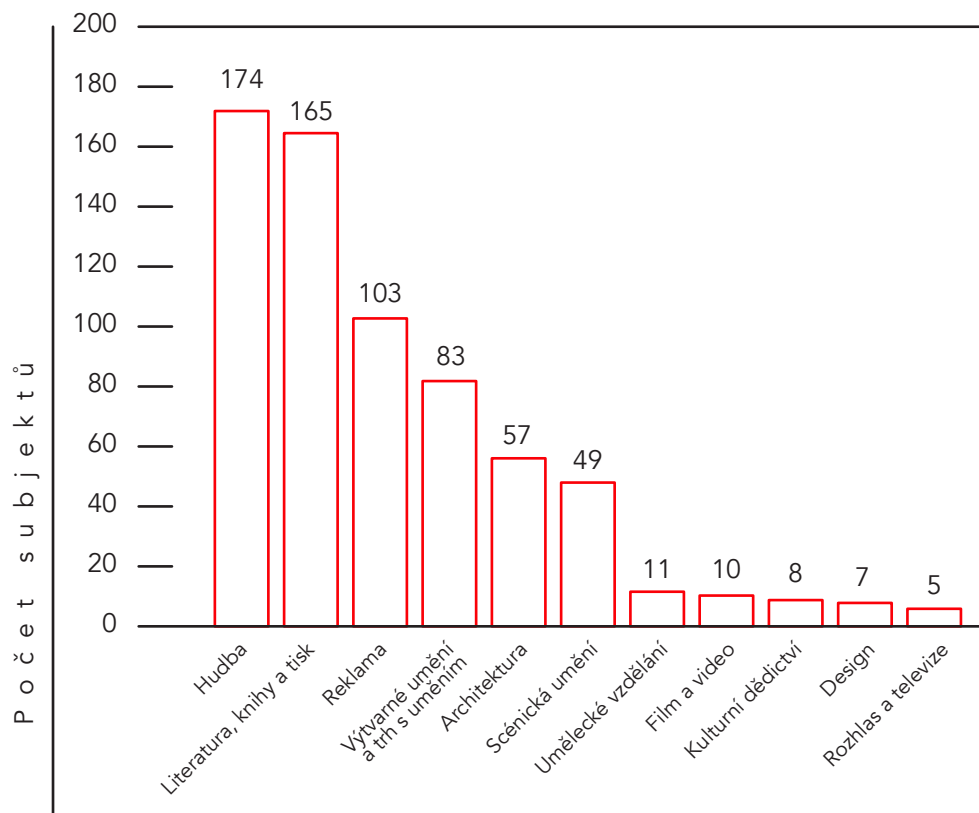
kreativní průmysly
kulturní průmysly
kulturní sektor

GRAF 1 Počet subjektů KKP v Pardubicích dle sektorů

3.1

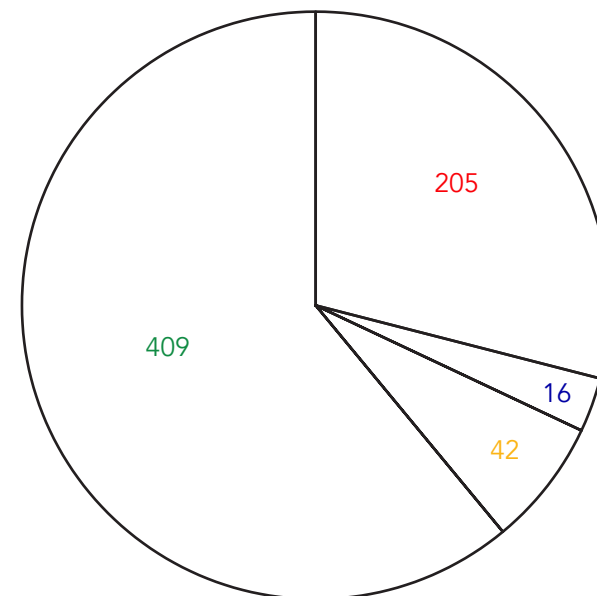
Z grafu 2 vyplývá, že nejsilnějším pardubickým odvětvím KKP je hudba, kde počet subjektů dosahuje 174. Jen o 9 subjektů méně má odvětví literatura, knihy a tisk (165). Tím silně předčí ostatní odvětví – například třetí nejsilnější odvětví, reklama, čítá pouze 103 subjektů a patří spolu s architekturou (57) a scénickými (49) a výtvarnými uměními (83) ke středně zastoupeným odvětvím. O poznání méně subjektů pak je činných v uměleckém vzdělávání (11), kulturním dědictví (8) a v odvětvích film a video (10), design (7) a rozhlas a televize (5).

GRAF 2 Počet subjektů KKP v Pardubicích dle odvětví

Z hlediska právní formy (viz graf 3) převažuje u subjektů KKP soukromé vlastnictví (61 %). Ve veřejném sektoru jich najdeme pouze 16 (2 %) a v neziskovém 42 (6 %). Nicméně ve 205 případech (30 %) se tento údaj nepodařilo zjistit. Často se jedná o jednotlivce nebo soubory bez právní subjektivity (např. hudební kapely) podnikající dle autorského zákona.

nezjištěno
veřejný sektor
neziskový sektor
soukromý sektor

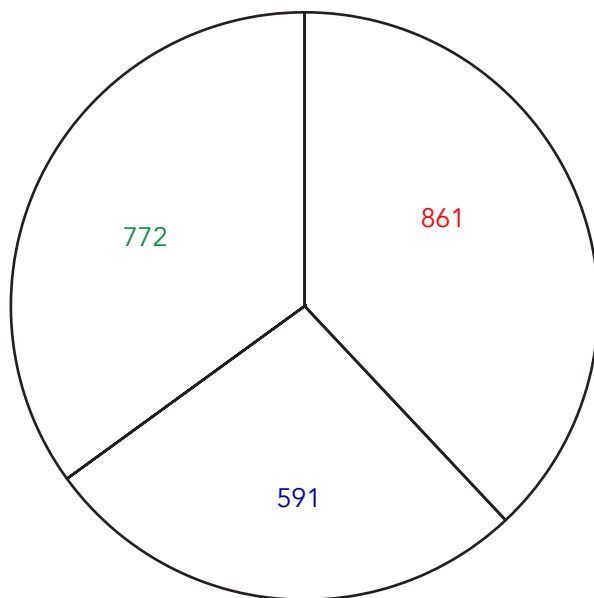

GRAF 3 Počet subjektů KKP v Pardubicích dle druhu vlastnictví

3.2 ODHAD ZAMĚSTNANOSTI KKP V PARDUBICÍCH

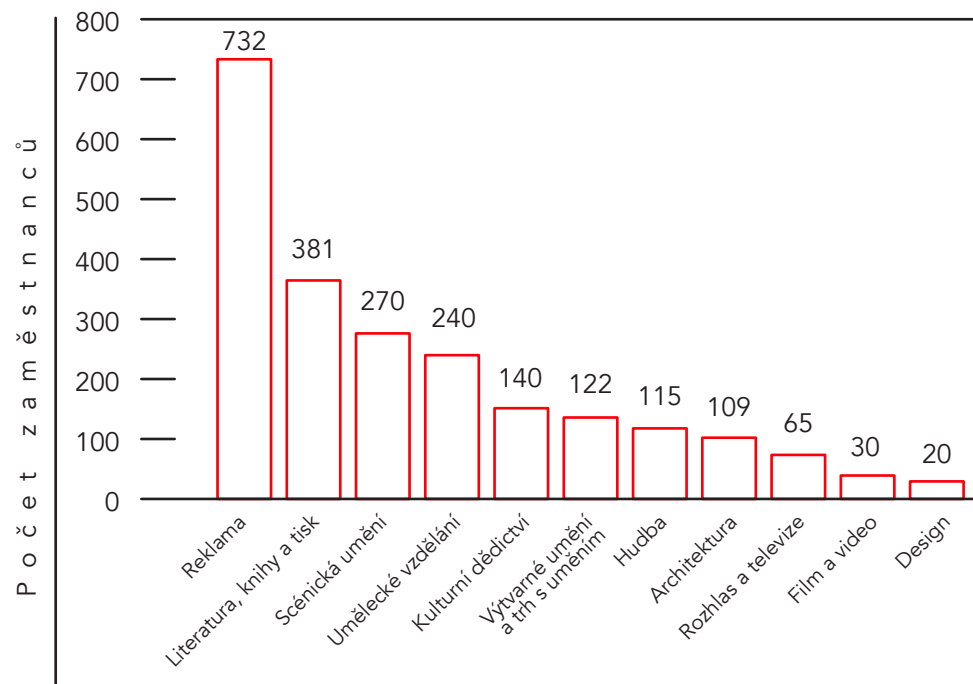
I přes nevyváženost z hlediska počtu subjektů jsou sektory KKP srovnatelné z hlediska počtu zaměstnanců. Tedy i kulturní sektor s nižším počtem subjektů vykazoval stejnou zaměstnanost jako kulturní průmysly, ve kterých je činných více než dvojnásobek subjektů. To je dáno především jejich strukturou – například v odvětvích reklama, architektura či literatura, knihy a tisk pracuje většina subjektů samostatně. Naopak subjekty výtvarného i scénického umění či uměleckého vzdělávání mají převážně institucionální charakter a tím pádem i větší počet zaměstnanců.

kreativní průmysly
 kulturní průmysly
 kulturní sektor

GRAF 4 Počet zaměstnanců KKP v Pardubicích dle sektorů

Z hlediska zaměstnanosti se jako nejsilnější jeví odvětví reklama se 732 zaměstnanci následované s velkým odstupem odvětvím literatura, knihy a tisk (381). V pořadí třetí jsou scénická umění (270), která zahrnují jak amatérská sdružení⁸, tak i největšího zaměstnavatele Východočeské divadlo Pardubice a několik soukromých firem. Zajímavá je v tomto ohledu zaměstnanost odvětví hudba. I když je počet osob zaměstnaných v tomto odvětví stanoven na 115, dalších 450 osob je v Pardubicích v hudbě činných v rámci svých zájmových aktivit, například jako členové místních hudebních skupin, pro něž nepředstavuje hudba pravidelný zdroj příjmů. Odvětví film a video (30) a design (20) pak z hlediska počtu zaměstnanců patří mezi okrajová.

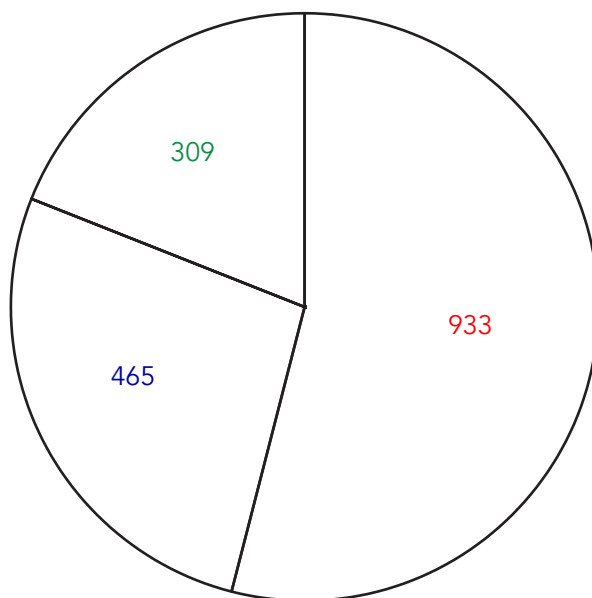
GRAF 5 Počet zaměstnanců KKP v Pardubicích dle odvětví

⁸ U amatérských souborů a subjektů poskytujících volnočasové aktivity (např. taneční soubory) nebyli do zaměstnanosti počítáni členové, pro které je činnost zájmovou aktivitou.

3.3 ODHAD OBRATU KKP V PARDUBICÍCH

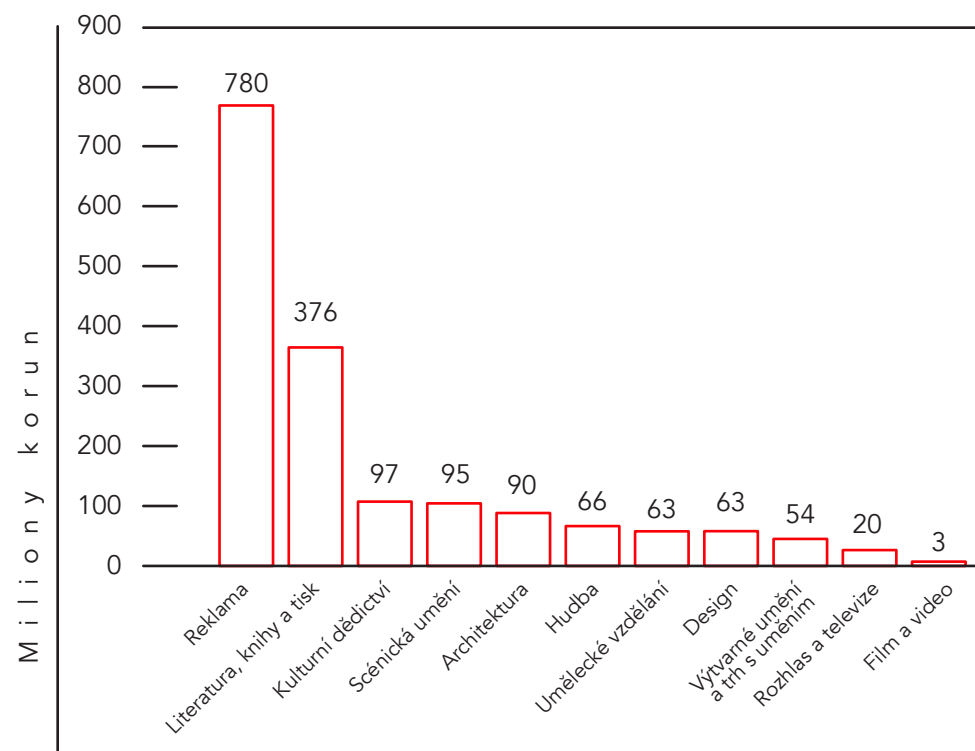
Celkový roční obrat kulturních a kreativních průmyslů Pardubic je odhadován na 1707 milionů korun. Z hlediska ročního obratu jsou však sektory velmi nevyrovnané. Více než polovina (55 %) finančních prostředků proteče kreativními průmysly, a to především díky odvětví reklama. Obrat kulturních průmyslů oproti tomu tvoří pouze 27 % a u kulturního sektoru je to jen 18 % celkového obratu.

kreativní průmysly
kulturní průmysly
kulturní sektor

GRAF 6 Obrat KKP v Pardubicích dle sektorů (v milionech Kč)

Jak již bylo řečeno, nejsilnějším odvětvím je z hlediska obratu reklama, u níž tato hodnota činí 780 milionů korun. Obrat druhého nejsilnějšího odvětví, literatura, knihy a tisk, je přitom více než o polovinu menší (376). Obrat ostatních odvětví nepřesahuje 100 milionů korun.

GRAF 7 Obrat KKP v Pardubicích dle odvětví (v milionech Kč)

3.3

V následujících kapitolách budou jednotlivá odvětví podrobněji rozebrána jak kvantitativně – počet subjektů, zaměstnanost, odhad obratu –, tak i po stránce kvalitativní. Tedy pro každé odvětví je nastíněna stručná historie v Pardubicích a zmíněny hlavní úspěchy nebo významné akce. Pro pochopení zázemí jsou vylíčeni hlavní aktéři (např. magistrát, univerzita, oborová sdružení atd.), kteří mohou rozvoj odvětví podpořit, a jsou popsány vztahy, jež k těmto aktérům odvětví v současnosti má. Kapitoly rovněž popisují silné a slabé stránky odvětví a vystihují současné příležitosti pro rozvoj, ale i možné hrozby.

3.4 SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ PARDUBIC

Souhrnná SWOT analýza kulturních a kreativních odvětví Pardubic (viz tabulku 2) shrnuje hlavní silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby jednotlivých odvětví, které jsou popsány v následujících kapitolách.

Slabé stránky, tedy problémy, které jsou řešeny v návrhu Strategie pro kulturu a kreativitu Pardubic, jsou označeny hvězdičkou (*). Návaznost relevantních cílů a opatření návrhu Strategie potřeb kulturních a kreativních odvětví identifikované v této analýze je v příloze č. 2 této zprávy. Některé specifické problémy nejsou ve strategii řešeny, ale budou řešeny v rámci přípravy akčních plánů při realizaci strategie.

SILNÉ STRÁNKY

- ♦ Široké spektrum kulturní nabídky a kulturních a uměleckých volnočasových aktivit
- ♦ Poloha města na hlavní železniční trati spojující východ a západ republiky a snadná dostupnost hl. města
- ♦ Východočeské divadlo Pardubice zaujímá v divácké návštěvnosti první příčku mezi jednosouborovými regionálními divadly v ČR
- ♦ Komorní filharmonie Pardubice je v České republice průkopníkem v odstraňování bariér přístupnosti umění
- ♦ ZUŠ mají široký záběr a vysokou kvalitu výuky
- ♦ Velké množství nezávislých a nezřizovaných uměleckých souborů: kapely, sbory, taneční soubory
- ♦ Popularizace pardubické architektury a veřejného prostoru sdružením Offcity
- ♦ Tradice a návštěvnost Filmového klubu Pardubice

3.4

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ *Město nevyužívá úspěchy místních uměleckých souborů ke své propagaci
- ◇ *Menší soubory a subjekty nemají dostatek kapacit pro propagaci svých aktivit
- ◇ *Mnohým subjektům chybí zkušenost s vícezdrojovým financováním, sestavováním žádostí o granty a využíváním alternativních zdrojů financování (crowdfunding, sponzorství)
- ◇ *Nejasná kritéria pro přidělování grantů z Programu podpory kultury MmP
- ◇ *Nízká míra spolupráce při rozvoji kultury a kreativity mezi městem a krajem
- ◇ *Málo vhodných prostor pro hudební produkci zavedených kapel i pro prezentaci začínajících projektů místních hudebníků
- ◇ *Chybí sál pro akce s 500–1500 návštěvníky a místo pro open air festivaly
- ◇ *Prostory chybí i tanečním souborům a regionálním výtvarníkům; město nenabízí umělecké rezidence
- ◇ *Chybí koncepce umístování uměleckých děl do veřejného prostoru
- ◇ Chybí odborné sjednocení knihoven městských obvodů pod centrální vedení
- ◇ Absence kvalitního prostoru pro literární akce
- ◇ Nízké povědomí o důležitosti architektury a plánování měst pro kvalitu života
- ◇ Město vypisuje málo výběrových řízení, a pokud ano, nastavuje nejasná kritéria (např. v oblasti reklamy nebo architektury)
- ◇ Absence středoškolského vzdělávání v některých uměleckých oborech
- ◇ Nedostatek základní infrastruktury pro videotvorbu (půjčovny techniky, postprodukční studia)
- ◇ Nedostatečné financování Filmového klubu Pardubice

PŘÍLEŽITOSTI

- ◇ Podpora propagace kulturních činností, které jsou pro město přínosné
- ◇ Větší spolupráce kulturních institucí a základních a středních škol ohledně kulturního programu
- ◇ Návrat silné klubové scény, která v Pardubicích v minulosti existovala
- ◇ Vznik hradecko-pardubického kulturního časopisu
- ◇ Intenzivnější pokrytí místní kulturní scény v regionálních a národních médiích
- ◇ Zachovalé industriální dědictví města
- ◇ Aktivní propagace Pardubicka jako filmové destinace
- ◇ Větší rozvoj spolupráce subjektů kultury s Univerzitou Pardubice

HROZBY

- ◇ Odchod mladých talentů mimo Pardubice
- ◇ Omezení produkce ve veřejném prostoru kvůli stížnostem na hluk několika jednotlivců
- ◇ Nedostatečná ochrana autorských práv

Kapitola 4: VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Odvětví výtvarného umění v Pardubicích zahrnuje především umělce – výtvarníky, fotografy, sochaře, malíře atd. – a veřejné i soukromé galerie, které jejich díla vystavují a také s nimi obchodují. Do odvětví patří také antikvariáty, starožitnictví a fotografická studia, která poskytují komerční i umělecké služby.

Pardubická tradice se může opírat o jména malířů, jakými byli Ota Janeček, Vojmír Vokolek či František Kyncl, Alva Hajn, Bedřich Novotný, František Vincenc Danihelka a Jiří Lacina, a fotografů, jako byl Jiří Toman. Z těch současných vynikají Jiří Nekovář a Eva Francová, známí především v zahraničí, Josef Procházka, Stanislav Malý, Jaroslav Jebavý, Adolf Lachman či Tereza Šmahová, mladý Ondřej Petrlík a Martin Dašek, fotografové Roman Vondrouš, vítěz soutěže World Press Photo, Radek Kalhous (2. místo v soutěži Czech Press Photo), Petr Moško provozující zároveň galerii GM nebo Pavel Šmíd, mimo jiné kurátor Galerie města Pardubic (GAMPA), a Luděk Vojtěchovský, držitel několika ocenění Mezinárodní federace umělecké fotografie (FIAP). Mladou krev do odvětví vhání univerzitní uskupení UTesla. To navazuje na první mezinárodní výtvarné sympozium Artchemo⁹ z konce 60. let 20. století a snaží se pomocí různých projektů propojit umění s vědou.

83 subjektů
122 zaměstnanců
54 mil. Kč obrát

⁹ Artchemo bylo jedno z prvních sympozií objevujících využití plastů v umění. Na jeho organizaci se podílela Východočeská galerie v Pardubicích. Konalo se však pouze dvakrát, v letech 1968 a 1969. Poté bylo režimem zakázáno.

4.1 HLAVNÍ AKTÉŘI A CHARAKTERISTIKA

V Pardubicích má výtvarné umění významné institucionální zázemí díky deseti galeriím a mnoha dalším výstavním prostorům (např. na univerzitě, v krajské knihovně atd.), ale i díky dvěma základním uměleckým školám, dvěma domům dětí a mládeže a Fakultě restaurování Univerzity Pardubice. Mezi nejvýznamnější výstavní prostory ve městě patří krajem zřizovaná Východočeská galerie, nedávno městem zřízená GAMPA a soukromé galerie FONS či fRefresh. Většina z nich se nachází na Pernštýnském náměstí a v jeho okolí, tedy v krásném, historickém a klidném prostředí.

Východočeská galerie v Pardubicích byla zřízena jako krajská v roce 1953, aby shromažďovala, provozovala a prezentovala sbírku výtvarného umění české i zahraniční provenience. Své sídlo našla na pardubickém zámku a výstavní činnost rozšířila v roce 1972 do domu U Jonáše na Pernštýnském náměstí v Pardubicích. V roce 2001 se zřizovatelem VČG stal Pardubický kraj. Jedná se o galerii muzejního typu a její sbírku tvoří téměř 18 tisíc sbírkových předmětů – obrazů, kreseb, grafických listů, plastik, fotografií a negativů. Převážně se jedná o díla umělců spjatých s Pardubicemi a Pardubickým krajem. Tyto exponáty galerie prezentuje na svém webu, informace o nich poskytuje badatelům a zapůjčuje je na výstavní projekty. Vlastní výstavní program galerie koncipuje tak, aby svou úroveň přinášel do regionu širší povědomí o hodnotách v oblasti výtvarného a vizuálního umění, a to v kontextu místním, celostátním i mezinárodním. Svou sbírku systematicky rozšiřuje akvizicemi nových děl. Věnuje soustředěnou pozornost práci s dětmi, mládeží a se všemi dalšími skupinami společnosti v rámci celoživotního vzdělávání. Spolupracuje s institucemi v Pardubickém kraji a dalšími subjekty a výtvarnými umělci v České republice i v zahraničí.

Statutární město Pardubice zřizuje Galerii města Pardubic, jejíž provoz zajišťuje Kulturní centrum Pardubice. Galerie sídlí na Příhrádce v objektu Národního památkového ústavu. Výstavní program GAMPA prezentuje současné české umělecké osobnosti v regionálním i evropském kontextu. Svým posláním cílí na aktuální umělecké i společenské problémy. Je to výstavní instituce typu kunsthalle a hostující autorské projekty obměňuje každé dva měsíce. Na rozdíl od VČG s uměleckými díly neobchoduje ani neprovádí jejich akvizici. V komunikačním prostoru pořádá doprovodné výstavy informační, studentské, amatérské i experimentální.

V soukromém vlastnictví je Benefiční galerie FONS firmy Stapro, s. r. o., na Pernštýnském náměstí, která pořádá výstavy současných českých i zahraničních autorů. Je galerií prodejní a výtěžek z prodeje je věnován Základní umělecké škole Pardubice-Polabiny.

Novým počinem je vitrinová Galerie Pussa Pasage Anny Janovské v Machoňově pasáži. Prezentuje současné umění a její provoz zajišťuje občanské sdružení Ret. Vystavovaná díla by měla být obměňována každý měsíc a jednou za rok se počítá s živým vystoupením v podobě happeningu nebo performance.

V současné době také vzniká galerie fotografa Štěpána Bartoše Art space NOV ve sklepení domu č. 49 na Pernštýnském náměstí. Bude se zaměřovat zejména na instalace, konceptuální umění, site-specific a nová média.

Pardubice se také účastní projektu CreArt, díky němuž si „vyměňují“ své umělce s dalšími 13 evropskými městy a pořádají putovní výstavy.

Představitelé výtvarného umění města přítomní na schůzce pracovní skupiny se shodli, že pro rozvoj výtvarného umění v Pardubicích je nejdůležitější zájem publika. Pardubické publikum však podle nich o umění málo přemýšlí, obdobně jako v jiných městech dává přednost návštěvám sportovních událostí a komerční zábavě a má jen omezené množství času i finančních prostředků, které může kultuře věnovat. K návštěvám si proto vybírá takové výstavy a další programy, kde uvidí známé umělce, a je ochotné za nimi jet i mimo region. Galeristé na to reagují tak, že se snaží spojovat výstavy známých autorů s těmi méně známými, ať už regionálními nebo začínajícími. Galerie sbírkového typu se při medializaci zaměřují především na jednotlivá díla, protože tímto způsobem i díla nakupují¹⁰. Naopak galerie typu kunsthalle¹¹, které žádné sbírky nevlastní, prezentují autory jako celek. Někteří zástupci odvětví však namítají, že jméno dosud málo známého umělce návštěvníky do galerie nepřiláká, a navrhuje proto lákat návštěvníky na konkrétní obraz, který bude vyobrazen na propagačních předmětech, místo upozorňování na autorovo jméno. Tak prý totiž dostanou příležitost i neznámí autoři.

Zástupci výtvarného umění považují propagaci jejich odvětví v Pardubicích za nedostatečnou. Stěžují si i na to, že město kulturu málo prezentuje jak na svém webu, tak i v periodikách, která vydává. Zástupci by také uvítali umístění kulturní mapy města na stránkách magistrátu a více reklam na výtvarné umění ve veřejném prostoru. Například billboardy, reklamní plochy v MHD apod.

¹⁰ Galerie sbírkového typu, jakožto paměťové instituce, mají za cíl pořizovat a schraňovat díla, která prezentují jednotlivá období i autory. Z toho důvodu zpravidla nepožijí celá portfolia autorů, nýbrž jen ta nejvýznamnější díla.

¹¹ Např. Galerie města Pardubic.

by mohly být poskytovány zdarma nebo pronajímány za režijní cenu. Město by totiž podle nich mělo kulturu využívat k vlastní propagaci a nebyť tak jen městem sportu a perníku.

Při propagaci výstav, tvůrčích dílen a akcí pro děti je důležitá spolupráce s regionálními médii. Důležitou roli hraje spolupráce s Českým rozhlasem Pardubice a Vltava. Avšak vzhledem k tomu, že závisí především na osobních kontaktech, a nikoliv na úspěších či významnosti subjektů, nelze rozhodnout, zda je uspokojující, či nikoliv. GAMPA využívá i propagace v celostátních médiích, jako je časopis Ateliér, weby Artalk a ArtMap nebo kulturní zprávy na ČT24.

K lepší propagaci pardubické kultury se nabízí tzv. Géčko, kulturní portál akcí Hradce Králové a jeho okolí. Jeho zaměření by se dalo rozšířit o Pardubice a zástupci odvětví navrhuji přidat i Chrudim.

S propagací výtvarného umění souvisí i jeho umístění ve veřejném prostoru. To je však dosti problematické a město o umělecká díla na ulici v současné době¹² nemá zájem ani v případě, že za ně autor nepožaduje žádný honorář. Velkým problémem jsou pro řadu subjektů nedostatečné finanční prostředky jak na projekty, tak na jejich propagaci. Zájem publika o činnost výtvarného umění není tak vysoký, jako například o nabídku scénických umění, hudby nebo sportovních aktivit, a proto řada partnerů zvažuje pečlivě výši prostředků, které poskytne na propagaci a podporu těchto aktivit.

VČG upozornila na skutečnost, že pro náročné výstavní projekty, které se setkávají s dobrým ohlasem u odborného i laického publika, je v současné době obtížné zabezpečit dostatek finančních prostředků. Při manipulaci s kvalitními díly klasiků moderního umění je nutné dodržet řadu bezpečnostních opatření, včetně zajištění pojištění exponátů. Proto přípravě a realizaci těchto výstav věnuje velkou pozornost a jsou plánovány v delším časovém horizontu.

Další důležitou činností, kterou VČG vykonává, je akviziční práce. Galerie se snaží dokumentovat činnost regionu a mapovat ve své sbírce umění v celorepublikovém kontextu. Na tuto činnost nemá ve svém rozpočtu vyčleněnou stabilní částku, přesto se jí dosud dařilo nakupovat některá zásadní díla. VČG navrhla, jako důležitá paměťová instituce, vytvořit městský projekt – grant, který by každoročně například ve výši 50 % podpořil získání vybraného díla pardubického umělce do sbírky.

¹² Řešeno ve Strategii pro kulturu a kreativitu Pardubic v cíli 4.2, opatření 4.2.4 o umístování děl ve veřejném prostoru.

Umělci a galeristé také často nemají kapacity ani znalosti na čerpání grantů a dotací. Uvítali by proto, kdyby se magistrátu podařilo vytvořit místo projektového manažera, se kterým by tyto otázky mohli konzultovat. Financován by mohl být buď z evropských fondů, nebo ze soukromého sektoru.

Dalším z požadavků zástupců výtvarného umění je profesionalizace Kulturní komise Rady města¹³. Ta by neměla být politická, ale naopak složená z odborníků na kulturu a samotných umělců. Město, zřizovatel GAMPA, by zároveň mělo spolupracovat s krajem, zřizovatelem Východočeské galerie. Obě instituce, které jsou pro rozvoj výtvarného umění v Pardubicích a celém kraji klíčové, se dohodly, že budou dále prohlubovat koordinaci aktivit a vzájemnou spolupráci¹⁴.

Dalším problémem je nedostatek prostor, jako jsou vhodně stavebně upravené ateliéry s potřebnými světelnými podmínkami, které by byly volně pronajmatelné regionálním umělcům, zejména sochařům, malířům a konceptuálním umělcům. Chybí také rezidence s možností ubytování v místě tvorby pro aktivní uměleckou výměnu českých i zahraničních studentů a umělců.

S nedostatkem prostor se kromě umělců potýkají také základní umělecké školy a GAMPA, která nedisponuje vhodným prostorem pro výtvarné dílny a animační a edukační programy pro děti. Tento problém by mohla vyřešit přestavba automatických mlýnů na kulturní centrum, ve kterém by se nacházely i prostory pro uměleckou tvorbu.

I přesto, že Univerzita Pardubice vyučuje restaurování, škola s institucemi výtvarného umění ve městě prakticky nespolečupracuje. Fakulta restaurování se totiž nachází až v Litomyšli a univerzita má ve své knihovně i vlastní galerii, kde prezentuje domácí, převážně mladé a méně známé umělce. Na univerzitě zároveň převažují technické obory, takže umění není středem výukových ani volnočasových aktivit.

¹³ Řešeno ve Strategii pro kulturu a kreativitu Pardubic v cíli 1.5, opatření 1.5.4 o úpravě obecného statutu a jednacího řádu komise v návaznosti na zapojení odborné veřejnosti do jednání komisí.

¹⁴ Řešeno ve Strategii pro kulturu a kreativitu Pardubic v cíli 3.4, opatření 3.4.3 o rozvoji spolupráce magistrátu města a Pardubického kraje.

4.2 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

Dle kódu CZ-NACE byly do odvětví výtvarné umění zahrnuty činnosti: obchod s uměním, fotografické činnosti, umělecká tvorba a činnost muzeí a galerií (viz tabulku 3). V RES není značná část umělců uvedena z toho důvodu, že buď nejsou registrováni vůbec, nebo uvádějí jiný předmět činnosti, který nelze dohledat. Proto byly údaje o subjektech výtvarného umění z databáze Albertina doplněny o členy Unie výtvarných umělců Pardubického kraje a o subjekty, které uvedli informátoři nebo zástupci odvětví na setkání s nimi.

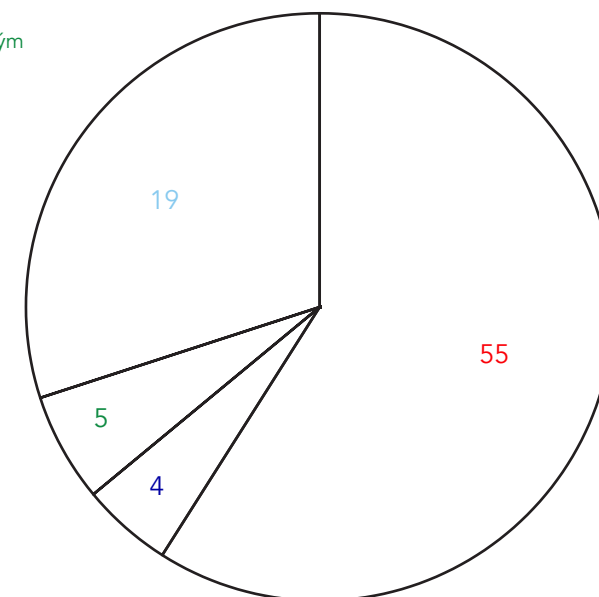
Kód CZ-NACE	NÁZEV
47.78	Ostatní maloobchod s novým zbožím ve specializovaných prodejnách
74.20	Fotografické činnosti
90.03	Umělecká tvorba
91.20	Činnosti muzeí

TABULKA 3 CZ-NACE výtvarného umění

POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVÍ

Uvedeným způsobem bylo celkem identifikováno 83 subjektů výtvarného umění v Pardubicích. Celkem 55 subjektů, tj. 66 %, jsou fyzické osoby. Právnícké osoby tvoří jen 11 % subjektů a je jich devět. Mezi nimi dvě příspěvkové organizace a dvě organizace, které jsou součástí Kulturního centra Pardubice. U 23 % subjektů (19) nebyla právní forma zjištěna.

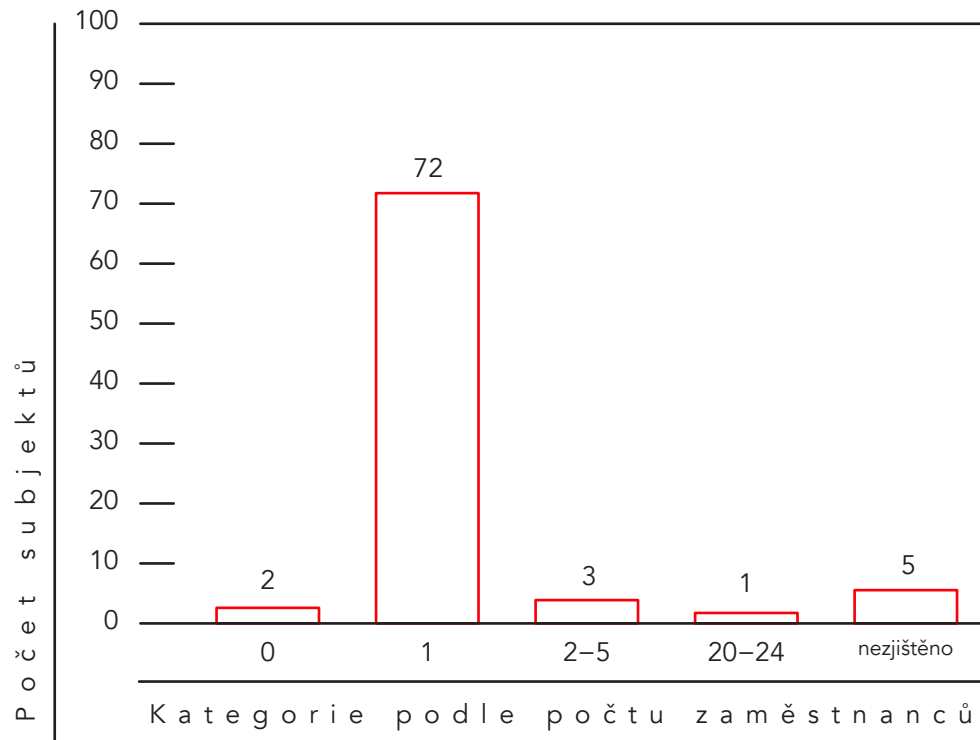
OSVČ
příspěvková organizace
společnost s ručením omezeným
nezjištěno

GRAF 8 Počet subjektů výtvarného umění dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVĚ

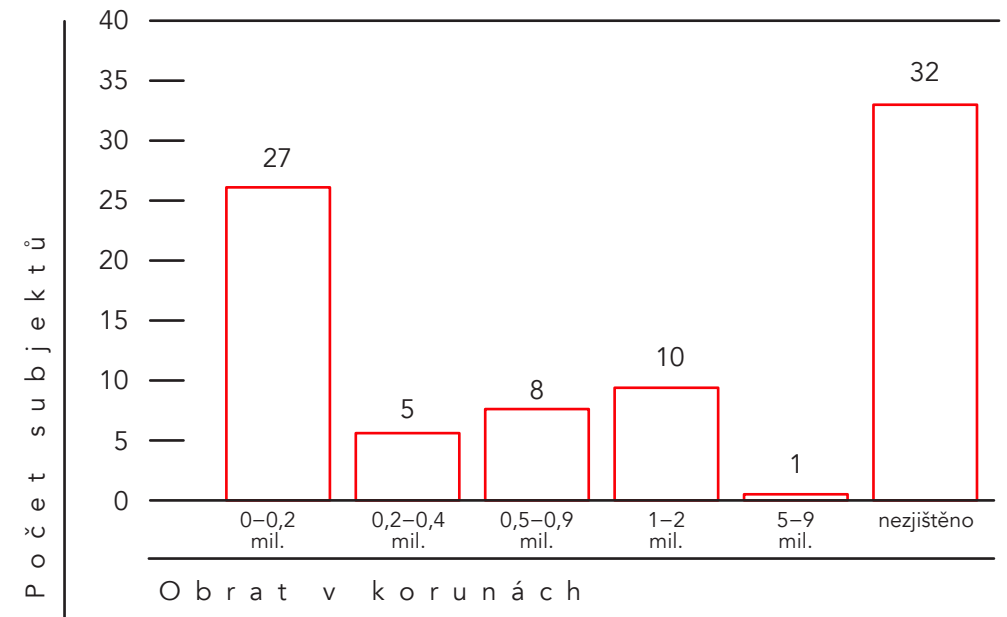
Celková zaměstnanost ve výtvarném umění v Pardubicích je odhadována na 122 osob. Jediným větším subjektem v odvětví je Východočeská galerie v Pardubicích, která zaměstnává 20 lidí. Počet zaměstnanců ostatních galerií se totiž pohybuje mezi dvěma až pěti. Výstavní prostory Mázhaus a Zelená brána, které patří pod Kulturní centrum Pardubice, nemají dokonce zaměstnance žádné – jejich provoz zajišťují právě zaměstnanci kulturního centra. Zbývajících 72 subjektů (79 %) funguje samostatně většinou jako živnostníci nebo osoby podnikající na základě autorského zákona (viz graf 9).

GRAF 9 Subjekty výtvarného umění – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVĚ

Odhadovaný obrat všech subjektů v odvětví je 54 milionů korun ročně. Obrat převážné většiny subjektů je dle odhadů nižší než dva miliony korun ročně. V kategorii subjektů s obratem nižším než 0,2 milionu se pohybuje třetina subjektů odvětví. V nejvyšší kategorii 5–9 mil. je jen jeden subjekt, Východočeská galerie Pardubice (viz graf 10).

GRAF 10 Subjekty výtvarného umění dle kategorií ročního obratu (v Kč)

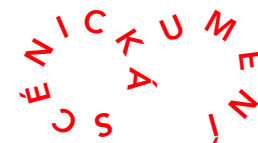
4.3 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> ◇ Kombinace Východočeské Galerie, Východočeského muzea, Galerie města Pardubic, galerie FONS a ostatních soukromých galerií ◇ Spolupráce galerie FONS s polskými městy (Wrocław a Lublin) ◇ Tradice vizuálního umění reprezentovaná autory, jako jsou František Kyncl, Vojmír Vokolek, fotograf Jiří Toman a mnoho dalších ◇ Hlavní galerie Pardubic sídlí v klidové historické zóně města (náměstí, Pernštýnská ulice, Příhrádek, zámek) ◇ VČG, VČM a GAMPA mají programy pro mládež ◇ Účast v projektu CreArt ◇ Koncentrace výstavních prostor v historickém centru ◇ Základní umělecké školy úzce spolupracují, pořádají výstavy, mají bohatý výukový program a jsou dobře vedené ◇ Relativně velký počet tvořících umělců ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Chybí granty na ediční činnost a propagaci umělců (katalogy apod.) ◇ Město nevyužívá umění ke své propagaci ◇ Základní umělecké školy mají nevyhovující prostory ◇ Chybí přímá podpora umělců ◇ Absence ateliérů a rezidencí ◇ Špatné značení cesty na zámek a nemožnost parkování (sídlo Východočeské galerie) ◇ Na webu města není komunikováno umění – chybí informační portál o kultuře ◇ Chybí spolupráce s výzkumnými institucemi (např. v oblasti snižování bariér, dostupnosti výtvarného umění, instrumentalizace výtvarného umění pro sociální práce, ale i práce mapující současnou výtvarnou scénu) ◇ Bariéra v komunikaci s Univerzitou Pardubice ◇ Absence města na výstavě Ze středu ven, která mapovala regionální výtvarné scény (kromě Prahy a Brna) 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Společné vstupné do galerií města, které by motivovalo turisty navštívit všechny hlavní výstavní prostory v centru ◇ Spolupráce s Wroclawí a Lublinem v rámci přeshraniční spolupráce ◇ Poradce pro čerpání dotací a grantů pro galerie a výtvarné umělce ◇ Konverze automatických mlýnů na kulturfabriku ◇ Akvizice pardubických umělců ◇ Sponzoring a spolupráce se soukromým sektorem ◇ Systematická spolupráce OŠKS MmP a odboru školství a kultury PK <p data-bbox="1211 1225 2078 1353">Tabulka 4 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách výtvarného umění v Pardubicích z hlediska jeho dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci výtvarného umění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Kulturní komise není složená z odborníků ◇ Pravidlo nejnižší ceny u veřejných zakázek na úkor kvality dodávky (materiálu, díla) ◇ Pokles zájmu publika ◇ Veřejný prostor Pardubic se nebude kultivovat, otevírat umění ◇ Chybí výchova ke kritickému myšlení mládeže

TABULKA 4 SWOT analýza výtvarného umění v Pardubicích

Kapitola 5: SCÉNICKÁ UMĚNÍ

Scénická umění patří do samotného jádra kulturních a kreativních odvětví, někdy se pro ně používá i anglický název „performing arts“. Integrují několik kreativních činností, které je možné definovat podle profesí jako svobodnou tvorbu autorů, skladatelů a textařů, herců a tanečníků, režisérů a scénografů. Žánrově tak scénická umění můžeme rozdělit na divadlo, tanec a performanci.

Scénická umění mají v Pardubicích základnu v několika institucích. Východočeské divadlo Pardubice (VČD) je největší kulturní organizací zřízenou městem a patří i k významným zaměstnavatelům. Alternativní scéna je zastoupena Divadlem 29 fungujícím v rámci Kulturního centra Pardubice a nezřízeným Divadlem Exil. Východočeské divadlo Pardubice také každoročně pořádá Grand festival smíchu, který do města přiváží divadelní komedie z celé republiky. Jednotlivé kulturní domy (Dubina a Hronovická), které rovněž patří pod městem zřízené Kulturní centrum Pardubice, poskytují potřebné prostorové zázemí pro divadelní a taneční vystoupení.

Velmi významně je v Pardubicích zastoupen tanec, nachází se zde nespočet tanečních škol a kroužků. Ve městě se rovněž konají celorepublikové taneční soutěže. Jednou z nich je údajně nejstarší česká taneční soutěž O perníkovou pantofli, v roce 2014 se konal již její 47. ročník.

49 subjektů
270 zaměstnanců
95 mil. Kč obrat

5.1 DIVADELNÍ ČINNOST (CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ)

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE

Východočeské divadlo Pardubice (VČD)¹⁵ patří k největším kulturním stánkům Pardubického kraje. Úspěchy sklízí nejen na domovské scéně, ale i na zájezdech či festivalech po celé České republice i v zahraničí. Historická budova divadla prošla v letech 2002 a 2003 několika nákladnými rekonstrukcemi interiéru i exteriéru.

Východočeské divadlo Pardubice hraje v městském divadle, na malé scéně ve dvoře a v letních měsících pak využívá možnosti hraní v amfiteátru na vyhlídce hradu Kunětická hora. Ročně připravuje okolo osmi premiér a uvádí na svých prknech pohádky, muzikály, dramata i komedie.

Herecký soubor divadla nyní čítá 24 herců. Ve stálém angažmá dále působí jeden režisér, jeden dramaturg a dramaturgyně Grand festivalu smíchu. Hostuje zde však i řada českých a slovenských režisérů.

VČD na jaře pořádá zmiňovaný Grand festival smíchu – soutěžní setkání nejlepších českých a moravských komedií, které se zařadilo mezi významné divadelní akce v republice.

V České republice VČD zaujímá v divácké návštěvnosti první příčku mezi jednosouborovými regionálními divadly – každoročně přivítá přes sto tisíc diváků. I proto je schopno pokrýt téměř 42 % nákladů na svůj provoz výnosy z vlastní činnosti. I přes tento, v celorepublikovém srovnání úctyhodný poměr představují dotace na provoz VČD největší položku v rozpočtu kulturních činností Magistrátu města Pardubic. V roce 2013 činil příspěvek na provoz 36 190 000 korun, což představovalo 37 % ze všech výdajů MmP na kulturu.

DIVADLO EXIL

Před rokem 1989 fungovalo v Pardubicích na 11 ochotnických spolků. Ty se však se změnou režimu a životního stylu postupně rozpadly¹⁶. Na tuto tradici však navázal Divadelní spolek (a)Maťák, který vznikl v roce 2000. Ochotníci sdružení kolem Petra Kouby posléze vytvořili základ Divadla Exil, které začalo hrát pravidelně v bývalém hudebním sále Lidové školy umění v Havlíčkově ulici.

¹⁵ Zdroj: Východočeské divadlo Pardubice

¹⁶ Zdroj: Divadlo Exil, 2013

Divadlo Exil realizovalo za dobu své existence několik desítek představení a jeho souborem prošla celá řada lidí od studentů univerzity až po seniory. Vedle klasických divadelních textů se v repertoáru Exilu objevují i texty současné divadelní dramatiky a autorské projekty. Kromě působení na své domovské scéně odehrál Exil řadu představení mimo Pardubice a úspěšně se zúčastnil několika desítek divadelních přehlídek. Kromě vlastní divadelní činnosti pořádá Divadlo Exil koncertní cyklus Bez štávy, fotografické výstavy a workshopy.

DIVADLO 29

Divadlo 29 se od svého vzniku v roce 2002 profiluje jako multižánrové kulturní a produkční centrum zaměřené na uvádění a podporu současného nekomerčního umění především z oblasti performing arts, filmu a nových médií. Jako takové nemá žádný soubor, funguje jako tzv. stagionové divadlo. Pro svoji činnost využívá prostor zrekonstruovaného domu č. p. 29 v prostorách bývalého ateliéru výtvarníka Jiřího Laciny. Divadlo 29 je programově a organizačně nezávislé kulturní zařízení spadající pod městskou příspěvkovou organizaci Kulturní centrum Pardubice. Příspěvek města na chod divadla byl v roce 2013 necelých 1,9 milionu korun.

Součástí aktivit D29 je podpora při vzniku nových uměleckých děl (koprodukce, rezidenční pobyty), vzdělávání, produkční servis pro aktivity dalších neziskových subjektů, vytváření prostoru pro komunikaci, navazování kulturních kontaktů a vazeb v rámci regionu i mimo něj a podpora nejrůznějších kulturně-komunitních aktivit. Divadlo hostí také projekty současného tance a performance, například v rámci festivalu Tanec Praha.

Program D29 je postaven na několika celoročních projektech, vycházejících z jasné programové koncepce, kontinuitě a důrazu na uměleckou kvalitu, inovativnost a aktuálnost jednotlivých programů. Na programu D29 úzce spolupracují pardubické spolky Terra Madoda a Offcity. Vedle programu ve svých prostorách se D29 věnuje projektům ve veřejném prostoru (festivally Ostrovy/ Islands, Stanice Pardubice). V roce 2013 D29 realizovalo multižánrový festival Automatické kulturní mlýny v areálu Gočárových automatických mlýnů. Vedle vlastních aktivit jsou prostory D29 a jeho produkční servis pravidelně využívány řadou subjektů neziskového sektoru v Pardubicích.

5.2 TANEČNÍ ČINNOSTI (CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ)

Taneční soubory jsou v těžší situaci oproti divadelním zejména proto, že je o taneční představení mezi diváky menší zájem. Diváky folklorních a tanečních spolků jsou totiž především sami účinkující a jejich rodinní příslušníci a přátelé. Většina z tanečních uskupení pak funguje na dobrovolné bázi nebo jako zájmové kroužky, jejichž činnost hradí účastníci kurzů, členové souborů nebo jejich rodiče.

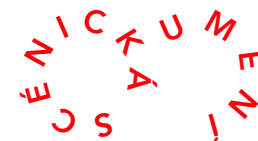
Pro pardubické taneční a folklorní soubory je důležitým partnerem Kulturní centrum Pardubice (KCP), které vybraným bezúplatně poskytuje prostory a vybavení k nekomerčním aktivitám. KCP někdy i zaštiťuje celé kulturní akce.

Prostory pro činnost tanečních souborů poskytují i domovy dětí a mládeže. Ty pod sebou navíc sdružují mnohé taneční soubory, kterým tak odpadají starosti o časově náročnou administrativu.

V Pardubicích je celkem 18 tanečních škol, spolků a skupin, které se orientují na široké spektrum tanečních stylů. Zajišťují tak bohatou nabídku volnočasových aktivit. Na společenské tance a základní taneční kurzy se soustředí Taneční centrum Lípa. Taneční škola Timedance a Taneční klub Life, který pořádá soutěž ve sportovních tancích O perníkovou pantofli. Balet vyučují spolky Pop Balet a Ballet Prima. Stepem se zabývají občanské sdružení Panda a Taneční klub Balanc Pardubice. Jazzový tanec se tančí v Tanečním divadle Heleny Machové a v HPM Dance Studio, které k jazzu přidává také moderní a scénický tanec. Společenské tance vyučují v Tanečním centru Monsignore, latinu v TK Xanada. V Pardubicích však najdeme i moderní tance, které reprezentuje např. Pohybové studio Hroch, Arco či Xanada. Stylem street dance se zabývají v Taneční škole Timedance a spolku T-Bass. V nabídce je také country, například v TCK Virginia, folklor ve sdružení Hopera a mnoho dalších.

Tanec vyučují také Základní umělecké školy Havlíčkova a Lonkova, které mají každá svůj taneční obor. Jejich zřizovatelem je město Pardubice. ZUŠ Lonkova má například taneční soubor BT studio, který se pravidelně účastní celostátní přehlídky ve scénickém tanci v Jablonci nad Nisou, a v letošním roce pořádá celostátní kolo tanečních oborů ZUŠ. ZUŠ Havlíčkova zase spolu s Kulturním centrem Pardubice pořádají již 10. ročník Pardubické arabesky, což je celostátní amatérská baletní soutěž.

5.3 HLAVNÍ AKTÉŘI

Magistrát města Pardubic (MmP) má jako zřizovatel dvou divadel a poskytovatel grantů pro nezřizovanou scénu zásadní vliv na rozvoj scénických umění v Pardubicích. Skrze KCP a další instituce může navíc nastavovat pravidla pronájmu prostor pro nezřizované organizace. Město má rovněž možnosti, jak subjektům scénických umění usnadnit komunikaci s publikem ať už přes kanály turistického informačního centra, Radniční zpravodaj nebo přes inzertní plochy.

Krajský úřad Pardubického kraje pro subjekty v odvětví velký význam nemá, protože se podporou scénických umění podle účastníků setkání příliš nezabývá. Pouze VČD dostává od kraje přibližně 3,5 milionu korun do svého sedmdesátimilionového rozpočtu.

Ostatní, menší subjekty kraj o dotaci žádají v případě, že pořádají významnější soutěže či festivaly. Často však dochází k tomu, že náklady na vypracování žádosti o dotaci a další administrativní záležitosti, které jsou s dotacemi spojené, dosáhnou téměř stejné částky jako prostředky, které pak žadatel dostane. Tento problém nastává především u menších projektů a subjektům se pak nevyplatí o dotace žádat.

Se školami podle zástupců odvětví spolupracují především divadla. Východočeské divadlo Pardubice věnuje dětem třetinu svého programu a snaží se učitelům, kteří děti do divadla vodí ve svém volnu, finančně kompenzovat jejich čas. Na konci každé sezony se s nimi také setkává a požaduje od nich zpětnou vazbu k programu a dalším záležitostem.

Prohloubení dialogu mezi školami a školskými zařízeními a kulturními zařízeními města se věnuje i připravovaná Strategie rozvoje kultury a kreativity města Pardubic. V současné době totiž existuje pravidlo, že učitelé mohou v rámci výuky s žáky navštěvovat kulturní program pouze tehdy, pokud je v souladu s osnovami a učitel je do programu zapojen. V ostatních případech se má za to, že vyučující program navštěvuje ve svém volnu. Tento problém řeší právě jeden z cílů strategie¹⁷, který navrhuje, aby kulturní instituce vytvářely školám program na míru tak, aby odpovídal osnovám a učitele aktivně zapojoval.

Vzhledem k tomu, že Konzervatoř Pardubice nenabízí obor dramatického umění ani tance, spolupracuje VČD především s konzervatořemi z jiných měst – půjčuje jim kostýmy, poskytuje stáže a podobně.

¹⁷ Cíl 2.1 Strategie pro kulturu a kreativitu Pardubic o komunikaci škol, školských zařízení a kulturních organizací.

Velkou roli v odvětví však nehraje ani Univerzita Pardubice. Důvodem je, podobně jako v jiných odvětvích KKP, poloha univerzity za řekou, a tudíž jistý odstup od zbytku města. Studenti UPa však rovněž z velké části nepocházejí z Pardubic a ve městě tráví jen minimum času. Z 12 tisíc studentů jich podle průzkumu VČD v Pardubicích žijí pouhé dva tisíce. I přesto má VČD na univerzitě ve školním roce svůj stánek, poskytuje praxe stážiistům a konzultuje závěrečné práce. Divadlo 29 pak studentům poskytuje vstupné za polovic a propůjčuje své prostory studentům antropologie. Co se spolupráce s médii týče, především menší nezřízované soubory nemají dostatek kapacity na psaní tiskových zpráv a na diskusi s redakcemi ohledně jejich zveřejňování. Do médií se tak dostávají jen informace o významných akcích nebo úspěších.

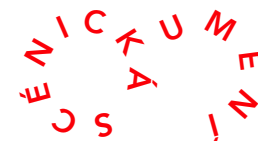
Většina zástupců scénických umění si stěžovala, že Radniční zpravodaj MmP nemá nastavená kritéria pro výběr příspěvků, takže je problematické tam zprávu otisknout. Zpravodaj ve formátu hradeckého Géčka by podle nich veliký dopad neměl kvůli množství inzerce, která mnohonásobně převažuje nad články. Publikování v celostátních médiích je pak příliš časově náročné kvůli psaní tiskových zpráv a následné komunikaci s redaktory a kromě VČD jejich služeb zástupci odvětví nevyužívají.

Významnou roli pro odvětví hraje město Hradec Králové. V Hradci mají pobočky některé pardubické taneční školy a lektoři pracují v obou městech zároveň. Například do Balletu Prima, který v Pardubicích vede Tatjana Kuranosova, jezdí děti z Hradce atd. Hradec má podle účastníků setkání sice větší prostory (kongresové, výstavní a společenské centrum Aldis) pro pořádání kulturních akcí, ale díky tomu mu prý chybí ty menší, dělané zdola, a soustředí se na ty větší.

Nejsilnější stránkou pardubických scénických umění je podle zástupců tohoto odvětví jejich silné podhoubí, tedy množství subjektů, které se o kulturu starají. To je spojené i s nabídkou kulturních aktivit, která podle zástupců dokáže uspokojit široké spektrum zájemců.

Na druhou stranu zástupce trápí malá propagace nejen jejich odvětví, ale i kultury obecně. Město totiž nevyužívá úspěchy tanečních ani divadelních souborů ke své propagaci. Stěžují si také na fakt, že město nemá jasně nastavený systém financování ani kritéria pro přidělování grantů a dotací. Podle nich by dětské soubory měly dostávat peníze plošně a dospělí pak na základě dosažených úspěchů. Důležitá je podle zástupců odvětví spolupráce úředníků i politiků na městské a krajské úrovni. V současné době prý panuje mezi městskými a krajskými politiky nízká míra spolupráce, která věci rozhodně neprospívá.

5.4 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

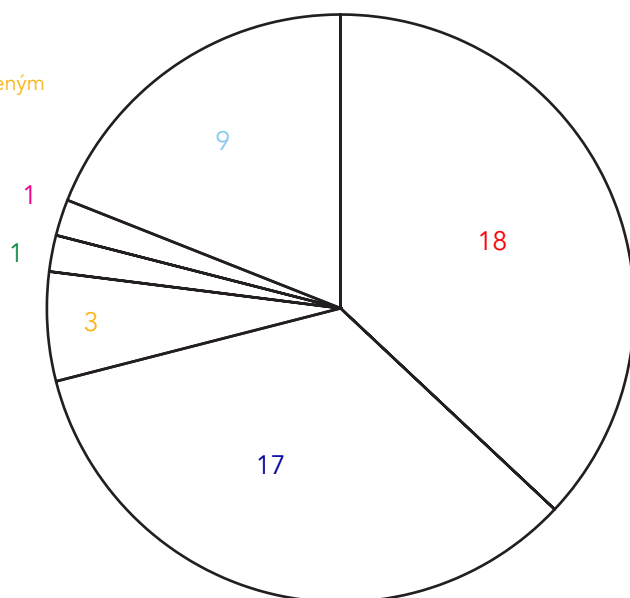
Odvětví scénická umění zahrnuje podle klasifikace CZ-NACE scénická umění a podpůrné činnosti pro tato umění a provozování kulturních zařízení (viz tabulku 5). Seznam subjektů byl doplněn především o údaje od informátorů a některé subjekty byly do tohoto odvětví přesunuty z odvětví hudba na základě internetové analýzy. Část doplněných subjektů má přitom v Pardubicích pouze svou pobočku a sídlí v Hradci Králové nebo v Praze.

Kód CZ-NACE	NÁZEV
90.01	Scénická umění
90.02	Podpůrné činnosti pro scénická umění
90.04	Provozování kulturních zařízení

SUBJEKTY V ODVĚTVÍ

V odvětví scénická umění bylo v Pardubicích identifikováno 49 aktivních subjektů, 37 % z nich (18) jsou fyzické osoby. Dále v odvětví funguje 17 sdružení (35 %), tři společnosti s ručením omezeným (6 %) a jedna příspěvková organizace – Východočeské divadlo Pardubice. Divadlo 29 nemá samostatnou právní subjektivitu, je součástí Kulturního centra Pardubice. U devíti subjektů (18 %) není možné právní formu zjistit a je velice pravděpodobné, že se jedná o osoby podnikající dle autorského zákona.

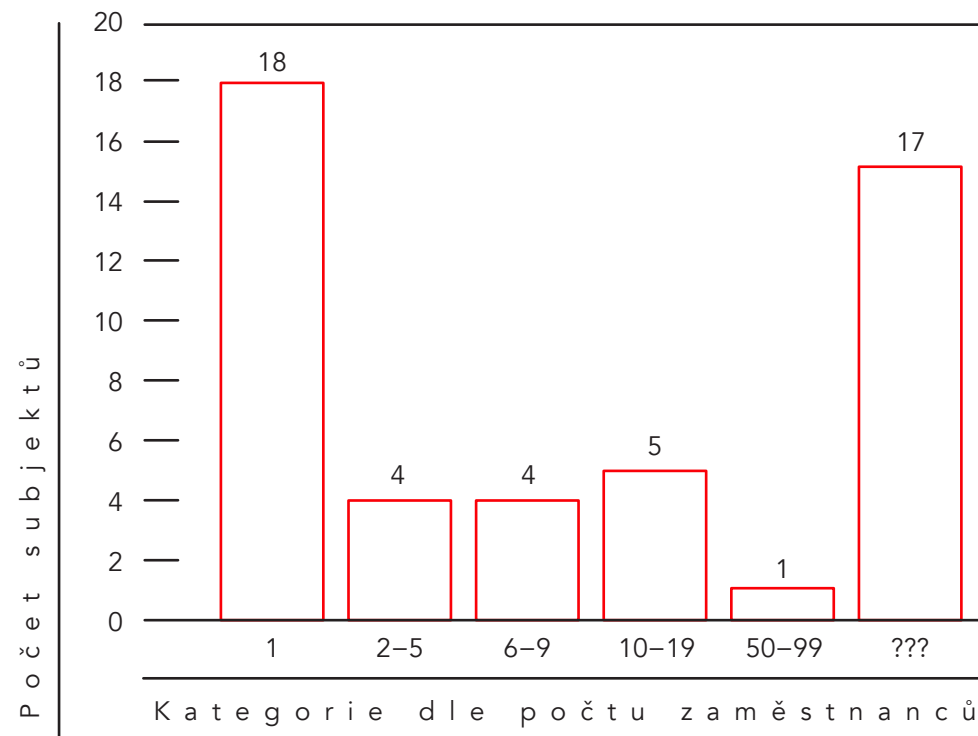
OSVČ
sdružení
společnost s ručením omezeným
příspěvková organizace
bez právní subjektivity
nezjištěno

GRAF 11 Počet subjektů scénických umění dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVÍ

Odvětví zaměstnává odhadem 270 osob a řadí se tak mezi čtyři nejsilnější odvětví KKP ve městě. To především díky Východočeskému divadlu Pardubice, které má 95 zaměstnanců, i řadě sdružení věnujících se převážně tanci. U těch se odhaduje, že souhrnně zaměstnávají 152 lidí.

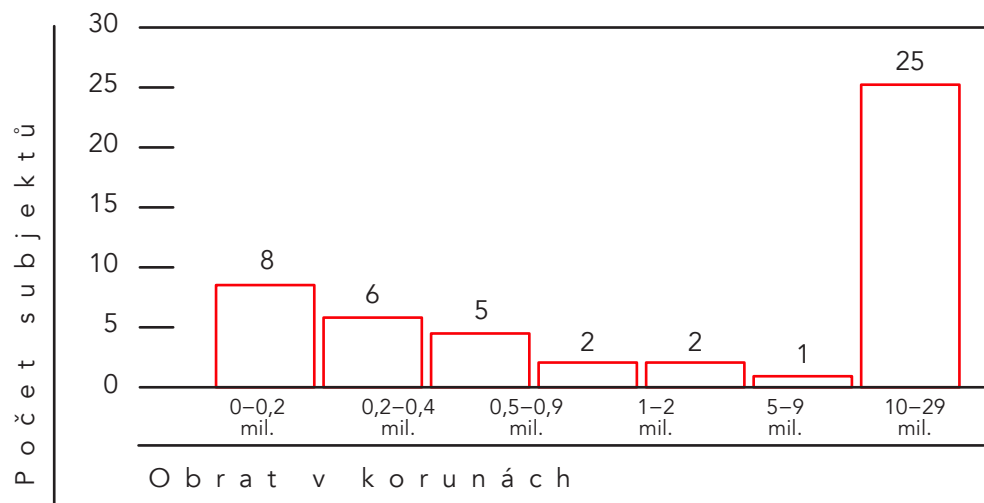

GRAF 12 Subjekty scénických umění – kategorie podle počtu zaměstnanců

5.4

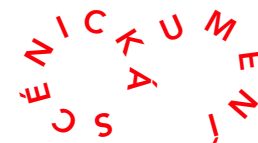
OBRAT V ODVĚTVÍ

Roční obrat odvětví scénická umění byl odhadnut na 95 milionů korun. Avšak údaje o ročním obratu 25 subjektů (44 %) nebylo možné určit a byly stanoveny kvalifikovaným odhadem na základě informací o jejich aktivitách a počtu zaměstnanců. Obrat většiny subjektů nepřevyšuje čtyři miliony korun. Výjimku tvoří Východočeské divadlo Pardubice, jehož obrat činí přibližně 70 milionů korun.

GRAF 13 Subjekty scénických umění dle kategorií ročního obratu (v Kč)

5.5 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Široká škála různých tanečních žánrů
- ◇ Rozmanitost divadla: mainstreamové i alternativní; zavedené ochotnické divadlo
- ◇ Dlouhá divadelní a taneční tradice ve městě

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Chybí velký víceúčelový prostor (500–1000 míst)
- ◇ Město málo využívá úspěchy souborů ke svojí propagaci
- ◇ Malé investice do kulturní infrastruktury
- ◇ Chybí priority pro alokaci financí z Programu podpory kultury MmP (které cílové skupiny a témata město podporuje)
- ◇ Chybí výraznější podpora kraje pro scénická umění, i když jejich činnost pokrývá i významnou část území kraje
- ◇ Malé množství kulturních akcí (divadelní představení, taneční vystoupení) o prázdninách
- ◇ Chybí významné kulturní akce, které by město zviditelnilo (kromě Grand festivalu smíchu a IFAS)
- ◇ Časté personální změny v krajském odboru kultury narušují kontinuitu v komunikaci
- ◇ KCP nemá jasná pravidla pro pronájem svých prostor a cena pronájmu závisí na osobních vztazích

TABULKA 6 SWOT analýza scénických umění v Pardubicích

5.5

PŘÍLEŽITOSTI

HROZBY

- ◇ Prohloubení spolupráce s krajem a jeho vtažení do realizace kulturní strategie
- ◇ Automatické mlýny – nový prostor pro činnost scénických umění
- ◇ Prohloubení spolupráce mezi OŠKS a tiskovým úsekem (v rámci odboru kanceláře primátora) na propagaci Pardubic prostřednictvím úspěchů místních scénických umění (taneční soubory, divadla)

Kapitola 6: HUDBA

Odvětví hudba zahrnuje hudební tvorbu, nahrávací a mediální průmysl a další navazující služby, jako je výroba zvukových zařízení, výroba a údržba hudebních nástrojů a další. Patří sem tedy jak živá produkce (koncerty, muzikálové produkce), tak i její replikovatelnost (prodej CD).

Pardubická hudební scéna je velice početná a rozmanitá. Téměř šest stovek hudebníků se angažuje ve více než sto padesáti uskupeních. Patří tak k nejrozsáhlejším ze všech kulturních a kreativních odvětví.

Z historie můžeme vyzdvihnout jméno Karla Emanuela Macana (1858–1925), slepého hudebního skladatele, syna pardubického železničního stavitele, který byl učitelem hudby v pražském Klárově ústavu nevidomých. Proslavil se jako vydavatel slepeckých časopisů a autor první slepecké české knihy. Dalším slavným rodákem je Hanuš Thein, operní pěvec a režisér, sólista opery Národního divadla.

V polovině 20. století se objevil záměr založit v Pardubicích operní scénu nebo velké symfonické těleso. Nakonec dostal přednost komorní orchestr, dnešní Komorní filharmonie Pardubice. Významný byl první šéfdirigent tělesa, Libor Pešek. Ten se později stal nejen čestným občanem Pardubic, ale také rytířem Řádu britského impéria.

Ve druhé polovině 20. století pak Pardubice žily na tu dobu velmi bohatou undergroundovou scénou. V roce 1975 zahájil činnost Osvětový klub Na Drážce (OK Drážka) v prostorách nákupního střediska Galanta na sídlišti Drážka. OK Drážka byl zřizovatelem nejen dvou divadelních souborů, ale i rockových kapel, jako byly Regent či Markant, a folkových a country skupin Ženáci, Vodáci a dalších.

Zároveň ve městě působil i Kulturní dům Svítkov ve stejnojmenné čtvrti se sálem pro 500 diváků. V OK Drážka a KD Svítkov vystupoval snad každý, kdo v této zemi něco uměl a ve svém oboru něco znamenal. V KD Svítkov se odehrávala větší představení. A to nejen českých špičkových rockových kapel jako Vladimír Mišík & Etc..., M. Efekt, Collegium Musicum, Fermáta, Bohemia, Energit, Progres 2, Babalet, Jiří Schelinger, Arakain a Citron. Vystupovali zde i zahraniční hosté, již v roce 1977 polský písničkář Czesław Niemen, maďarská jazz-rokenrolová kapela Bergendy a v roce 1979 pak i ve své době slovná polská rocková kapela SBB.

174 subjektů
115 zaměstnanců
66 mil. Kč obrat

Klubová scéna byla spíše komornější. K vidění a slyšení byli např.: folkaři Jarda Hutka, Vlasta Třešňák, Vláda Veit, Vladimír Merta, Petr Lutka, Dáša Voňková, Zbyněk Benýšek, J. J. Neduha, Marsyas, Čundrgrund (ČDG), Zdenka Lorencová, Jitka Molavcová, Paleček a Janík, Pavel Dobeš, Slávek Janoušek... jazzmani jako Jiří Stivín, Rudolf Dašek, Emil Viklický, Gabriel Jonáš, Toto Blanke, Laco Déczi... rockeři Extempore, Garáž, Jasná páka, brněnští Dogma art, Mama Bubo a další. Velké oblibě se těšily i poslechové diskotéky Jiřího Černého, Petra Dorůžky nebo pořady Miloše Čuříka spojené s projekcí avantgardních filmů¹⁸.

Přibližně od roku 1983 začíná v Pardubicích působit komunita lidí soustředěná kolem Lumíra Sokola, Oldřicha Bašty a Romana Lohniského, která navazuje na předchozí neoficiální aktivity starší generace. V Pardubicích se jim daří organizovat polooficiální rockové a folkové koncerty a další kulturní akce pod hlavičkou Klubu přátel moderní hudby (KPMH) v prostorách KD Hronovická (Rockové dny). Po přibližně 12 akcích byla tato činnost na popud StB zakázána. Později se aktivity přesunuly do tzv. Pravcova domu, kde se pod hlavičkou Hi-fi klubu Svazarmu konaly audiovizuální pořady, koncerty a filmové projekce. Na konci roku 1989 vzniká Pardubická nezávislá agentura (Panag).

¹⁸ Pro text byly použity informace z knihy Pardubice rockový: ale nejen Pardubice a nejen rockový (Bašta, 2012). Na textu se podíleli Jiří Dobeš a Lumír Sokol.

6.1 HLAVNÍ AKTÉŘI A CHARAKTERISTIKA

Největším profesionálním hudebním souborem ve městě je Komorní filharmonie Pardubice, symfonický orchestr haydnovsko-mozartovského typu. Filharmonie byla založena v roce 1969 a je tak nejstarším profesionálním orchestrem ve východních Čechách. Sídlí v Domě hudby a zaměstnává 36 účinkujících hudebníků v čele se šéfdirigentem Peterem Ferancem. Pořádá abonentní cykly, koncertuje v jiných českých městech i v zahraničí.

Vážné hudbě se věnuje i nezřizovaný soubor Barocco sempre giovane (BSG), interpretující barokní hudbu a koncertující také v Česku i zahraničí. Populární je i poppunková kapela Vypsaná Fixa nebo folkoví Marien. V Pardubicích žije i Miroslav Papež, tvořící pod pseudonymem Moimir Papalescu, který stojí za projekty Vanessa, Magnetik nebo Moimir Papalescu and the Nihilists, se kterým v roce 2004 získal cenu Anděl za nejlepší album hip hop & dance.

V Pardubicích najdeme také špičkové pěvecké sbory. V chlapeckém sboru Bonifantes zpívají více než dvě stovky chlapců a sklízí potlesk po celém světě. Již od roku 1950 působí na Univerzitě Pardubice Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice. Vystupuje na domácích i zahraničních hudebních festivalech a vydává vlastní desky. V roce 1968 byl také založen Internacionální festival akademických sborů (IFAS), který se od roku 1980 koná každé dva roky. Pořádá ho občanské sdružení IFAS a zúčastnily se ho již soubory z 27 zemí světa (včetně České republiky). V programu letošního 23. ročníku se poprvé objevila Soutěž o cenu Bohuslava Martinů, kterou vzal festival pod svá křídla.

Hudbu ve městě vyučují dvě základní umělecké školy a vyšší odborné vzdělání v oborech klasický zpěv a klasická hudba poskytuje Konzervatoř Pardubice. Ta vychovala již množství vynikajících hudebníků, jako jsou například hornisté Jan Voborák a Petr Henrych či pěvkyně Hannah Esther Minutillo a Karla Bytnarová.

Pro rozvoj pardubické hudební scény je podle jejích zástupců nejdůležitější publikum. Uvědomují si však, že jeho možnosti jsou omezené, a to jak časově, tak i finančně. Lidé totiž chtějí trávit kulturou jen určité množství času a zároveň mohou na kulturu vydat jen určitý objem finančních prostředků. Času navíc ubývá s věkem. Lidé po třicítce už se totiž spíše věnují rodinám, než aby navštěvovali koncerty. Hudebníci navíc čím dál tím více soupeří s počítači a internetem, protože lidé mohou hudbu poslouchat na internetu a nemusí kvůli ní navštěvovat kluby.

Publikum méně známých pardubických kapel funguje převážně na komunitním principu. To znamená, že na koncerty chodí převážně rodina, přátelé a známí kapely. Proto se mezi sebou kapely domlouvají na společných koncertech, kde se komunity jednotlivých kapel prolnou a počet lidí v publiku tak naroste.

Specifické publikum má Komorní filharmonie Pardubice a ostatní soubory zabývající se klasickou hudbou. Jejich diváci jsou především vyššího věku, protože jak zástupci těchto souborů uvádějí, k živé vážné hudbě se člověk musí dopracovat, a mladí ji proto příliš neposlouchají.

Tuto bariéru se však Komorní filharmonie Pardubice snaží překonat a patří v této snaze k průkopníkům v přístupnosti kultury v České republice. Diváky filharmonie láká i na kombinaci symfonického orchestru se známými zpěváky, jako je třeba Dan Bárta. V nové sezoně bude filharmonie hrát před začátkem vybraných basketbalových utkání a spojení se sportem využije i pro svůj marketing. Zároveň distribuovala letáčky s informacemi o své činnosti na místa, kde lidé čekají – nemocnice, finanční úřady, nádraží atd. I tato činnost přispěla ke zvýšenému zájmu a naplnění kapacit koncertů na šest měsíců dopředu.

Menší hudební uskupení však pro obdobnou formu propagace nemají dostatek kapacit. Pardubické hudební akce se v celostátních médiích propagují jen velmi zřídka. Důvodem je podle zástupců odvětví fakt, že místní redakce celostátních médií mají v rámci své organizace jen malé pravomoci. Pozvánky na regionální akce do vysílání zařazuje pouze rádio Beat a hradecká odnož Evropy 2. O aktéry vážné hudby se zajímá také stanice Vltava Českého rozhlasu. Zajímavostí je, že českou muziku a akce propaguje rádio na Slovensku. To uvádí jak pozvánky, tak i rozhovory s hudebníky. Na regionální úrovni informuje o pardubické hudbě internetové rádio Dixie.

Ostatní hudebníci jsou závislí převážně na hudebních klubech. Jsou to totiž právě kluby, kdo propaguje jejich vystoupení a poskytuje jim prostory. V Pardubicích je klubů hned několik. Zástupci odvětví v současné době hodně postrádají Rockový klub Ponorka. Ten je uzavřen, protože prochází rekonstrukcí. I přesto, že je ve městě několik dalších, mnohdy i větších klubů, kapely si stěžují, že nemají kde hrát. V Polabinách funguje bluesový a jazzový DOLI klub a Žlutý pes. Ten má sice kapacitu pět set lidí, ale nachází se mimo centrum města a podle zástupců odvětví má špatné ozvučení a zázemí. Zároveň podle nich účinkující téměř nepropaguje a zájem publika tak opadá. Naproti hlavnímu vlakovému nádraží pak stojí Hobe music hall, který hostí převážně taneční hudbu (hip hop, rap, r&b atd.) a při galerii Felix také funguje jazzový klub Jazz Tangens Pardubice. V ulici Svaté Anežky České vedle Pernštýnského náměstí se také nachází Klub 29, který se soustředí především na alternativní

hudbu českých a zahraničních tvůrců. Regionálním umělcům však dle zástupců pardubické hudební scény nedává prakticky žádný prostor.

Pardubice tedy na jednu stranu mají velké množství kapel, které by v klubech rády hrály, ale na druhou stranu zdejší scéna trpí nedostatkem vhodných klubů. Tato absence je také důvodem, proč se Pardubicím i Hradci vyhýbají hudebníci na svých turné. V porovnání se silnými 70. a 80. lety se tak Pardubice z české mapy významných hudebních měst pomalu vytrácejí.

Významným partnerem pro rozvoj hudební scény je Magistrát města Pardubic, a to především pro Komorní filharmonii Pardubice, kterou zřizuje. Dotace magistrátu činí téměř 17 milionů korun (např. 16 803 000 v roce 2013) a pokrývá tak 64 % nákladů filharmonie.

Další, nezřizované subjekty mají možnost zažádat i o grant z Programu podpory kultury. I přesto si téměř všichni zástupci hudební scény stěžují na nejasná kritéria pro přidělování grantů. Nedostává se jim totiž zpětné vazby, protože MmP žadatelům nevysvětluje, proč jim dotace nebyla přidělena nebo byla snížena.

Hudebníkům by přitom pro začátek stačila podpora formou úlev. Navrhují například, aby jim MmP odpustil platby za pronájem reklamních ploch, prostor ke koncertování nebo parkovné. Přitom ještě v roce 2005 byl systém nastaven tak, že Služby města Pardubic a Dopravní podnik města Pardubic, akciové společnosti města, poskytovaly reklamní plochy bezúplatně. Podmínkou bylo jen to, že se na plakátu objeví logo této společnosti. Zástupci odvětví také navrhuje, že by na magistrátu mohl být odborník na moderní formy marketingu, placený například z evropských dotací, který by jim pomáhal například s crowdfundingem nebo propagací prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Twitter).

Se školami prý zástupci odvětví příliš nespolupracují. Komorní filharmonie pořádá výchovné programy, kde se děti z mateřských, základních i středních škol snaží zábavnou formou seznámit s vážnou hudbou i dalšími žánry. Nicméně tyto programy navštěvuje jen přibližně polovina pardubických škol¹⁹. Karnevaly a výchovné koncerty pořádal také Rockový klub Ponorka, kde umělci seznamovali děti s hudebními nástroji. Zásadní však je i činnost ZUŠ, velká část místních hudebníků totiž vychodila základní uměleckou školu nebo vystudovala konzervatoř.

¹⁹ KVAS (2014). Mapování pardubické kultury: Zpráva z šetření mezi zástupci škol. Praha.

Za nejsilnější stránku odvětví považují jeho zástupci vysoký počet subjektů, které hrají jen tak pro radost. Znamená to totiž, že pardubická hudba má silné podhoubí. Problém však vidí v tom, že nemají kde zkoušet. Zkušeben je ve městě nedostatek, nepomohl ani projekt sdílených zkušeben na vlakovém nádraží (www.zkusebny.com), protože jedna zkušebna navíc je málo. Hudebníci jsou zvyklí sdílet zkušebny i tak a vlastní, samostatnou zkušebnu vnímají jako obrovské štěstí. Do sdílených zkušeben si totiž musí nosit svoje nástroje, které mnohdy váží i desítky kilogramů a zabírají spoustu místa.

Problém vidí zástupci také v hlukových hygienických limitech, které brání v pořádání open air koncertů. Pardubice tím přicházejí o významné hudební festivaly, což vůbec neprospívá cestovnímu ruchu. Někteří obyvatelé města navíc sepisovali petice a stěžovali si na hlasitou muziku. Proto se do Hradce přesunul jak festival Summer of Love, tak i Hip Hop Kemp a lidé do Pardubic za hudbou přestali jezdit. Nejvíce publika mimo místních tak přitáhne program Komorní filharmonie.

6.2 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

Odvětví hudba podle klasifikace CZ-NACE zahrnuje pořizování zvukových nahrávek a hudebně vydavatelské činnosti, uměleckou tvorbu, provozování kulturních zařízení a organizací na podporu kulturní činnosti.

Skutečná situace v odvětví hudba je naprosto odlišná od té popsané na základě Registru ekonomických subjektů a databáze Albertina 2013. Odvětví bylo rozšířeno o další zhruba tři stovky subjektů na základě vyhledávání na hudebních serverech Musicus.cz a Bandzone.cz. I tam však bylo množství subjektů značně zkreslené, protože někteří zaregistrovaní hudebníci již několik let nevyvíjejí v odvětví žádnou činnost nebo jsou aktivní ve více registrovaných subjektech. Proto byla data z těchto seznamů ověřena s informátory a následně i na internetu. Příčinou tohoto stavu je nízká míra registrace hudebníků v RES – jejich ekonomická aktivita je totiž většinou realizována jménem manažera nebo podnikají na základě autorského zákona, který nevyžaduje jejich registraci.

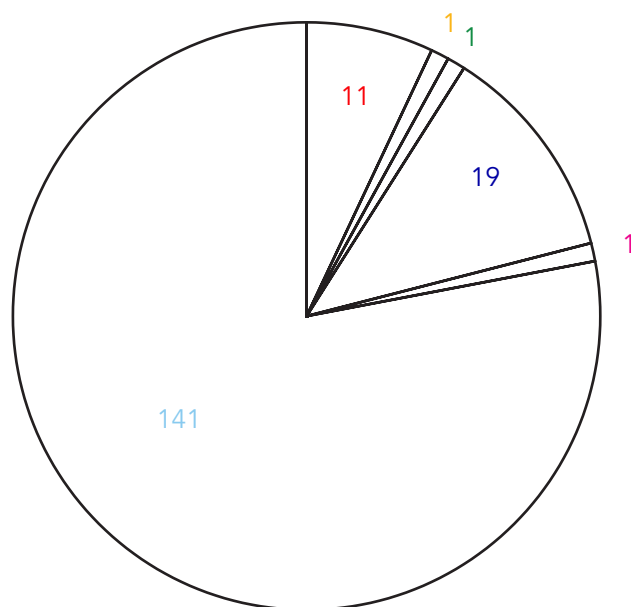
Kód CZ-NACE	NÁZEV
59.0	Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti
59.2	Pořizování zvukových nahrávek a hudebně vydavatelské činnosti
90.03	Umělecká tvorba
90.04	Provozování kulturních zařízení
94.992	Činnosti organizace na podporu kulturních činností

SUBJEKTY V ODVĚTVÍ

Odvětví hudba je z hlediska počtu subjektů v Pardubicích nejsilnější – aktivních je jich 174. Mezi nimi jsou zahrnuti jak velké soubory vykonávající nepřetržitou činnost, tak i „garážové“ kapely, které koncertují jen několikrát do roka. Jen 34 subjektů hudby zaměstnává osoby, pro které je hudební činnost hlavním nebo podstatným zdrojem příjmů. U zbylých 140 subjektů je hudba převážně zájmovou nebo volnočasovou činností.

V 81 % (141) případů nebylo možné zjistit právní formu subjektu. To je dáno tím, že hudebníci fungují na základě autorských smluv, a nejsou proto registrováni v RES. Podnikajících fyzických osob je v odvětví pouze 9 (5 %), 19 subjektů (11 %) jsou sdružení. V odvětví funguje také jedna obecně prospěšná společnost – Barocco sempre giovane – a jedna příspěvková organizace města – Komorní filharmonie Pardubice.

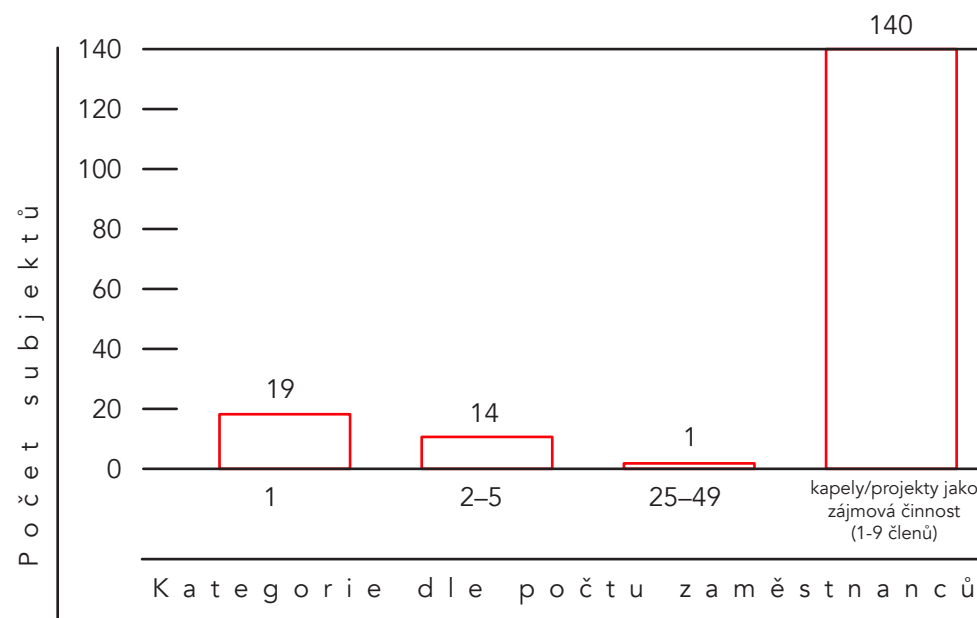
OSVČ
obecně prospěšná společnost
příspěvková organizace
sdružení (svaz, spolek,
společnost, klub aj.)
společnost s ručením
omezeným
nezjištěno

GRAF 14 Počet subjektů odvětví hudba dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVÍ

Odvětví hudby zaměstnává v Pardubicích dle kvalifikovaného odhadu 115 osob (v přepočtu na plné úvazky). Ze 34 subjektů, které činnost vykonávají na komerční bázi, jich je 19 jednočlenných. V kategorii 2 až 5 osob najdeme dalších 14 subjektů. Jen jeden subjekt v kategorii výdělečných má více než pět zaměstnanců (viz graf 15). Tím je Komorní filharmonie Pardubice, která je se svými 43 zaměstnanci bezkonkurenčně největším zaměstnavatelem v odvětví. Dalších 140 subjektů sdružuje hudebníky a ostatní profese odvětví, pro které hudební činnost není zdrojem obživy, ale především volnočasovou aktivitou. I tyto subjekty mají z tohoto odvětví příležitostné příjmy například za hraní v klubu nebo vstupné z adventního koncertu sboru. Kdybychom počítali všechny osoby, které se v Pardubicích činnosti v hudebním odvětví zabývají ať už jako placenou profesí, nebo jako volnočasovou aktivitou s příležitostným výdělkem, došli bychom k počtu 565 osob. Velká část z tohoto čísla jsou členové hudebních skupin koncertujících jen několikrát do roka.

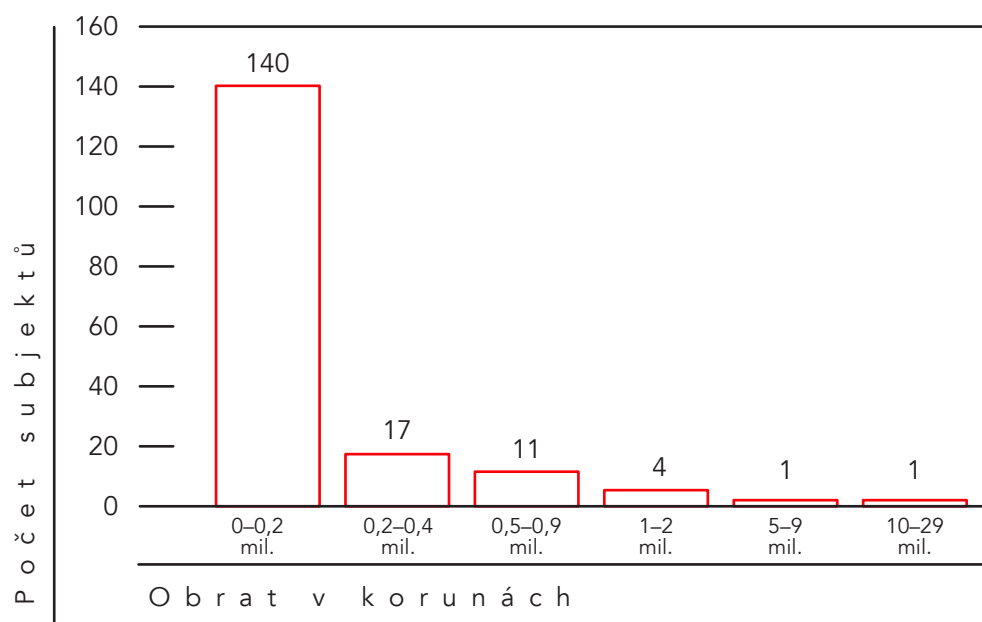

GRAF 15 Subjekty odvětví hudba – kategorie podle počtu zaměstnanců

6.2

OBRAT V ODVĚTVÍ

Roční obrat celého odvětví hudba byl v Pardubicích odhadnut na 66 milionů korun, přičemž převážná většina subjektů (80 %) nedosahuje příjmů vyšších než 200 tisíc korun. Pouze jeden subjekt v odvětví dosahuje obratu vyššího než 20 milionů korun a tím je Komorní filharmonie Pardubice s přibližně 26 miliony ročně.

GRAF 16 Subjekty hudby podle kategorií ročního obratu (v Kč)

6.3 SWOT ANALÝZA

H
U
D
B
A

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Vážná hudba má vzdělané a poučené publikum
- ◇ Komorní filharmonie má velký ohlas
- ◇ Velké množství hudebníků
- ◇ Vysoká úroveň konzervatoře

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Chybí sál pro 500 až 1500 lidí
- ◇ Chybí Rockový klub Ponorka a další místa pro produkci regionálních kapel
- ◇ Grantové řízení pořádané MmP má nejasná kritéria přidělování finančních prostředků
- ◇ Místní kapely nemají dostatek možností k prezentaci
- ◇ Hudebníci necítí dostatečnou podporu ze strany města
- ◇ Místním kapelám chybí dostupné zkušebny
- ◇ Zmizely velké festivaly (Summer of Love, Hip Hop Kemp, Žlutěj fest)
- ◇ Chybí místo pro velké festivaly

Tabulka 8 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách odvětví hudba v Pardubicích z hlediska jejich dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci pardubického odvětví hudby.

TABULKA 8 SWOT analýza odvětví hudba v Pardubicích

6.3

PŘÍLEŽITOSTI

HROZBY

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
◇ Crowdfunding ◇ Alternativní formy propagace ◇ Pomoc s komunikací malých subjektů ◇ Nefinanční podpora (výlepové plochy, parkování, prostory)	◇ Hygienické normy hluku

Kapitola 7: **LITERATURA, KNIHY A TISK**

Pardubická literární scéna se opírá o zajímavá jména. Tím nejstarším je středověký politický básník Smil Flaška z Pardubic. Ve městě se narodila a tvořila také Božena Viková-Kunětická, spisovatelka a zastánkyně ženských práv, mimo jiné i první česká poslankyně. V meziválečném období byly Pardubice jedním z center české avantgardy, neboť její představitelé tiskli v proslulé tiskárně Václava Vokolka, jednoho ze tří slavných bratří Vokolkových. Tiskárna však byla po roce 1949 z politických důvodů uzavřena a její tradici se nepodařilo obnovit. V Pardubickém kraji však tiskařský průmysl i nadále přetrvává.

Odvětví literatura, knihy a tisk zahrnuje činnosti tvůrců, nakladatelů a vydavatelů periodických i neperiodických publikací, jejich distribuci, činnosti knihoven a archivů a další přidružené činnosti související s vydáváním publikací. Zároveň se do odvětví řadí překladatelé a tlumočníci.

165 subjektů
381 zaměstnanců
376 mil. Kč obrat

7.1 HLAVNÍ AKTÉŘI

V současnosti v Pardubicích tvoří například Marcella Marboe-Hrabincová, spisovatelka románů pro mládež a dospělé, poeta Lukáš Vavrečka či autor psychologických povídek Lubomír Macháček.

Autoři z východočeského regionu se sdružují ve Středisku východočeských spisovatelů. To vzniklo v roce 2000 jako dobrovolná profesní organizace nejen spisovatelů, ale i umělců z jiných oblastí a stalo se členem Obce spisovatelů v Praze. U jeho zrodu stála i zmiňovaná Marcella Marboe-Hrabincová a Lubomír Macháček. Kritériem pro členství v literární sekci je prokazatelná kvalitní literární činnost, kritériem pro členství v sekcích ostatních je především zájem a podílení se na práci organizace. Členové střediska kromě literární tvorby pořádají i kulturní akce, jako jsou besedy, literární večery, soutěže, křty, vernisáže a podobně. Na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice funguje také katedra literární kultury a slavistiky a katedra anglistiky a amerikanistiky, která vzdělává i budoucí překladatele a tlumočníky.

Čtenářům je ve městě k dispozici také Krajská knihovna v Pardubicích, jedenáct knihoven městských obvodů, univerzitní knihovna, knihovny v základních i mateřských školách, oborové knihovny (např. nemocniční) a několik dalších knihoven s odbornou literaturou (např. v Národním památkovém ústavu atd.).

Krajská knihovna v Pardubicích je příspěvková organizace zřizovaná Pardubickým krajem a metodicky vede více než čtyři stovky knihoven v kraji. Sídlí v historickém centru města na Pernštýnském náměstí. Každý rok ji navštíví přibližně 180 tisíc čtenářů, kterým může zapůjčit asi 420 tisíc knihovních tisků. Nejvíce čtenářů tvoří především děti a mládež a také věková skupina 45+. Pro čtenáře knihovna pořádá různé vzdělávací a zábavné pořady, jako jsou besedy, autorská čtení či vzdělávací cykly. Do svých aktivit se snaží zapojit všechny věkové skupiny obyvatel, ale ve svém programu se soustředí především na děti a seniory, pro které připravuje vzdělávací programy.

Knihovna plní také roli vydavatele. V tomto ohledu se zaměřuje na díla regionálních autorů, a to jak na beletrii, tak i naučnou literaturu a básně. Pravidelně také vydává sborníky mladých autorů. Tam uvádí jejich díla, která prezentovali na soutěžích pro začínající literáty na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni.

Jako pro všechny i pro pardubické autory jsou nejdůležitější čtenáři. Dle zástupců odvětví je ve městě velké množství těch vzdělaných, ale zároveň upozorňují, že v současné záplavě knih je přetěžké se orientovat. Za největší zásobárnu čtenářů, a tedy i zákazníků knihkupectví a návštěvníků knihoven, pak považují univerzitu, jejíž studenti knihy jednoduše číst musí.

Velice významnou součástí odvětví jsou také vydavatelé, i když se bez nich díky internetu někteří autoři již dokážou obejít. V Pardubicích působí několik vydavatelů, kteří mají spíše regionální význam. Jedná se o vydavatelství Theo, Taurus nebo Evropské vydavatelství. To mimo jiné provozuje knihkupectví Mozaika, které v květnu 2014 obnovilo prodejnu knih na hlavním vlakovém nádraží.

Ve městě kromě Mozaiky funguje také dalších sedm knihkupectví. Především se jedná o prodejny velkých řetězců, jako je Kanzelsberger (na třídě Míru), Knihy Dobrovský (v AFI Palaci) a knihkupectví Kosmas (na Pernštýnském náměstí). V Pardubicích pak přímo sídlí internetové knihkupectví Papyrus, které má ve městě i dvě kamenné prodejny. Mezi lokálními prodejci najdeme i knihkupectví Lejhanec na třídě Míru a společnost Kamala, která se zabývá prodejem esoterické literatury. V Klášterní ulici má pak prodejnu Antikvariát Jan Sakař.

Zajímavé je, že se všechny větší tiskárny přestěhovaly za hranici města. Budovy, ve kterých fungovaly, totiž byly zrestituovány. Tiskárny si tak musely hledat nové prostory a mimo Pardubice je našly za nižší nájemné.

Pro autory jsou velice důležitá i média, a to především ta regionální – Pardubický deník a týdeník Pernštejn. Ve městě vycházejí také dva literární časopisy. Literární čtvrtletník Partonyma, který vydává Filozofická fakulta Univerzity Pardubice ve spolupráci se Střediskem východočeských spisovatelů, obsahuje mimo jiné odborné eseje, literární kritiku i původní tvorbu. Kulturně-literární časopis Tahy pak představuje současnou literární kulturu. V trafikách však k zakoupení nejsou, zájemci si je musí koupit buď přes internet, nebo v knihkupectví Kosmas. Středisko východočeských spisovatelů také provozuje blog Literární východ, ale protože ho nepropaguje, nikdo do něj nepřispívá a jeho budoucí existence je prý značně nejistá.

7.2 CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ

Poloha města na hlavní železniční trati spojující východ a západ republiky představuje pro Pardubice potenciál stát se „informační křižovatkou“. Právě tento fakt považují představitelé odvětví za důležitou silnou stránku Pardubic. V teoretické rovině není problém přilákat do Pardubic jakéhokoli autora, v praxi však chybí finanční prostředky. Literárním projevem totiž nejsou jen knihy, ale také autorská čtení, která mají přinést knize nové čtenáře. Pokud se však nejedná o hodně známé a oblíbené autory, jejich návštěvnost v Pardubicích je dost nízká. Zástupci odvětví se domnívají, že důvodem je nedostatečná propagace. Chybí jim totiž finanční prostředky na pronájem kvalitních reklamních prostor. Nevyhovující jsou také propagační kanály města. V Radničním zpravodaji se prý o kultuře téměř nepíše a stránky turistického informačního centra neznají ani někteří představitelé literatury a knižního trhu města – na webu magistrátu totiž na informační portál chybí odkaz. Možným řešením, jak se vypořádat s absencí lokální platformy pro informace a diskusi o místní literární a kulturní scéně obecně, by mohlo být rozšíření hradeckého kulturního magazínu Géčko a spolupráce na ose Hradec Králové – Pardubice – Chrudim.

Zástupci subjektů si také přejí vznik literární kavárny, ve které by se konala autorská čtení, výstavy a další projekty. Krajská knihovna, kde autorská čtení pořádají nyní, je totiž podle nich příliš formální. Pokud by návštěvníci měli možnost přijít posedět a autora si poslechnout jaksí mimochodem, nenásilně, byl by o akci větší zájem. Krajská knihovna plánuje na pardubickém Příhrádku uskutečnit podobný projekt, který by v sobě zahrnoval tiskárnu, literární kavárnu a prostor pro výstavy. Někteří však namítají, že Příhrádek, ačkoli se jedná o krásné místo, není v centru dění, a zároveň si představují spíše iniciativu směřující zdola.

Zástupci odvětví oceňují také množství lidí, které má v Pardubicích zájem literárně tvořit. To však naráží na omezené kapacity publika a nezájem o regionální autory. Problém se pokouší řešit krajská knihovna, která nabízí školám různé vzdělávací programy. U středních škol se však setkává s nezájmem, protože tito autoři nejsou ve vzdělávacích osnovách a žáci musí přečíst určitý objem jiných knih k maturitě. Na regionální tvorbu jim tak nezbyvá čas ani chuť.

7.3 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

Odvětví literatura, knihy a tisk dle klasifikace CZ-NACE zahrnuje vydávání knih, periodických publikací apod. (dále jen vydávání knih), vydávání novin, časopisů a ostatních periodik, překladatelské činnosti a činnosti knihoven a archivů (viz tabulku 9).

Kód CZ-NACE	NÁZEV
18.1	Tisk a činnosti související s tiskem
18.11	Tisk novin
18.12	Tisk ostatní, kromě novin
18.14	Vázání a související činnosti
47.61	Maloobchod s knihami
47.62	Maloobchod s novinami, časopisy a papírnickým zbožím
58.1	Vydávání knih, periodických publikací a ostatní vydavatelské činnosti
58.11	Vydávání knih
58.13	Vydávání novin
58.14	Vydávání časopisů a ostatních periodických publikací
58.19	Ostatní vydavatelské činnosti
74.30	Překladatelské a tlumočnické činnosti
91.01	Činnosti knihoven a archivů

V případě překladatelských činností nebyla potvrzena aktivita u více než dvou třetin subjektů uvedených v RES. To může být dáno faktem, že převážná většina subjektů jsou fyzické osoby, které již živnost nevykonávají nebo jsou zaměstnány a práci na vlastní účet vykonávají jen příležitostně. Z toho důvodu nemají potřebu samy sebe propagovat na internetu. Pro verifikaci a doplnění subjektů byla použita Evidence znalců a tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti ČR. V případě, že se překladatelovo jméno nacházelo v této evidenci, byl označen jako aktivní, neboť se dá předpokládat, že jeho uvedení vyžaduje aktivní činnost v oboru.

Subjekty vydávání knih a činnosti knihoven byly do odvětví doplněny na základě rozhovorů s informátory, seznamu členů Střediska východočeských spisovatelů a internetového vyhledávání. Přibližně třetina subjektů z Albertiny pak byla shledána jako neaktivní.

POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVÍ

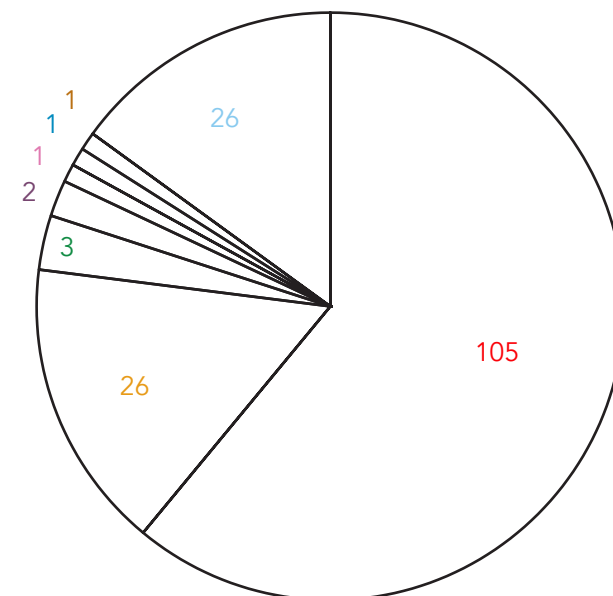
Celkem bylo v odvětví literatura, knihy a tisk zjištěno 165 aktivních subjektů, z nichž se 94 (tj. 57 %) věnuje překladatelským činnostem.

Ze 165 subjektů je 105 fyzických osob (64 %), velkou část (26 subjektů, tj. 16 %) v odvětví tvoří také společnosti s ručením omezeným. Ve městě funguje v odvětví literatura, knihy a tisk pouze jedna příspěvková organizace, a to Krajská knihovna v Pardubicích. U 16 % subjektů se jejich právní formu nepodařilo zjistit (viz graf 17).

Na území každého městského obvodu (s výjimkou prvního) působí také obecní knihovny, které jsou však organizační složkou obce a nemají právní subjektivitu. Z toho důvodu nejsou uvedeny v seznamu subjektů KKP, i když se v odvětví knihy a tisk pohybují. Těchto knihoven je celkem jedenáct a pracuje v nich dvanáct osob.

OSVČ

- společnost s ručením omezeným
- zahraniční osoba
- akciová společnost
- sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)
- příspěvková organizace
- odštěpný závod nebo jiná organizační složka
- nezjištěno

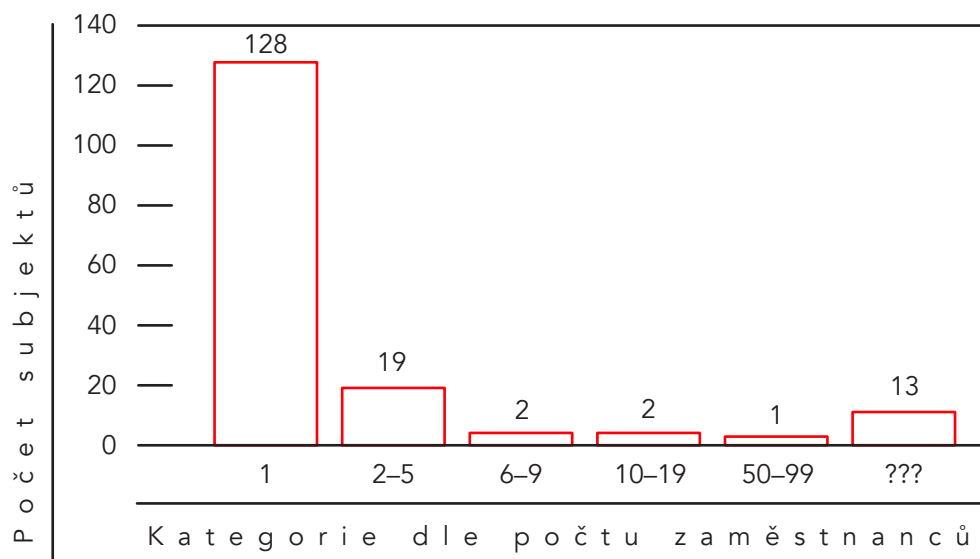

GRAF 17 Počet subjektů odvětví literatura, knihy a tisk dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVĚ

Podle odhadu pracuje v pardubickém odvětví literatura, knihy a tisk celkem 381 osob. Z toho je 110 osob činných v překladatelských činnostech a 271 v pododvětví knihy a tisk. Významnou měrou se na celkové zaměstnanosti podílí Krajská knihovna v Pardubicích, která zaměstnává 58 osob a je rovněž jediným subjektem s více než 20 zaměstnanci.

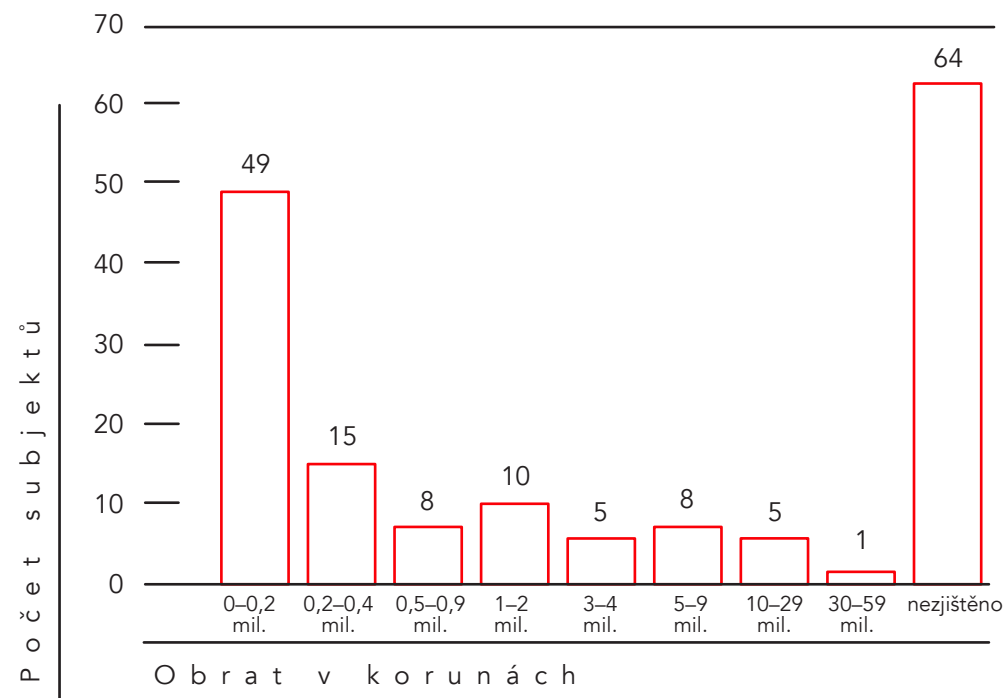
Drtivá většina subjektů (128, tj. 78 %) jsou osoby pracující na vlastní účet, 19 subjektů (12 %) v odvětví jsou menší organizace se dvěma až pěti zaměstnanci.

GRAF 18 Subjekty odvětví literatura, knihy a tisk – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVĚ

Odhadovaný roční obrat odvětví literatura, knihy a tisk v Pardubicích činí 376 milionů korun. Přitom roční obrat 30 % (tj. 49) subjektů je nižší než 200 tisíc korun. Silný je i segment subjektů s obratem mezi pěti a devíti miliony korun, kam patří především místní pobočky vydavatelství. U 39 % subjektů se jejich obrat nepodařilo zjistit.

GRAF 19 Subjekty odvětví literatura, knihy a tisk podle kategorií ročního obratu (v Kč)

7.4 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Vysoký počet vzdělaných čtenářů v Pardubicích
- ◇ Existence katedry literární kultury a slavistiky na Univerzitě Pardubice
- ◇ Velké množství literátů (autoři i organizátoři akcí)
- ◇ Informační křižovatka ČR

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Chybí odborné sjednocení knihoven městských obvodů pod centrální vedení
- ◇ Nízká profesní úroveň některých malých knihoven v městských obvodech
- ◇ Absence kvalitního prostoru pro propagaci literárních akcí
- ◇ Chybí odkazy na slavné pardubické literáty (Petr Kabeš, Vlastimil Maršíček, Jiří Pištora, Vladimír Vokolek a Jiří Gruša) v podobě názvů náměstí, pomníků apod.
- ◇ Zbytečná alokace finančních prostředků do některých měsíčníků městských obvodů, které mají nízkou kvalitu
- ◇ Malé povědomí o portálu www.ipardubice.cz
- ◇ Absence odborného tisku v pardubické distribuci
- ◇ Chybí literární kavárna

PŘÍLEŽITOSTI

- ◇ Spolupráce s Hradcem Králové a Chrudimí
- ◇ Udělat z Příhrádku kulturně-literární centrum
- ◇ Využití veřejného prostoru
- ◇ Využití literatury k podpoře industriální identity města
- ◇ Vytvoření platformy pro rozvoj literatury
- ◇ Spolupráce s ostatními subjekty (např. galeriemi)

HROZBY

- ◇ Nedojde k realizaci projektu Automatické mlýny

Tabulka 10 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách odvětví literatura, knihy a tisk v Pardubicích z hlediska jeho dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci tohoto odvětví.

Kapitola 8: ARCHITEKTURA

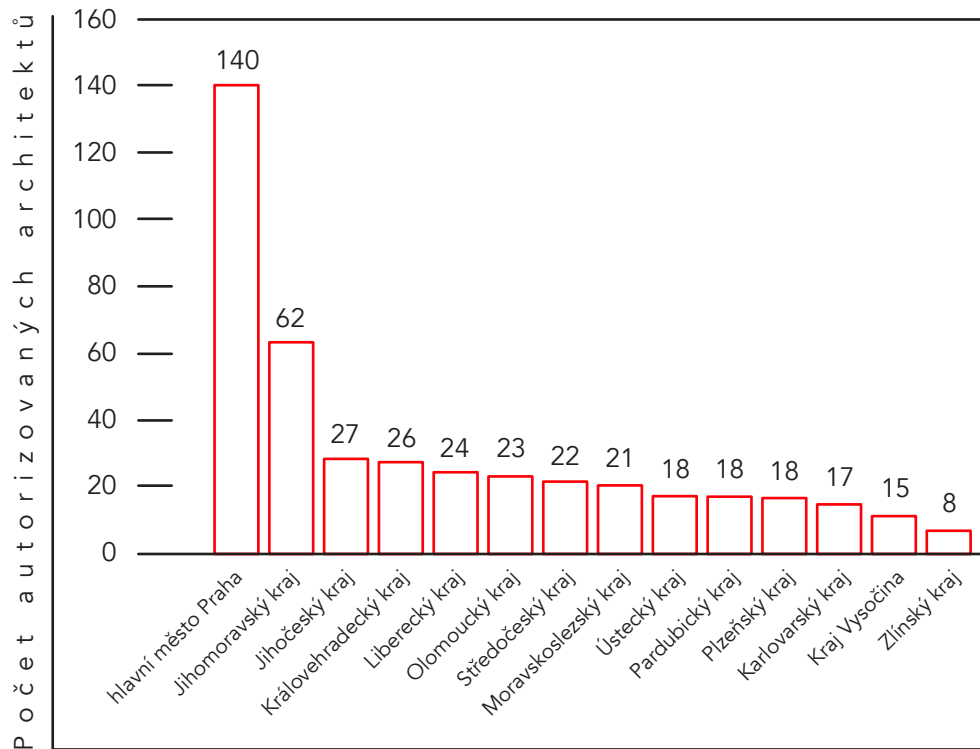

Odvětví architektury má v Pardubicích poměrně silnou tradici. Ve městě najdeme rozlehlý a jedinečně dochovaný renesanční zámek a přilehlé revitalizované historické centrum. Inspirativní jsou ale především modernistické stavby Josefa Gočára (Winternitzovy automatické mlýny, Grandhotel a Okresní dům), Ladislava Machoně (okresní soud, Machoňova pasáž) a Karla Řepy (např. bývalé Průmyslové muzeum). Z urbanistického hlediska je zdařilé i od 60. let budované panelové sídliště Polabiny.

Tato bohatá tradice je tak hlavním potenciálem, na kterém mohou pardubičtí architekti stavět. Na Univerzitě Pardubice se totiž obor architektura nevyučuje, funguje pouze Fakulta restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli. Mladí lidé proto odcházejí studovat na pražskou ČVUT, brněnskou VUT nebo na Zahradnickou fakultu Mendelovy univerzity do Lednice, kde se vyučuje zahradní architektura. Tyto vysoké školy jsou pak zpětně zdrojem architektů pro pardubické subjekty.

Vystudovaní architekti však v Praze či Brně často zůstávají, neboť tam během svých studií získají kontakty a příležitosti pro svou další práci. Do Pardubic se vracejí ti, kteří tam mají zajištěné pracovní místo – buď v ateliéru rodičů, nebo v ateliérech, které začínajícím architektům dávají v rámci svých kapacit příležitost se prosadit, např. v ateliéru Adam První. Absence vzdělání v architektuře se tak projevuje i na relativně nízkém počtu autorizovaných architektů v Pardubickém kraji (viz graf 20).

57 subjektů
109 zaměstnanců
90 mil. Kč obrat

GRAF 20 Počet autorizovaných architektů v krajích ČR v přepočtu na 100 tisíc obyvatel.

8.1 HLAVNÍ AKTÉŘI A CHARAKTERISTIKA

Profesní organizací v oboru je Česká komora architektů, avšak architekti ji nevnímají jako důležitého hráče a v analýze zainteresovaných stran ji staví spíše na okraj.

Ve městě funguje asi šedesátka subjektů, z toho 17 ateliérů či projekčních kanceláří. Mezi nejvýznamnější aktéry patří bezesporu ateliér Adam První, s. r. o., jehož kancelář prošlo mnoho začínajících architektů ve městě, ateliér Aurum a studio Mixage spojující v sobě mladé a kreativní architektky a designéry. Za zmínku stojí také Zette atelier Zdeňka Balíka.

Významnou roli hraje také projekční kancelář PPP (Projektový podnik Pardubice), která zaměstnává velké množství projektantů, a Tractebel Engineering, a. s. Tyto společnosti se však zabývají především projektovými a inženýrskými činnostmi, a proto nebyly do kvantitativní analýzy zahrnuty.

Subjekty v odvětví spolupracují se školami a výzkumnými institucemi, a to především s pražským Českým vysokým učením technickým, v oblasti dopravy pak také s Univerzitou Pardubice.

Oproti ostatním kulturním a kreativním odvětvím je odvětví architektury silně provázané s veřejným sektorem, především Magistrátem města Pardubic. Důležitým partnerem architektů je odbor majetku a investic (OMI), který má na starosti nemovitý majetek města, a stavební úřad jakožto orgán státní správy pro oblast územního rozhodování a stavebního řádu. Za nejdůležitější však architekti považují odbor hlavního architekta (OHA), který se zabývá územním plánováním. Jsou sice rádi za jeho existenci, ale zároveň upozorňují na slabou pozici na magistrátu a nemožnost zamezit některým sporným stavbám a územním rozhodnutím. Uvítali by také jeho obdobu na radnicích městských obvodů, kde architekti a urbanisté, s výjimkou starosty prvního městského obvodu, chybí.

Nejdůležitější skupinou jsou pro rozvoj pardubické architektury pochopitelně klienti, a to jak ti ze soukromého, tak i veřejného sektoru. Soukromí klienti si architektky vybírají podle předchozích zkušeností nebo na doporučení ostatních zákazníků. Podle architektů však jejich služby využívá jen malá část těch, kteří stavby realizují, a jedním důvodem je prý i to, že se spokojí s obyčejným řešením – nevyžadují kvalitu na vyšší úrovni. Obecně se uvádí, že v Česku je architektem navrženo méně než 10 % staveb.

Příčinou je podle účastníků setkání nízká obecná vzdělanost v tomto odvětví, neboť na základních ani středních školách nebývá v žácích probouzen cit pro architekturu a městské plánování – chybí vyučovací předměty jako základy architektury nebo design veřejného prostoru.

Právě nízká vzdělanost či povědomí v této oblasti způsobují nízké nároky nejen na vlastní bydlení, ale i na podobu veřejného prostoru. Utváření veřejného prostoru a výstavba veřejných budov je však úkolem veřejného sektoru. To z něj dělá významného zákazníka architektů. Značná část pardubických architektů totiž vidí veliký potenciál v rozšíření průzkumných a projektových prací, kdy veřejný sektor financuje vypracování několika variant řešení, ze kterých se pak vybírá.

Takové územní studie jsou příležitostí jak pro zavedené, tak i začínající architektky. Soutěže jsou totiž, na rozdíl od soukromého sektoru, kde o výběru architekta rozhoduje jeho dosavadní práce, otevřené pro všechny. Veřejné zakázky mají navíc i mnohem větší rozsah než ty soukromé. Rozvojové projekty soukromých developerů se totiž v Pardubicích nerealizují v takových objemech, které by uživily podstatnou část místních architektů.

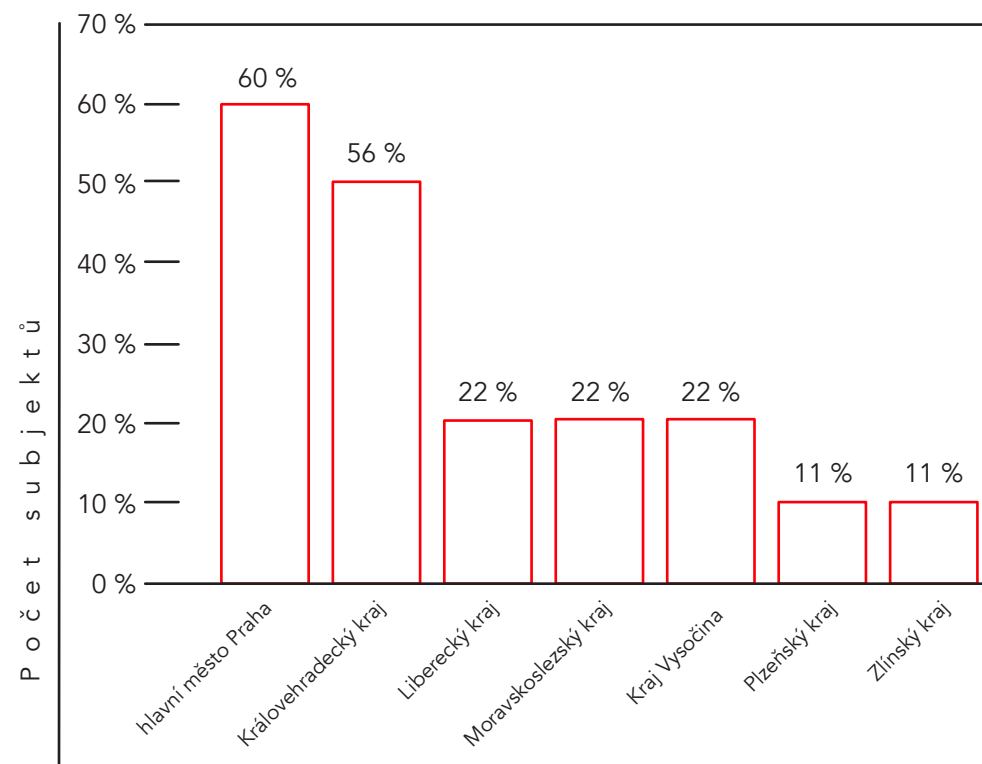
Město podle pardubických architektů vypisuje málo veřejných soutěží, a když, tak nastavuje nejasná kritéria. Problém vidí zástupci architektury i v současné podobě architektonických soutěží. Město totiž formuluje požadavky, na jejichž základě architekti navrhnou řešení. A o tom vítězném pak rozhoduje odborná komise. Smysluplnější by však bylo, kdyby se na tvorbě požadavků mohli podílet občané. Jednak by se více ztotožnili s návrhy, ze kterých se bude vybírat, a zároveň by se více začali zajímat o dění v městském veřejném prostoru. Ve městě totiž podle architektů chybí autority, které by občanům daly vodítka, co mají od architektů a veřejného prostoru chtít. To souvisí s nízkou popularizací pardubické architektury, kdy chybí například informující a kritizující periodika nebo komentované procházky za městskou architekturou. Lidé pak podle účastníků nedokážou rozlišit hranici mezi dobrou a špatnou architekturou, chybí určení příkladů dobré a špatné praxe.

Architekti se však do kritiky svých kolegů z odvětví pouštět nechtějí. Bojí se prý právních důsledků a navrhují, aby tuto práci odváděli poučení novináři. Za velký přínos popularizaci pardubické architektury a veřejného prostoru architekti chválí občanské sdružení Offcity. To pořádá přednášky a zajímavé akce ve veřejném prostoru, kterými upozorňuje na jeho důležitost a možnosti využití. Pardubičtí architekti vidí silnou provázanost svého odvětví s veřejným prostorem a jeho tvorbou. Proto považují za důležité vzdělávání politiků a úředníků v této oblasti již v rámci sekundárního nebo terciárního vzdělávání. Politici podle nich sice mají mít své poradce – odborníky –, ale sami by měli disponovat určitými znalostmi a uměleckým citěním.

8.2 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI KRAJI A ZAHRANIČÍM

Všechny subjekty v pardubické architektuře uvádí, že působí i v jiných krajích České republiky²⁰. Největší počet z nich působí v sousedním Královéhradeckém kraji a hlavním městě Praze. Menší část subjektů je činná také v Libereckém, Plzeňském, Moravskoslezském a Zlínském kraji a také na Vysočině (viz graf 21).

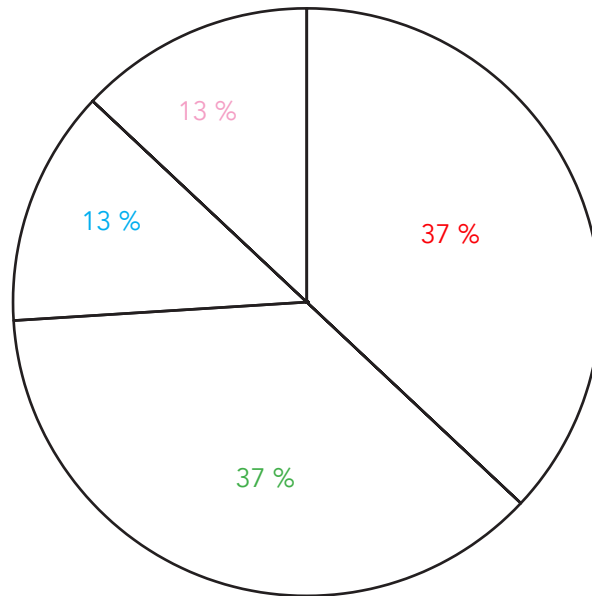
GRAF 21 Počet subjektů činných v jednotlivých krajích ČR

OTÁZKA: Označte, do kterého regionu exportujete nebo v něm působíte. Můžete označit i více odpovědí. Zdroj: Dotazování, 2014, n=9.

¹⁹ Výsledek vychází z dotazování, kterého se zúčastnilo devět subjektů odvětví architektura.

Ve většině případů realizují subjekty v jiných krajích méně než čtvrtinu své činnosti nebo produkce (74 % subjektů). Pouze 13 % subjektů působí převážně v jiných regionech (viz graf 22).

méně než 10 %
11–25 %
26–50 %
91–100 %

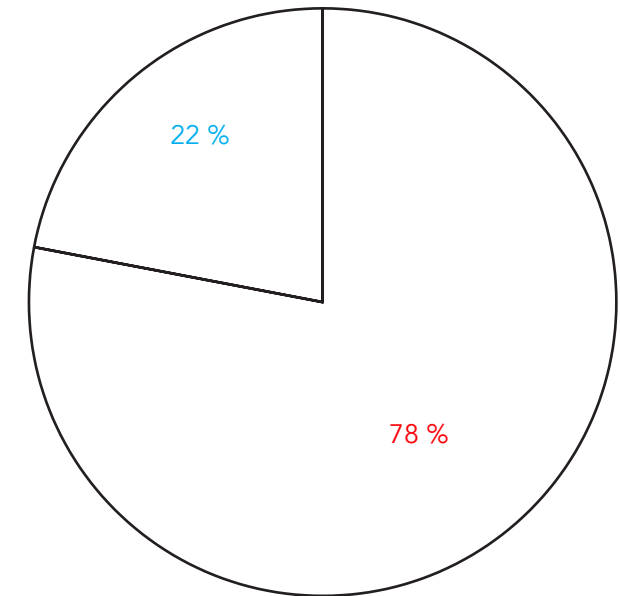

GRAF 22 Podíl činnosti nebo produkce subjektů pardubické architektury realizované mimo Pardubický kraj

OTÁZKA: Označte, prosím, procentuální podíl vaší činnosti či produkce realizované mimo Pardubický kraj. Zdroj: Dotazování, 2014, n=9.

V zahraničí vyvíjí činnost přibližně pětina subjektů (22 %), ale podíl činnosti v zahraničí na jejich celkové činnosti je menší než jedna čtvrtina.

ne
ano

GRAF 23 Podíl subjektů architektury působících v zahraničí

OTÁZKA: Jste činní i mimo ČR? Prodáváte své služby, produkty nebo účinkujete i v zahraničí? Zdroj: Dotazování, 2014, n=9.

8.3 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVĚ

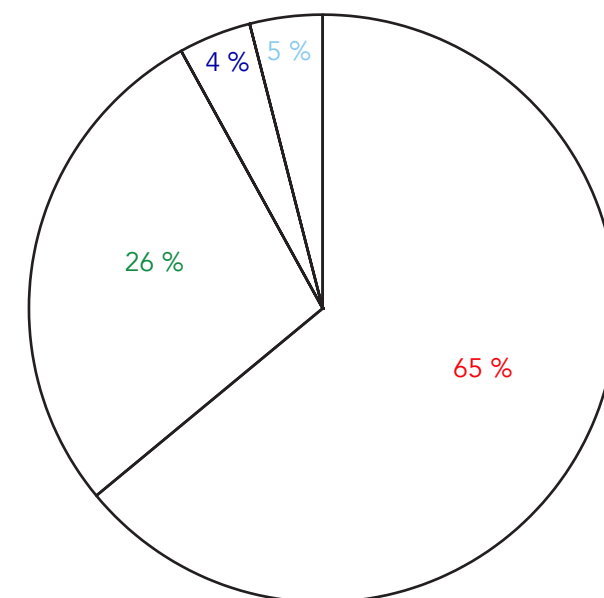
Odvětví architektura podle klasifikace CZ-NACE zahrnuje pouze architektonické činnosti, které jsou v tabulce 11 označeny šedou barvou. V RES jsou relativně dobře zmapované, což je dáno především nároky na autorizaci architektů. Údaje byly doplněny o data ze seznamu architektů České komory architektů a serveru Archiweb.cz a verifikovány na setkání se zástupci architektury.

Architektuře se v Pardubicích věnuje 57 subjektů. Převážná většina jsou podnikající fyzické osoby (65 %, tj. 37 subjektů). Pouze 17 subjektů tvoří právnické osoby. Nejvíce z nich (15, tj. 26 %) jsou společnosti s ručením omezeným. Tříprocentní zastoupení mají v odvětví dvě akciové společnosti. U třech subjektů se právní formu nepodařilo zjistit (viz graf 24).

Kód CZ-NACE	NÁZEV
71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
71.1	Architektonické a inženýrské činnosti a související technické poradenství
71.11	Architektonické činnosti
71.12	Inženýrské činnosti a související technické poradenství
71.12.1	Geologický průzkum
71.12.2	Zeměměřičské a kartografické činnosti
71.12.3	Hydrometeorologické a meteorologické činnosti
71.12.9	Ostatní inženýrské činnosti a související technické poradenství j. n.

TABULKA 11 CZ-NACE architektury

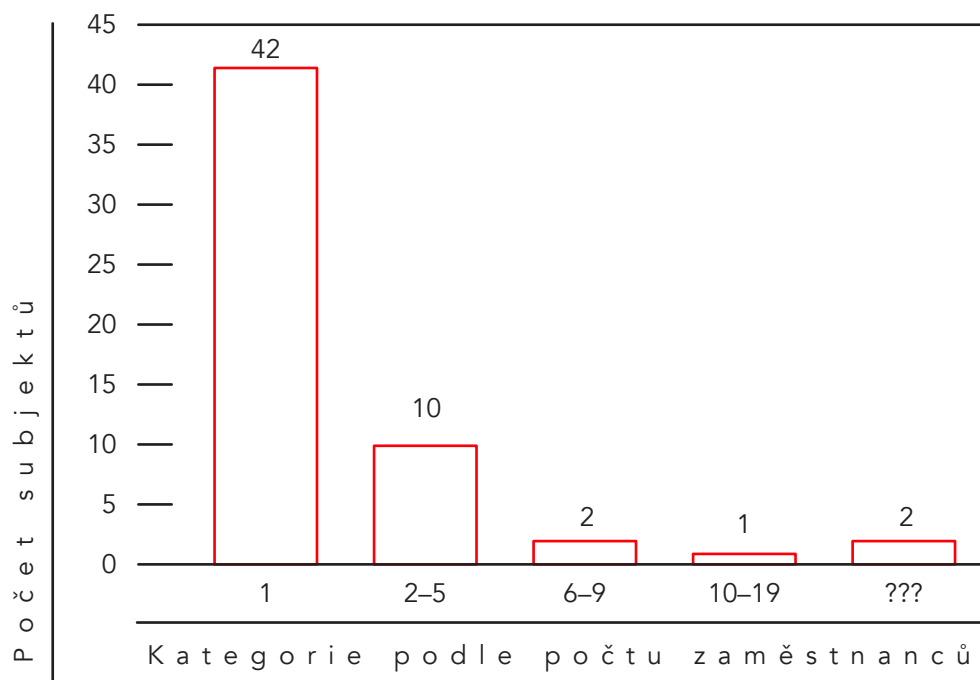
OSVČ
společnost s ručením omezeným
akciová společnost
nezjištěno

GRAF 24 Počet subjektů architektury dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVĚ

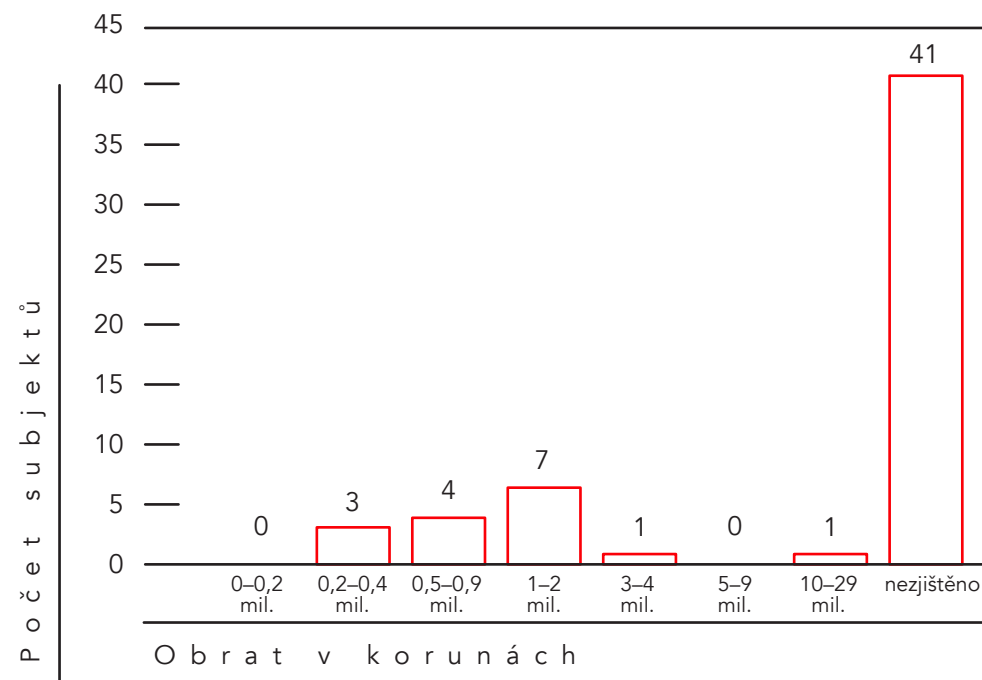
Celkem je zaměstnanost mezi subjekty architektury odhadnuta na 109 zaměstnanců. Většinu subjektů tvoří jednotlivci (42) nebo firmy s pěti a méně zaměstnanci (10). Jeden subjekt pak zaměstnává 10 až 19 lidí (viz graf 25).

GRAF 25 Subjekty architektury – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVĚ

Odhadovaný roční obrat odvětví architektura činí v Pardubicích 90 milionů korun. Obrat většiny subjektů v odvětví se pohybuje mezi jedním a dvěma miliony korun. Pro subjekty, u kterých obrat nebyl dohledán, byl využit kvalifikovaný odhad dle postupu popsaného v kapitole 2.5.

GRAF 26 Subjekty architektury dle kategorií ročního obratu (v Kč)

8.4 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Byl zachován odbor hlavního architekta
- ◇ Významné Gočárový stavby celorepublikového významu
- ◇ Offcity – popularizace architektury ze strany občanského sektoru
- ◇ Dobré příklady realizace

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Veřejnost je nedostatečně zahrnuta do diskuse o městě
- ◇ Architektonická činnost není dostatečně medializovaná
- ◇ Nedostatečná prestiž/váha OHA
- ◇ Nízká poptávka
- ◇ Stačí průměrná kvalita
- ◇ V MO chybí experti na urbanismus
- ◇ Soutěže jsou nedostatečně definovány a mají nejasná kritéria

PŘÍLEŽITOSTI

- ◇ Možnost zviditelnit dobrou architekturu na místních urbanisticko-architektonických celcích
- ◇ Vyhlašování transparentních soutěží
- ◇ Práce s veřejným míněním
- ◇ Rozšíření objemu průzkumných a projektových prací a jejich zadávání místním architektům
- ◇ Prezentace dokončených projektů

HROZBY

- ◇ Špatné realizace jsou vydávány za příklady
- ◇ Mladí architekti odchází jinam

Tabulka 12 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách odvětví architektury v Pardubicích z hlediska jejich dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci pardubického odvětví architektury.

Kapitola 9: DESIGN

9.1 HLAVNÍ AKTÉŘI A CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ

Odvětví design není v Pardubicích příliš rozšířené. Ve městě totiž donedávna chyběla vzdělávací instituce, která by ho vyučovala. Až ve školním roce 2011/2012 otevřela soukromá střední odborná škola cestovního ruchu obor grafický design, takže na první vyučené grafiky si budou místní zaměstnavatelé muset počkat do roku 2016. Obory grafického designu mají v Pardubickém kraji pouze Gymnázium a Střední odborná škola v Přelouči a Střední škola uměleckoprůmyslová v Ústí nad Orlicí. Tam se taky vyučují další designérské obory, oděvní design, interiérový design a design obalů.

Přítom grafičtí designéři jsou v Pardubicích velice žádaným zbožím mezi reklamními agenturami. Ty proto lákají talenty ze Soukromé vyšší odborné školy grafické a Střední umělecké školy grafické v Jihlavě a nabízí jim velkorysé pracovní podmínky i platové ohodnocení.

V Pardubicích fungují pouze čtyři designová studia. Studio Mixage se kromě architektury zabývá i grafickým a interiérovým designem a je i autorem grafické úpravy některých dokumentů MmP. Jeho členové jsou autory mnoha publikací vydávaných magistrátem a turistickým a informačním centrem. Grafickým designem se zabývá i studio Purpure. Naopak Studio Mandelli se specializuje na design dveří, oken, podlah a schodů, které i dodává. ZJ Design se ve své konstrukční kanceláři orientuje na průmyslový design v rámci tvorby řešení v oblasti inženýrství.

7 subjektů
20 zaměstnanců
63 mil. Kč obrát

9.2 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

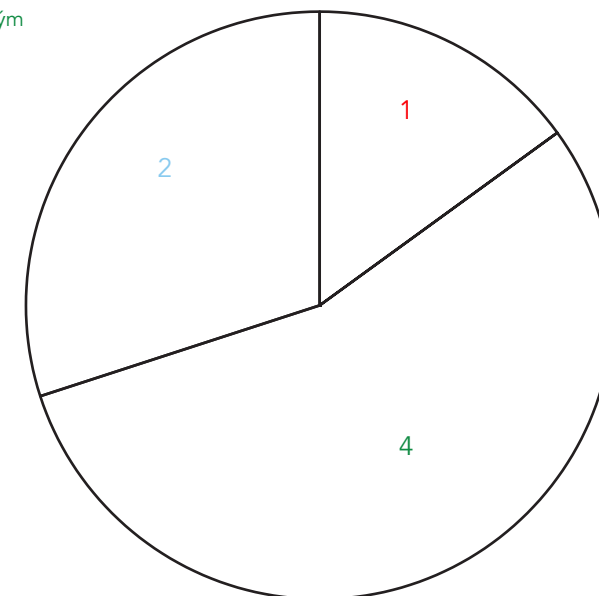
POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVÍ

Odvětví design je dle klasifikace CZ-NACE velice široké. Zahrnuje například návrhářské činnosti, uměleckou tvorbu, výrobu hraček, textilu, oděvů, obuvi a mnoho dalších. Více než u kteréhokoliv jiného kulturního a kreativního odvětví je u designu třeba rozlišovat, zda se jedná o kreativní činnost, nebo jen o průmyslovou výrobu.

Podle registru ekonomických subjektů se v Pardubicích v odvětví nachází pouze jeden subjekt, další subjekty byly identifikovány na základě schůzek s informátory a internetového vyhledávání. Většina subjektů patřila totiž dle uvedené klasifikace CZ-NACE do jiných odvětví, ale po zjištění dalších informací se prokázalo, že se věnují převážně designu.

V odvětví design bylo v Pardubicích identifikováno sedm aktivních subjektů. Ve čtyřech případech (57 %) se jedná o společnosti s ručením omezeným a pouze v jednom (14 %) o podnikající fyzickou osobu. U zbylých dvou subjektů se jejich právní formu nepodařilo zjistit.

OSVČ
společnost s ručením omezeným
nezjištěno

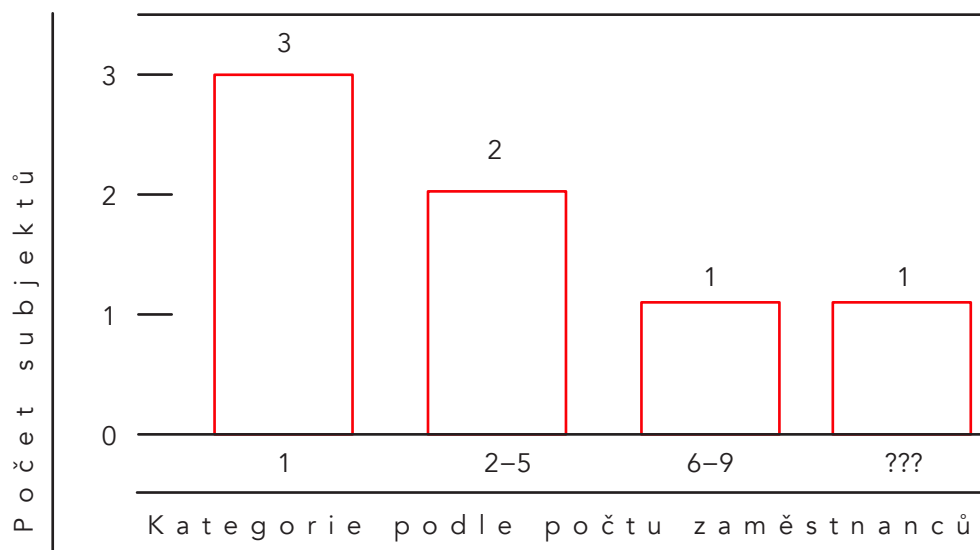
Kód CZ-NACE	NÁZEV
74.10	Specializované návrhářské činnosti
74.10	Specializované návrhářské činnosti

TABULKA CZ-NACE
13 designu

GRAF Počet subjektů
27 designu dle
právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVĚ

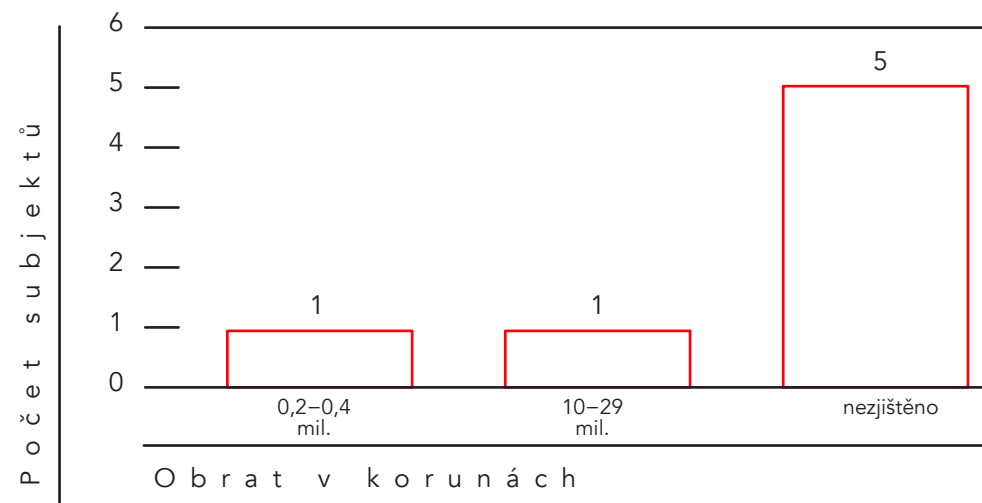
Odvětví zaměstnává odhadem 20 lidí. Tři z nich pracují samostatně (dva živnostníci a jeden subjekt s nezjištěnou právní formou). Další dva subjekty mají dva až pět zaměstnanců. Největším zaměstnavatelem v odvětví je společnost Mandelli, s. r. o. (kategorie 6 až 9 zaměstnanců), i když její činnost zahrnuje nejen design, ale i maloobchodní prodej.

GRAF 28 Subjekty designu – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVĚ

Roční obrát odvětví design je odhadován na 63 milionů korun. V odvětví působí jeden subjekt, jehož obrát se pohybuje mezi 10 a 29 miliony korun ročně. Další subjekt má roční obrát nižší než dva miliony korun (viz graf 29). U firem navrhujících interiérový design je do obrátu kromě příjmů za design zahrnut rovněž obrát z prodeje nábytku a interiérových prvků.

GRAF 29 Subjekty designu dle kategorií ročního obrátu (v Kč)

9.3 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

SLABÉ STRÁNKY

PŘÍLEŽITOSTI

HROZBY

SWOT analýza nebyla připravena, jelikož žádný ze zástupců pardubického odvětví designu se nedostavil na pracovní setkání. Subjekty designu nedodaly popis svého odvětví ani e-mailem.

Kapitola 10: REKLAMA

Odvětví reklama se od ostatních kulturních a kreativních průmyslů značně liší. Jeho hlavním motorem totiž není umělecký projev, nýbrž zisk. I přesto je kreativní výstup pro odvětví klíčový, protože by bez něj nemělo šanci na úspěch. Prostředkem k zisku je totiž schopnost kreativně reagovat na potřeby klienta a na potřeby cílových skupin, schopnost odlišit se a zaujmout ostatní.

103 subjektů
732 zaměstnanců
780 mil. Kč obrat

10.1 HLAVNÍ AKTÉŘI

Pro rozvoj odvětví reklamy jsou pochopitelně nejdůležitější klienti a schopní zaměstnanci. Pro reklamu jsou klíčoví především grafici a designéři. Na Univerzitě Pardubice se marketing ani grafický design nevyučují a pardubické společnosti proto získávají talenty ze Střední nebo Vyšší odborné grafické školy v Jihlavě nebo Střední školy uměleckoprůmyslové Ústí nad Orlicí. V Přelouči se pak vzdělávají tiskaři. Účastníci setkání se však shodují, že jim škola ve městě nechybí a její založení by vzhledem k nulové tradici nemělo význam. O vzdělávání grafiků a designérů, které je pro konkurenceschopnost místní ekonomiky důležité, by se mělo uvažovat v rámci hradecko-pardubické aglomerace.

Subjekty v odvětví se, podle svých zástupců, nesoustředí pouze na pardubickou klientelu, ale dodávají i do Prahy a dalších krajů. Uvědomují si totiž, že největší klienti, kteří svými aktivitami pokrývají celou republiku, sídlí v hlavním městě, kde si i některé pardubické reklamní agentury zřídily pobočky.

Značná část pardubického reklamního průmyslu je závislá na pronajímání velkoplošné venkovní reklamy, a proto je ovlivňována její regulací. S teplými médii (televize, rozhlas) pracují pardubické reklamní kanceláře jen okrajově, za povšimnutí stojí inzerce v rádiu Černá hora nebo v televizi V1. Naopak vzrůstá počet zakázek prezentace na internetu, i když tady jsou reklamní kanceláře vystaveny těžké konkurenci freelancerů, kteří ale často neposkytují plnou škálu služeb.

S Magistrátem města Pardubic účastníci setkání prakticky nespolupracují. Veřejné zakázky totiž podle nich vyhrávají stále tytéž subjekty, ať je jejich nabídka jakákoliv. Na krajské úrovni je prý situace transparentnější a jednání s krajským úřadem je prý stejné jako s jakýmkoliv jiným klientem. Důležitým partnerem pro některé subjekty je také pardubický dopravní podnik, který subjektům pronajímá reklamní plochy.

Z výše popsaného vyplývá, že pardubické subjekty reklamy jsou velmi závislé na místním trhu. Jejich napojení na národní a globální reklamní trh je relativně malé.

10.2 CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ

Za nejsilnější stránky odvětví označili účastníci setkání především flexibilní lidské zdroje, které si umí poradit s problémy a zároveň si zachovávají reálný pohled na věc. To znamená, že jsou schopny navrhnout klientovi takové služby, které jsou pro něj finančně přijatelné, a nepouštějí se do komplikovaných řešení. Další velmi silnou stránkou, oproti jiným krajským městům ČR, je dobrá dostupnost do Prahy, tedy globálního města a sídla většiny marketingových oddělení velkých firem.

Zástupci pardubického odvětví reklamy si stěžují na nekalou konkurenci v podobě nepovolené reklamy a na grafiky „z garáže“, kteří nabízejí služby pod cenou, protože do ní započítávají pouze svou práci a vynechávají náklady na vybavení, licence k softwaru a podobně. Nelíbí se jim také netransparentní výběrová řízení magistrátu a špatná ochrana autorských práv.

10.3 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

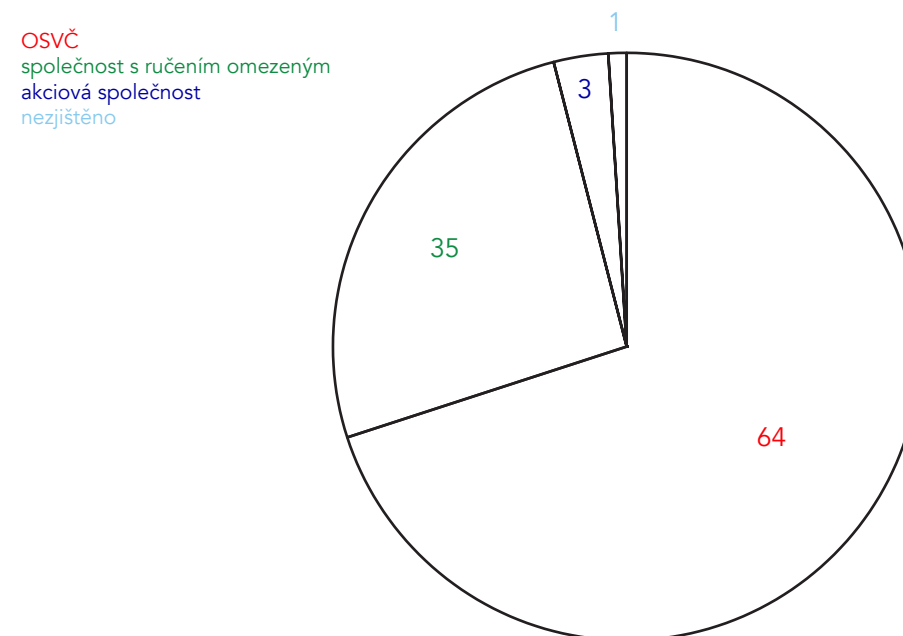
POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVĚ

V odvětví reklama, kam dle klasifikace CZ-NACE spadají reklamní činnosti, činnosti reklamních agentur a zastupování médií při prodeji reklamního času a prostoru (viz tabulku 14), bylo v údajích RES zjištěno velké množství neaktivních nebo špatně zařazených subjektů. To je pravděpodobně dáno tím, že reklama je jedním z mnoha NACE, které subjekty při registraci uvedou jako předmět činnosti, ale věnují se mu pouze okrajově nebo vůbec.

V Pardubicích bylo identifikováno a verifikováno celkem 103 subjektů zabývajících se reklamou; 63 % z nich (tj. 64 subjektů) jsou fyzické osoby a 34 % (35) tvoří společnosti s ručením omezeným. Zbývající 3 % připadají na akciové společnosti (viz graf 30).

Kód CZ-NACE	NÁZEV
73.1	Reklamní činnosti
73.11	Činnosti reklamních agentur
73.12	Zastupování médií při prodeji reklamního času a prostoru

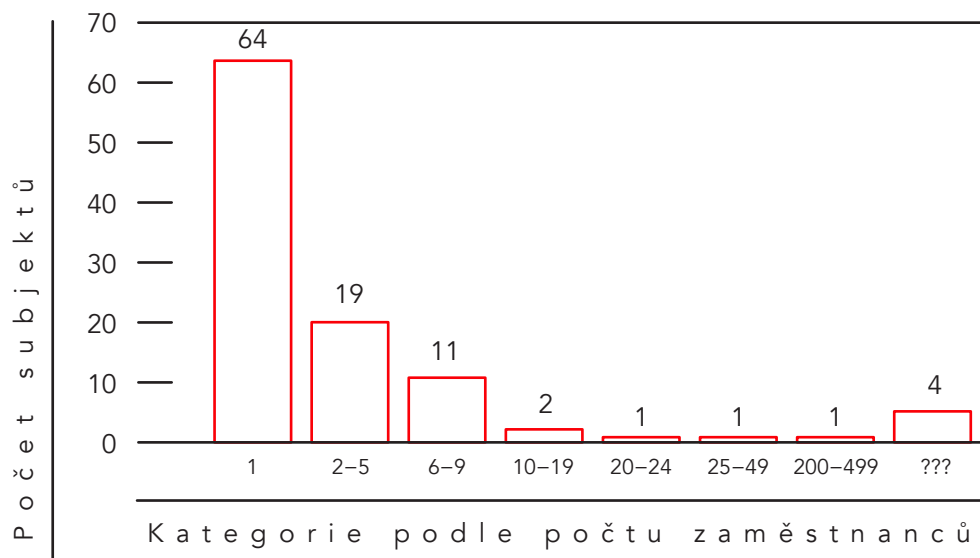
TABULKA 14 CZ-NACE reklamy

GRAF 30 Počet subjektů reklamy dle právní formy

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVÍ

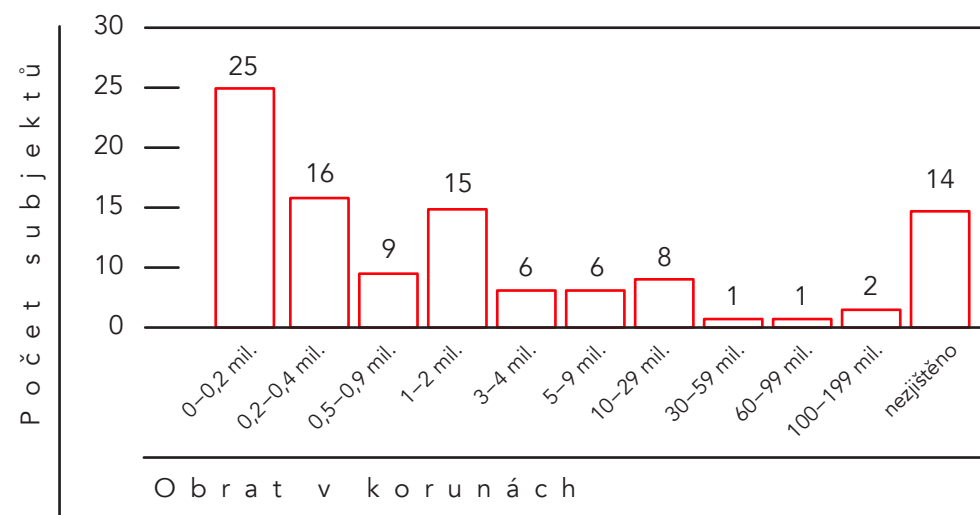
Reklama dává v Pardubicích práci odhadem 732 lidem a je z tohoto pohledu největším odvětvím KKP ve městě, a to i přesto, že podobně jako v jiných odvětvích KKP nejvíce subjektů (64) představují fyzické osoby bez zaměstnanců. Až polovinu zaměstnanosti odvětví zajišťuje společnost Lion Teleservices CZ, a. s., součást celosvětové skupiny Teleperformance. Počet subjektů v jednotlivých kategoriích dle počtu zaměstnanců je znázorněn v grafu 31.

GRAF 31 Subjekty reklamy – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVÍ

Odvětvím reklama proteče v Pardubicích ročně odhadem 780 milionů korun. U největšího procenta subjektů (25 %) přitom roční obrat nepřesáhne 200 tisíc korun. Relativně silný je však segment subjektů s obratem mezi 10 a 29 miliony korun, kde se pohybuje osm subjektů, tj. 8 %. V odvětví jsou také aktivní dva subjekty, jejichž obrat se pohybuje mezi 100 a 200 miliony korun ročně (viz graf 32).

GRAF 32 Subjekty reklamy dle ročního obratu (v Kč)

10.4 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Dobrá dopravní dostupnost města ze všech hl. směrů
- ◇ Tradice dobrých tiskáren ve východních Čechách
- ◇ Flexibilní a kreativní lidské zdroje

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Nedostatek mladých talentů
- ◇ Nedostatek vzdělávacích institucí v grafickém designu
- ◇ Chybí umělecké a kreativní podhoubí
- ◇ Město nemá jasnou marketingovou strategii
- ◇ Nepovolená reklama (na neautorizovaných plochách)
- ◇ Netransparentní výběrová řízení
- ◇ Chybí kvalitní tiskárny v Pardubicích

PŘÍLEŽITOSTI

- ◇ Blízkost Prahy – sídla velkých klientů reklamy

HROZBY

- ◇ Nedostatečná ochrana autorských práv

Tabulka 15 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách odvětví reklamy v Pardubicích z hlediska jejich dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci pardubického odvětví reklamy.

Kapitola 11: ROZHLAS A TELEVIZE

11.1 HLAVNÍ AKTÉŘI A CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ

Odvětví rozhlas a televize patří v Pardubicích k těm méně rozvinutým. Přímo z Pardubic vysílá pouze jedno veřejnoprávní a jedno soukromé rádio. Česká televize má pak ve městě zpravodajsko-publicistický štáb.

Z Pardubic vysílá stanice Český rozhlas Pardubice, i když sama o sobě nemá samostatnou právní subjektivitu a patří pod Český rozhlas se sídlem v Praze. ČRo Pardubice vysílá samostatně již od roku 2002 (tzn., že zastřešuje celý vysílací čas) a soustředí se na regionální dění. Má patnáct stálých zaměstnanců, ale celkově s ním spolupracuje 55 lidí. Je klíčovým regionálním médiem pro subjekty ostatních pardubických odvětví kulturních a kreativních průmyslů – poskytuje informace o jejich činnosti a glosuje jimi pořádané akce.

V Pardubicích sídlí pouze jeden subjekt odvětví rozhlas a televize. Je jím Rádio Pohoda – 1. východočeské webové rádio. To bylo založeno v Chrudimi v rámci spolupráce Chrudimi s Nizozemskem jako nezisková organizace a v lednu 2014 se přesunulo nejen do Pardubic, ale i do soukromého sektoru. Pokrývá celé východní Čechy a připravuje se jeho přechod na frekvence FM.

Krajskou redakci má v Pardubicích Česká televize. Tvoří ji jeden produkční a dva zpravodajské týmy po jednom redaktorovi a kameramanovi. Redakce má na rozdíl od ČRo Pardubice čistě reportážní poslání – nezajišťuje samostatné vysílání, pouze připravuje reportáže pro pražské studio.

Své regionální redakce mají v Pardubicích také televize Nova a Prima. Z Hradce Králové pak vysílá Východočeská televize V1, která svým programem pokrývá dění jak v Královehradeckém, tak i Pardubickém kraji.

I vzhledem k nízkému počtu subjektů v odvětví si zástupci ostatních kulturních a kreativních odvětví stěžují na malou propagaci pardubické kultury v televizi a rozhlase. Přitom tato teplá média mají na publikum veliký dopad, mohou kulturní dění zviditelnit a hrají důležitou roli i pro recenzenty a kritiky regionální umělecké produkce.

5 subjektů
65 zaměstnanců
20 mil. Kč obrat

11.2 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

POČET SUBJEKTŮ V ODVĚTVÍ

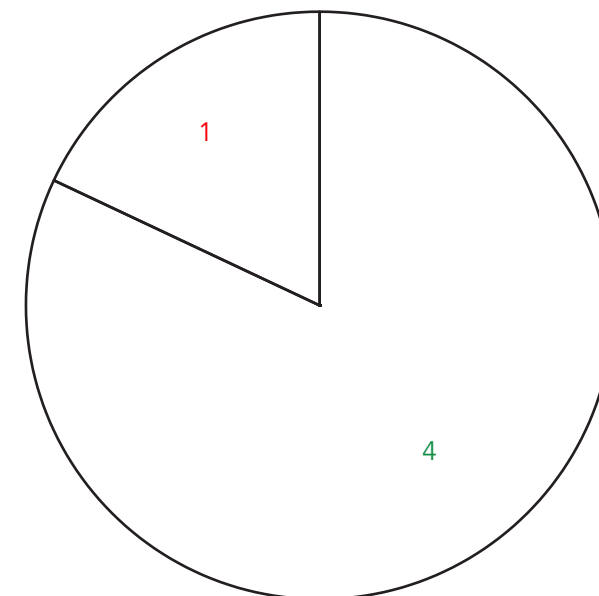
Odvětví rozhlas a televize podle klasifikace CZ-NACE zahrnuje rozhlasové a televizní vysílání a tvorbu televizních programů (viz tabulku 16). Podle RES se v odvětví rozhlas a televize v Pardubicích vyskytují dva subjekty. Nicméně oba byly na základě internetové analýzy přeřazeny do jiných odvětví a seznam byl naopak doplněn o subjekty uvedené informátory na základě jejich místních znalostí. Ve většině případů se však jedná o pobočky regionálních nebo celostátních médií.

V odvětví rozhlas a televize bylo identifikováno pět subjektů. Převážně se jedná o regionální studia (ve čtyřech případech, tj. 80 %) televizi Nova, Prima a České televize a pobočku Českého rozhlasu. V případě Rádía Pohoda sídlícího v Pardubicích se jedná o podnikající fyzickou osobu.

Kód CZ-NACE	NÁZEV
60.10	Rozhlasové vysílání
60.20	Tvorba televizních programů a televizní vysílání

TABULKA 16 CZ-NACE rozhlasu a televize

regionální studio
OSVČ

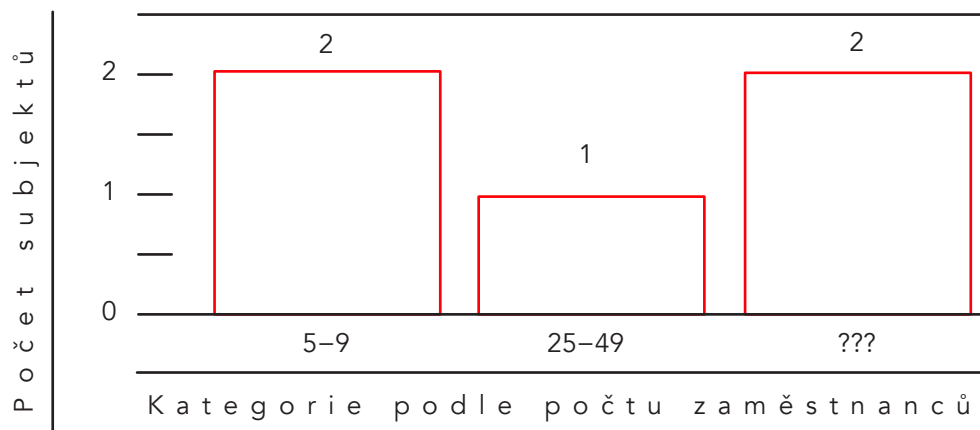

GRAF 33 Počet subjektů odvětví rozhlas a televize dle právní formy

11.2

ZAMĚSTNANOST V ODVĚTVĚ

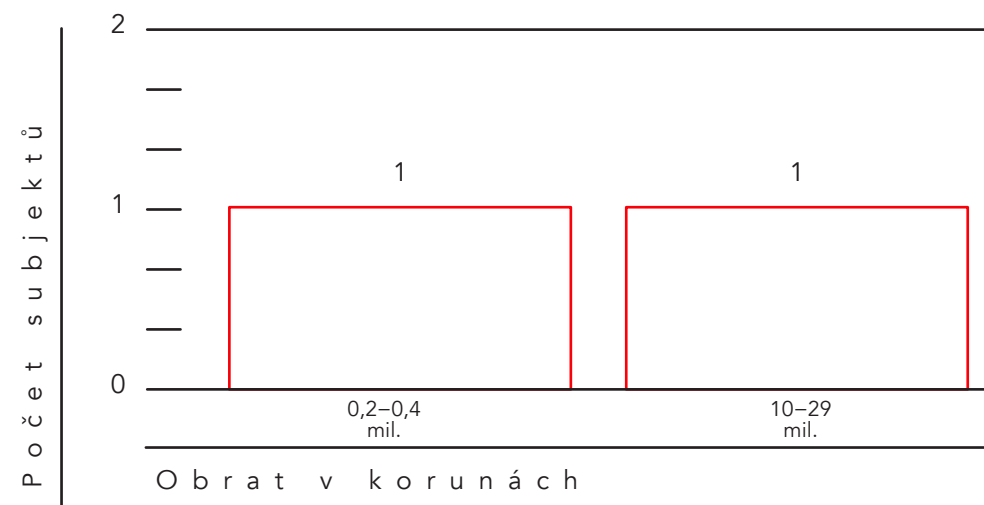
Odvětví zaměstnává v Pardubicích odhadem 65 lidí. I když je subjektů jen pět, z charakteru mediální tvorby plyne, že každý subjekt má tým zaměstnanců. Dva subjekty (40 %) mají pět zaměstnanců. Největším zaměstnavatelem v odvětví je Český rozhlas Pardubice, který zaměstnává 29 osob.

GRAF 34 Subjekty odvětví rozhlas a televize – kategorie podle počtu zaměstnanců

OBRAT V ODVĚTVĚ

Celkový roční obrat odvětví je odhadován na 20 milionů korun. Do této částky však nebyly zahrnuty příjmy pobočky celostátních médií v Pardubicích.

GRAF 35 Subjekty odvětví rozhlas a televize dle kategorií ročního obratu (v Kč)

11.3 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

SLABÉ STRÁNKY

PŘÍLEŽITOSTI

HROZBY

SWOT analýza nebyla připravena, jelikož žádný ze zástupců pardubického odvětví rozhlas a televize se na pracovní setkání nedostavil. Subjekty nedodaly popis svého odvětví ani e-mailem.

Kapitola 12: **FILM A VIDEO**

Odvětví video a film zahrnuje kinematografii, tvorbu videí, ale i produkci, postprodukcii a distribuci filmů a videí, jejich promítání, půjčování a prodej. Podobně jako ostatní odvětví KKP film a video pro svoji práci potřebuje ostatní odvětví (výtvarné umění, scénická umění, architekturu, design), sám se pak podílí zejména na výrobě produktů a služeb odvětví reklamy. V reklamě se film, a zejména video, uplatňují v čím dál větší míře vzhledem ke vzrůstající popularitě videí na internetu. Tato rostoucí poptávka po videu tak poskytuje příležitost i malým, regionálním tvůrcům.

Pardubické odvětví film a video je velmi malé, výrobě filmů se věnuje jen pár jednotlivců, kteří vystudovali mimo Pardubice, ale vrátili se sem, často z rodinných důvodů.

V historii českého filmu najdeme několik jmen spjatých s Pardubicemi. Kromě prvorepublikového herce Jiřího Plachého se v Pardubicích narodil a vyrostl Alois Švehlík i jeho synovec, známý dabér Marcel Vašinka. V Pardubicích se narodil také Petr Haničinec, který začínal svou kariéru ve Východočeském divadle. Pardubickým rodákem je i Jan Přeučil. Jeho rodiče se s ním však z města odstěhovali krátce po jeho narození. Ve městě jsou také zajímavá místa, která zaujala české filmaře. V Pardubicích se odehrává válečný film Operace Silver A, natáčela se tam Dívka na koštěti či Dáblova lest, tamní krematorium poskytlo nezapomenutelnou atmosféru Spalovači mrtvol a na nedaleké Kunětické hoře sídlil čaroděj Rumburak ze seriálu Arabela.

10 subjektů
30 zaměstnanců
3 mil. Kč obrat

12.1 KINA A FILMOVÉ FESTIVALY (CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ)

Co se nabídky kin týče, jako v jiných evropských městech byla od konce 80. let mnohá kina uzavřena. Z již zaniklých pardubických kin je možné jmenovat kina Sirius, Jas, Dukla a další. V současné době ve městě fungují dva multiplexy Cinestar v OC Grand a Cinema City v AFI Palaci, přičemž v prvním jmenovaném promítá i filmový klub (FK). K dispozici je také univerzitní aula, která má moderní vybavení potřebné k promítání.

První pardubické kino Lido Bio se otvíralo už v roce 1910 a v letech 1913 a 1915 se přidala další dvě. V 50. a 60. letech 20. století byly v Pardubicích v provozu biografy Jas, Oko, Mír, Svět, Lípa, Svítkov, Rosice, Čas a Dukla. Pardubice se mohly chlubit tím, že jako jedno z prvních československých měst měly jednak dvě kina s širokoúhlými plátny (Svět v Grandu a Duklu) a jednak zrekonstruovaný Jas s projekcí 70mm filmů. V těch dobách se také každoročně pořádaly Filmové festivaly pracujících na zimním stadionu. Od konce 70. let do počátku 90. let byla také na sídlišti Karlovina provozována kinokavárna Karolina. Ta by mohla být znovu obnovena a její vybavení by mohlo být financováno z grantu ministerstva kultury²¹.

Tato klasická kina však skončila se vznikem multiplexů a s digitalizací. Nejvýznamnějšími z nich bylo kino Sirius na vlakovém nádraží, kde také dlouhá léta sídlil filmový klub. Ten se po uzavření kina v roce 2006 přestěhoval do Domu kultury Dukla, kde však nebylo možné promítat nové filmy kvůli chybějícímu technickému vybavení. V roce 2012 tak přestalo fungovat i kino Dukla a FK přesídlil do Cinestaru v OC Grand. S přesunem klubu do moderních prostor a hlavně centra města z okrajové Dukly se zvýšil nejen počet návštěvníků, ale také náklady na promítání a tím i vstupné.

Za své vzalo také kino Jas v ulici Bratranců Veverkových. Někdejší chloubka města skončila záměrem majitele přestavět budovu na diskotéku, která měla být výnosnější. Po provedení potřebných úprav se však ukázalo, že vedle základní školy zařízení tohoto typu nemůže fungovat. V současné době objekt patří developerovi, který prý uvažuje o jeho využití ke kulturním účelům.

Před 51 lety byl také založen filmový klub, který od té doby funguje nepřetržitě. Díky tomu je i jedním z nejstarších filmových klubů v České

²¹ Zdroj: Hendrych, 2014

republice. Jako jediný a zároveň poslední FK v republice působí jako občanské či zájmové sdružení, tedy na bázi dobrovolníků pracujících bez nároků na odměnu.

Také jako jediný v celé republice FK Pardubice promítá svá představení v multikině. A podle průzkumů Asociace českých filmových klubů je jedním z nejnavštěvovanějších FK v ČR, ať už podle počtu členů nebo podle návštěvnosti jednotlivých představení. Na promítání chodí v průměru 35 až 40 diváků, ale výjimkou není ani jeho úplné naplnění, kdy diváci sedí i na schodech. Počet členů stále narůstá, věkový průměr se přitom snižuje. To značí, že FK přibývají mladí lidé.

Dle vyjádření zástupců pardubického odvětví místní publikum prý není příliš náročné a má radši spíše mainstreamová díla. Tak například ve filmovém klubu mají vyprodáno především tehdy, když promítají obecně známé filmy nebo filmy společensky kontroverzní (jako byla například Nymfomanka od Larse von Triera).

V Pardubicích se během roku koná také několik filmových festivalů. Jeden svět a Ozvěny Febiofestu jsou součástí celostátních festivalů, naopak Pardubické letní kino je ryze městská záležitost. Jeho historie sahá do 50. let, kdy krátce fungovalo v Parku kultury a oddechu mezi dnešním zdymadlem a Cihelnou. V roce 1956 bylo přemístěno do Tyršových sadů, kde bylo po dlouhé prodlevě znovuobnoveno v roce 2006. Letní kino promítá každý den v červenci a srpnu a je z větší části financováno z rozpočtu města. To se nelíbí ostatním zástupcům odvětví, neboť letní kino spolkně z městského rozpočtu čtyřikrát více než filmový klub. Zároveň si stěžují, že město svůj podíl na letním kině nikde nepropaguje a dělá tak zdarma reklamu pořadatelské společnosti a tamnímu pivovaru.

Zajímavým projektem je také Filmfuse Anny Hrabáčkové. Ta téměř každý měsíc uvádí současné snímky, na které navazuje diskuse s jejich protagonisty, tvůrci nebo pořadateli filmových festivalů.

Důležitou roli v odvětví hraje Magistrát města Pardubic (MmP). FK financuje 100 tisíci korunami ročně a za Pardubické letní kino hradí každý rok 600 tisíc korun. Kromě něj přispívá i na další filmové festivaly – Jeden svět i Febiofest dostávají po 100 tisících a celoroční provoz Filmfuse stojí město 50 tisíc²².

²² Zdroj: Magistrát města Pardubic, 2014

12.2 TVORBA FILMU A VIDEA (CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ)

Pro rozvoj filmu a videa jsou pochopitelně nejdůležitější klienti – zadavatelé a diváci. Někteří pardubičtí klienti prošli zajímavým vývojem. Ze začátku oslovovali odborníky s tím, že mají zájem o natočení videa. Jakmile jim tvůrce sdělil svůj nápad, přestali jevit zájem a video si natočili podomácku sami. Následovala éra virálů, kterou v souvislosti s ekonomickou krizí vystřídal nedostatek financí, a tento stav trvá dodnes. Pardubické subjekty pracující v odvětví video a film také často zaměstnávají zakázky financované v rámci grantů z evropských fondů. Z běžných rozpočtů totiž místní klienti video jako nástroj komunikace financují jen zřídka. Jistá závislost na evropských dotacích tak znamená i pokles zakázek v mezidobí mezi dvěma programovacími obdobími fondů EU.

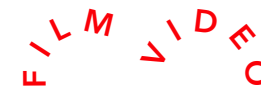
V Pardubicích ani v Hradci Králové není žádná filmová škola. Zacházet s kamerou se učí pouze studenti oboru sociální antropologie na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice (UPa). Strihačské studio je pak k dispozici pouze studentům Fakulty elektrotechniky a informatiky UPa.

Filmová tvorba v Pardubicích nemá příliš silnou základnu. Ve městě nefunguje žádná organizace, která by zájemcům půjčovala potřebné vybavení a vstup do odvětví se tak značně komplikuje. Začínající filmaři se musí spolehnout pouze na amatérské vybavení a první videoklipy natáčejí na mobilní telefony. Důvodem je, že půjčovna by se sama o sobě neuživila – tak silná poptávka po vybavení v regionu není. Lidé, kteří se filmařině chtějí věnovat profesionálně, se proto přesouvají do Prahy nebo Brna, kde je vybavení dostupné a trh mnohem větší. Samozřejmě se to netýká všech, někteří tvůrci v Pardubicích zůstávají a daří se jim. Příkladem je režisér Michal Kudláček či zvukař Miroslav Škop. Dařilo se i Miloši Pilařovi, který se svou společností Triton film natočil film Ležáky 42. Jeho éra filmů však již skončila a nyní se soustředí na kratší spoty.

Pardubicím by podle zástupců odvětví prospěla filmová kancelář, která by filmařům pomáhala s výběrem prostor k natáčení a s následnou administrativou. Ve městě je totiž velké množství prostor z různých historických období, které by mohly filmařům posloužit jako kulisy. Příkladem je Semtín. Některé části továrny jsou přístupné, ale filmaři o tom nevědí a natáčejí jinde.

Ve Východočeském divadle se nachází dabingové studio, kde cizí herce namlouvají do češtiny tamní herci. Vybavením pro zvukovou produkci disponuje také studio 11:11 Production režiséra Kudláčka a kameramana Víta Mazánka. Plně vybavené studio pak má regionální redakce České televize, ale vybavení dle kodexu nemůže nikomu zapůjčit.

12.3 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

Odvětví film a video podle klasifikace CZ-NACE zahrnuje tvorbu filmů a videí, jejich produkci, distribuci a maloobchod s produkty i vybavením (viz tabulku 17). Údaje z RES byly dále doplněny na základě internetového vyhledávání (pod hesly „Pardubice video“ a podobně) a na základě sdělení informátorů.

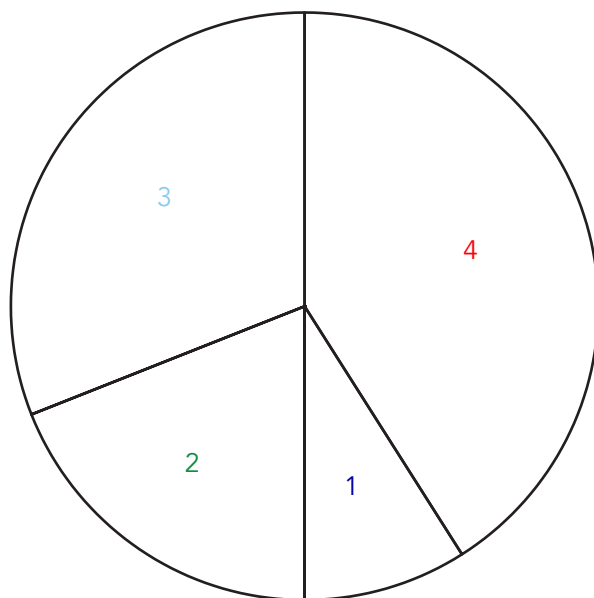
Kód CZ-NACE	NÁZEV
59	Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti
59.1	Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů
59.11	Produkce filmů, videozáznamů a televizních programů
59.12	Postprodukce filmů, videozáznamů a televizních programů
59.13	Distribuce filmů, videozáznamů a televizních programů
59.14	Promítání filmů
47.43	Maloobchod s audio- a videozařízením
47.63	Maloobchod s audio- a videozáznamy
47.48.1	Maloobchod s fotografickým a optickým zařízením a potřebami
77.22	Pronájem videokazet a disků

TABULKA 17 CZ-NACE
odvětví film a video

SUBJEKTY V ODVĚTVÍ

V odvětví bylo na základě dat z RES a rozhovorů s informátory identifikováno deset subjektů. Jedná se o tři právnické osoby, čtyři fyzické osoby, které jsou ale ve skutečnosti činné především mimo Pardubice. U zbylých tří nebyla právní forma zjištěna. Do kategorie právnických osob patří oba pardubické multiplexy, které jsou ale pobočkami s. r. o. registrovaných v Praze.

OSVČ
sdružení
pobočka
nezjištěno

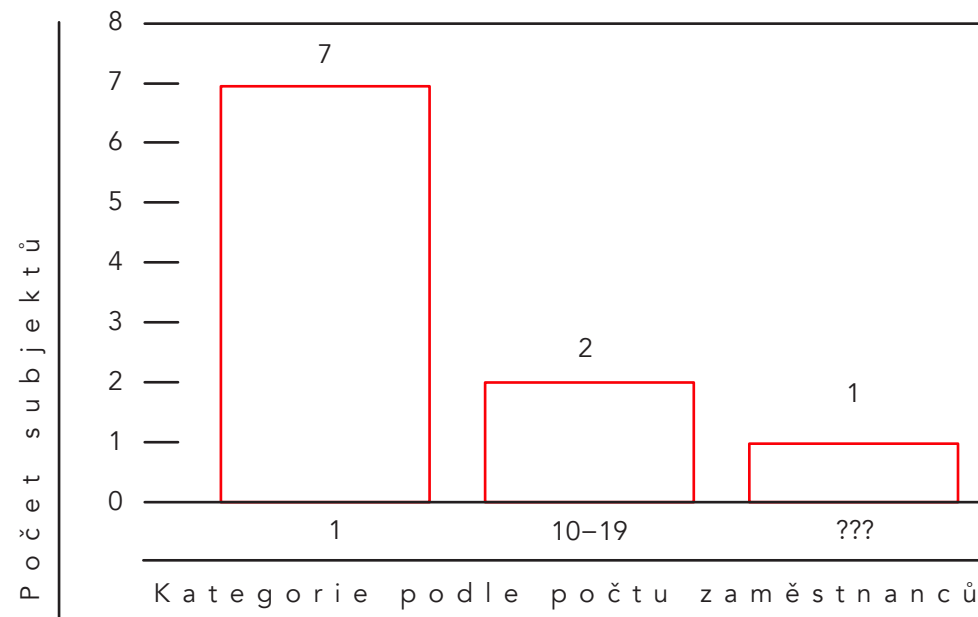

GRAF
36

Počet subjektů
odvětví film a video
dle právní formy

ZAMĚŠTNANOST V ODVĚTVÍ

Odvětví zaměstnává odhadem celkem 30 osob. Nejvíce zaměstnanců mají multiplexy Cinestar a Cinema City. Dalšíh deset dobrovolníků je pak činných ve Filmovém klubu Pardubice, i když ti nebyli do celkového počtu zaměstnanců zahrnuti. Ostatní subjekty pracují samostatně, u jednoho se počet zaměstnanců nepodařilo zjistit a byl stanoven kvalifikovaným odhadem.

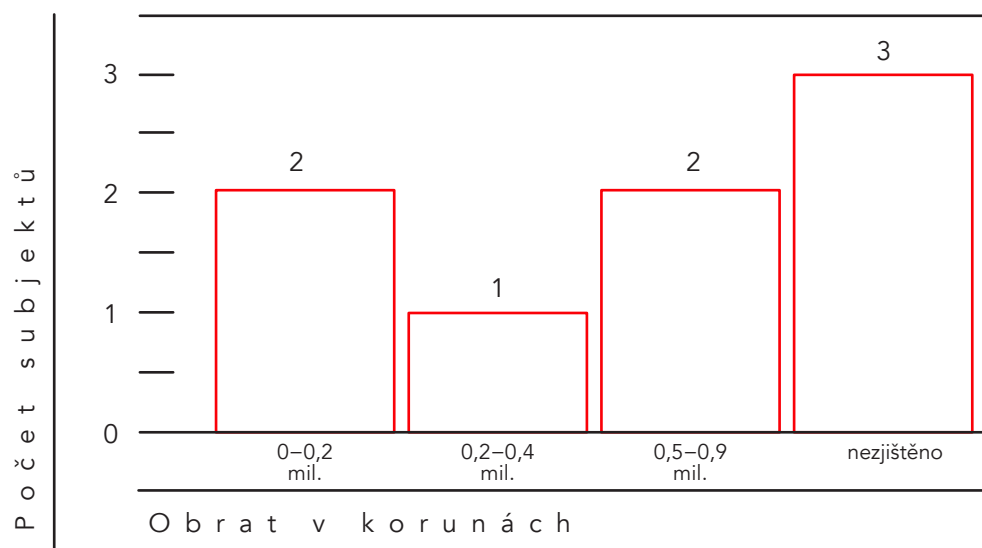
GRAF
37

Subjekty odvětví film a video
– kategorie podle počtu
zaměstnanců

12.3

OBRAT V ODVĚTVÍ

Roční obrat odvětví film a video je odhadován na tři miliony korun. To je dáno nízkým počtem subjektů v odvětví, strukturou subjektů i tím, že obrat obou multiplexů, poboček právnických osob, nebyl do celkového obrátu započítán. Obrat dvou subjektů se pohybuje mezi 0,5 až 0,9 milionu korun, u další dvou subjektů pak nepřesahuje 200 tisíc korun (viz graf 38).

GRAF 38 Subjekty odvětví film a video dle kategorií ročního obrátu (v Kč)

12.4 SWOT ANALÝZA

FILM VIDEO

SILNÉ STRÁNKY

- ◇ Zajímavé lokace pro natáčení
- ◇ Dobrá dopravní dostupnost pro pražské filmaře

SLABÉ STRÁNKY

- ◇ Absence vzdělávání ve filmu a videotvorbě
- ◇ Nedostatek základní infrastruktury pro videotvorbu (půjčovny techniky, postprodukční studia)
- ◇ Zavřená klasická kina i přesto, že byla navštěvovaná (např. kino Jas)

Tabulka 18 shrnuje poznatky z diskuse o silných a slabých stránkách, příležitostech a hrozbách odvětví film a video v Pardubicích z hlediska jejich dalšího rozvoje. SWOT analýza byla sestavena na setkání se zástupci pardubického odvětví film a video.

TABULKA 18 SWOT analýza odvětví film a video v Pardubicích

12.4

PŘÍLEŽITOSTI

HROZBY

◇ Aktivní propagace Pardubicka jako filmové destinace ◇ Rozvoj aktivit filmového klubu – otevření mladším členům, promítání vícekrát týdně	◇ Nedostatečné financování Filmového klubu Pardubice

POUŽITÁ LITERATURA

Bašta, O. (2012). Pardubice rockový, ale nejen Pardubice a nejen rockový. Pardubice: Autobox BMC.

Bednář, P., a Danko, L. (2013). Mapování kulturních a kreativních průmyslů v Pardubicích a Pardubickém kraji.

Divadlo Exil. (2013). Historie. Získáno 15. 9. 2014, z Divadlo Exil: http://www.divadlo-exil.cz/?page_id=14.

Evropská komise. (2006). The Economy of Culture in Europe.

Hendrych, M. (2014). Film v Pardubicích - popis potenciálu pro kulturní strategii. Pardubice.

Institut umění - Divadelní ústav. (7. 6. 2012). Jak vymezit kreativní průmysly v ČR. Získáno 14. 9. 2014, z Divadelní ústav: <http://www.idu.cz/cs/jak-vymezit-kreativni-prumysly-v-cr>.

Jihomoravské inovační centrum. (2014). Mapování kulturních a kreativních odvětví v Brně. Brno.

KVAS. (2014). Mapování pardubické kultury: Zpráva z šetření mezi zástupci škol. Praha.

Magistrát města Pardubic. (24. 6. 2014). Veřejná podpora - dotace a granty. Získáno 20. 9. 2014, z Pardubice.eu: <http://www.pardubice.eu/urad/radnice/verejna-podpora-dotace-a-granty/>.

Magistrát města Pardubic, odbor školství kultury a sportu. (2014). Strategie pro kulturu a kreativitu Pardubic (Návrh). Pardubice: Magistrát města Pardubic.

TERA Consultants. (2010). Building a Digital Economy: The Importance of Saving Jobs in the EU's Creative Industries. Paris.

Útvar rozvoje hl. m. Prahy. (2013). Význam kulturních a kreativních průmyslů v Evropské unii, České republice a hl. m. Praze. Praha: Útvar rozvoje hl. m. Prahy.

Východočeské divadlo Pardubice. (nedatováno). O divadle, Východočeské divadlo Pardubice. Získáno 10. 9. 2014, z Východočeské divadlo Pardubice: <http://www.vcd.cz/o-divadle>.

PŘÍLOHA 1: VYMEZENÍ ODVĚTVÍ KKP

VYMEZENÍ ODVĚTVÍ KKP DLE BEDNÁŘE A DANKA

Následující tabulky (19, 20 a 21) ukazují podskupiny CZ-NACE, pomocí nichž definovali Bednář a Danko (2013) odvětví KKP²³. Jejich seznam subjektů z databáze Albertina pro jednotlivá odvětví byl sestaven ze subjektů, které měly zapsány tyto podskupiny CZ-NACE jako převažující činnost.

Oblast	Převažující podskupina CZ-NACE
Kulturní dědictví	91.03, 91.02, 91.01
Scénická umění a umělecká tvorba	90.01, 90.02, 90.03, 90.04,
Fotografické činnosti	74.20
Kulturní a umělecké vzdělávání	85.52

Oblast	Převažující podskupina CZ-NACE
Film a video	59.11, 59.12, 59.13, 59.14
Hudba	59.20
Rozhlas a televize	60.20, 60.10
Knihy a tisk	58.11, 58.13, 58.14, 63.91, 74.30, 47.61, 47.62
Překladatelské činnosti	74.30
Vydávání softwaru	58.21

TABULKA 20 Přehled převažujících podskupin CZ-NACE v oblasti kulturních průmyslů

Oblast	Převažující podskupina CZ-NACE
Architektura	71.11
Design	73.11
Reklama	74.10

TABULKA 21 Přehled převažujících podskupin CZ-NACE v oblasti kreativních průmyslů

VYMEZENÍ ODVĚTVÍ KKP DLE JIC

Při mapování KKP v Brně, které organizovalo brněnské Jihomoravské inovační centrum (JIC), bylo vymezení odvětví KKP rozšířeno o další skupiny CZ-NACE (viz tabulku 22)²⁴. Toto vymezení má však jinou logiku než vymezení Bednáře a Danka. Subjekty z některých doplněných podskupin (např. 85.32 Sekundární odborné vzdělávání) nejsou mezi subjekty KKP zahrnuty automaticky, ale jen pokud povaha jejich činnosti do KKP spadá (např. škola poskytuje umělecké nebo kreativní výukové programy).

²⁴ Jihomoravské inovační centrum, 2014

Podskupiny CZ-NACE v tabulce 22, které nejsou součástí trojsektorového členění představeného Institutem umění – Divadelním ústavem,²⁵ jsou označeny hvězdičkou.

KULTURNÍ SEKTOR			
NACE	Název	Skupina KKP	Hodnotový řetězec
91.01	Činnosti knihoven a archivů	Kulturní dědictví	B, C, D
91.02	Činnosti muzeí		B, C, D
91.03	Provozování kulturních památek, historických staveb a obdobných turistických zajímavostí	Památky	B, D
90.01	Scénická umění	Scénická umění	A
90.02	Podpůrné činnosti pro scénická umění		A, B
90.04	Provozování kulturních zařízení		B
47.78*	Ostatní maloobchod s novým zbožím ve specializovaných prodejnách	Výtvarné umění	D
74.20	Fotografické činnosti		A
90.03	Umělecká tvorba		A
85.32*	Sekundární odborné vzdělávání	Kulturní a umělecké vzdělávání	0
85.42*	Terciární vzdělávání		0
85.52	Umělecké vzdělávání		0

TABULKA 22 Podskupiny CZ-NACE pro odvětví KKP dle JIC Brno

²⁵ viz Institut umění - Divadelní ústav, 2012

KULTURNÍ PRŮMYSLY			
NACE	Název	Skupina KKP	Hodnotový řetězec
18.20*	Rozmnožování nahraných nosičů	Film, video	C
47.63*	Maloobchod s audio- a videozáznamy		D
59.11	Produkce filmů, videozáznamů a televizních programů		A, B
59.12	Postprodukce filmů, videozáznamů a televizních programů		A, B
59.13	Distribuce filmů, videozáznamů a televizních programů		C
59.14	Promítání filmů		D
77.22*	Pronájem videokazet a disků		D
60.10	Rozhlasové vysílání	Televize a rozhlas	A, B, C, D
60.20	Tvorba televizních programů a televizní vysílání		A, B, C, D
59.20	Požizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	Hudba	B
18.10*	Tisk a činnosti související s tiskem	Knihy a tisk	C
18.11*	Tisk novin		C
18.12*	Tisk ostatní, kromě novin		C
18.13*	Příprava tisku a digitálních dat		C
18.14*	Vázání a související činnosti		C

47.61*	Maloobchod s knihami		D
47.62*	Maloobchod s novinami, časopisy a papírnickým zbožím		D
58.10*	Vydávání knih, periodických publikací a ostatní vydavatelské činnosti		A-B
58.11	Vydávání knih		B
58.12	Vydávání adresářů a jiných seznamů		B
58.13	Vydávání novin		A, B
58.14	Vydávání časopisů a ostatních periodických publikací		B
58.19*	Ostatní vydavatelské činnosti		B
63.91	Činnosti zpravodajských tiskových kanceláří a agentur		B
74.30*	Překladatelské a tlumočnické činnosti		A
62.01*	Programování (hry do mobilních telefonů)	Videohry	A
58.21	Vydávání počítačových her		B
94.99.2	Činnosti organizací na podporu kulturní činnosti	Ostatní	B
94.99.3	Činnosti organizací na podporu rekreační a zájmové činnosti		C

KREATIVNÍ PRŮMYSLY			
NACE	Název	Skupina KKP	Hodnotový řetězec
71.11	Architektonické činnosti		A, B, C
73.11	Činnosti reklamních agentur		A, B, C
62.01*	Programování (webdesign)		A
74.10	Specializované návrhářské činnosti		A
58.20*	Vydávání softwaru		B
58.29*	Ostatní vydávání softwaru		B
63.12*	Činnosti související s webovými portály		C, D
93.21*	Činnosti lunaparků a zábavních parků		D
93.29*	Ostatní zábavní a rekreační činnosti j. n.		D

TABULKA 22 Podskupiny CZ-NACE pro odvětví KKP dle JIC Brno

PŘÍLOHA 2: NÁVAZNOST STRATEGIE PRO KULTURU A KREATIVITU PARDUBIC NA POTŘEBY PARDUBICKÝCH SUBJEKTŮ KKP

Tabulka 23 znázorňuje vztah mezi potřebami subjektů KKP v Pardubicích s cíli a opatřeními Strategie pro kulturu a kreativitu Pardubic. Předkládaný text strategie je v návrhovém znění před schválením Zastupitelstvem města Pardubic. Celý text strategie je možné stáhnout z:
<http://www.pardubicepodhoubi.cz/vystupy-z-procesu>.

Potřeby subjektů KKP	Cíl	Opatření
Transparentní rozdělování grantů z Programu podpory kultury	Cíl 1.4 Financování kultury je zajištěno v optimální míře její udržitelnosti a rozvoje	1.4.1 V rámci přípravy návrhu rozpočtu budou pravidelně vyhodnocovány alokace finančních prostředků magistrátu města na kulturní činnosti a související oblasti.
Podpora aktivit souborů a institucí scénických umění (např. početné taneční soubory), hudby (např. pěvecké sbory) a výtvarných umění, které přispívají ke vzdělání a rozvoji kreativity mládeže i dospělých		1.4.5 Bude vytvořen nový program podpory z vlastních i externích zdrojů (včetně CSR a pool-fundingu) pro financování aktivit na pomezí kultury a vzdělávání, kultury a volnočasových aktivit, kultury a podpory podnikání i kultury a sociálních věcí.
Mnohým subjektům chybí zkušenost s vícezdrojovým financováním, psaním žádostí o granty a využíváním alternativních zdrojů financování (crowdfunding, sponzorství)	Cíl 1.5 Program podpory kultury je transformován v souladu s potřebami naplňování strategie	1.5.1 Program podpory kultury bude strukturován do několika dílčích grantových oblastí, které zohlední potřeby města (např. potřeby určitých skupin obyvatel nebo nutnost provázanosti kulturní nabídky s cestovním ruchem) a budou reflektovat rozdílnost žadatelů, jejich projektů a intenzitu jejich činnosti. Každá grantová oblast bude mít definovány své cíle, kritéria hodnocení a období čerpání (jednorázové, roční a víceleté granty).
		1.5.2 Žadatelé o poskytování dotací budou pravidelně informováni o pravidlech dotačních řízení, budou mít možnost vyškolení v metodice. V rámci dotačních řízení budou stanovena jasná kritéria hodnocení, žádosti budou bodovány a posouzení všech žádostí budou zveřejňována.
		1.5.3 Koeficient stanovující výši finančních prostředků Programu podpory kultury se navýší.
Menší soubory a subjekty nemají dostatek kapacity pro propagaci svých aktivit	Cíl 1.6 Nezřizované organizace mají posílené kapacity a jsou stabilním pilířem kulturního a komunitního života Pardubic	1.6.1 Magistrát města připraví program pro rozvíjení dovedností nezřizovaných organizací v oblasti využívání vícezdrojového financování (čerpání z fondů EU, fundraising, sponzorství) pro svůj provoz a rozvoj. Bude podpořena spolupráce se zřizovanými organizacemi v přístupu k novým zdrojům financování.
		1.6.2 Dovednosti nezřizovaných organizací v komunikaci s publikem, v práci s médii a v marketingu budou posíleny i s využitím externích zdrojů.
		1.6.3 Magistrát města bude zprostředkovávat komunikaci mezi organizacemi kultury a soukromým sektorem.

Potřeby subjektů KKP	Cíl	Opatření
Větší spolupráce kulturních institucí a základních a středních škol ohledně kulturního programu	Cíl 2.1 Školy, školská zařízení a kulturní organizace spolu účinně komunikují	2.1.1 Vznikne účinná platforma pro komunikaci škol a kulturních organizací. Sekce ředitelů vytvoří časový prostor v rámci svých pracovních porad, který bude sloužit pro pravidelnou spolupráci a vzájemnou komunikaci s kulturními organizacemi.
Menší soubory a subjekty nemají dostatek kapacity pro propagaci svých aktivit	Cíl 3.1 Obyvatelé a návštěvníci Pardubic jsou informováni o všech kulturních akcích vhodnými informačními prostředky	3.1.3 Bude vytvořena podpora spolupráce na vzájemné propagaci akcí kulturních organizací ve městě, zahrnující zřízované i nezřízované organizace, vytvoří se konkrétní dohody.
Město nevyužívá úspěchy místních uměleckých souborů ke své propagaci		3.1.6 V návaznosti na revitalizaci webu turistického informačního centra a města se prověří efektivnost vzniku mobilních aplikací (user friendly), mj. aplikace věnované „kalendáři akcí“.
Lepší využití zachovalého industriálního dědictví Pardubic		3.1.11 Budou provázány propagační nástroje města a jeho „akciovek“ a sjednotí se přístup k pronájmům reklamních ploch pro komerční a nekomerční akce při stanovení kritérií (město, Služby města Pardubic, rozvojový fond, turistické informační centrum...).
		3.1.13 Ve vztahu k Pardubickému kraji budou připraveny podklady a argumenty k prosazování důležitosti rozvoje kultury a cestovního ruchu Pardubic jako stěžejního města, důležitého pro rozvoj turismu celého Pardubického kraje.
		3.1.14 Inicuje se vznik pracovní skupiny pro zahájení přípravy podkladů pro zadání a vytvoření marketingové strategie města.
	Cíl 3.2 Kultura a kulturní dědictví je cíleně využíváno jako marketingový nástroj města	3.2.2 Důležité je vytipování významných nosných kulturních akcí a témat kulturního dědictví města, které budou komunikovat město navenek a budou se intenzivně, cíleně a strukturovaně nabízet mediím prostřednictvím dalších komunikačních kanálů. Týká se to nejen velkých akcí, ale také akcí vysoké umělecké a obsahové kvality nemainstreamových žánrů. Zvážení intenzivnější oboustranné spolupráce s Univerzitou Pardubice (účast na mezinárodních projektech, vtažení studentů do kulturního života města atd.).

Potřeby subjektů KKP	Cíl	Opatření
Nízká míra spolupráce na rozvoji kultury a kreativity mezi městem a krajem	Cíl 3.4 Do diskuse o kulturním rozvoji města je zapojeno široké spektrum aktérů a klíčových stakeholderů	3.4.1 Magistrát města bude rozvíjet spolupráci v oblasti kultury s Pardubickým krajem a pravidelně koordinovat a spolupracovat při naplňování cílů této strategie s organizacemi krajem zřízenými (Krajská knihovna Pardubice, Východočeské muzeum Pardubice, Východočeská galerie Pardubice). Součástí spolupráce bude i vymezení/revize městských funkcí krajských institucí a revize krajských funkcí městských institucí.
Málo vhodných prostor pro hudební produkci zavedených kapel i pro prezentaci začínajících projektů místních hudebníků	Cíl 4.4 Prostory pro kulturní a komunitní život ve městě jsou efektivně využívány	4.4.1 Magistrát města zmapuje prostory současně využívané nebo v budoucnu vhodné pro kulturní a komunitní aktivity, a to jak v majetku města, tak v majetku akciových společností, jiných veřejných institucí a soukromých vlastníků. Jejich parametry a vybavení uveřejní ve srozumitelné podobě tak, aby se zlepšila orientace organizátorů akcí.
Prostory chybí i tanečním souborům a regionálním výtvarníkům. Město nenabízí umělecké rezidence		4.4.2 Magistrát města vytvoří informační platformu (geoportál) na webu města, jejíž součástí budou i zmapované prostory současně využívané nebo v budoucnu vhodné pro kulturní a komunitní aktivity.
Chybí sál pro akce s 500–1500 návštěvníky a místo pro open air festivaly		4.4.3 Magistrát města vytvoří systém nefinanční a finanční podpory aktivního využívání prostor pro kulturní a komunitní činnosti.
		4.4.4 Magistrát města vytvoří a zavede systém pro poskytování městských prostor a prostor v majetku akciových společností pro kulturní a komunitní činnost.
	Cíl 4.5 Město je vybaveno kulturní a komunitní infrastrukturou pro kvalitní život, která odpovídá potřebám a možnostem regionální metropole	4.5.1 Město iniciuje analýzu poptávky a nabídky po reprezentativním sálu s kapacitou 500 až 1000 návštěvníků, včetně vyhledávací studie vhodného místa pro vznik sálu, studie zohlední brownfieldy nebo potenciální brownfieldy v centru města, včetně bývalého hotelu Grand a potenciálu automatických mlýnů.
		4.5.3 Magistrát města iniciuje diskusi s městskými obvody o zvýšení kvality kulturně-komunitní infrastruktury v městských obvodech, včetně místních knihoven a prostorů pro zájmové umělecké vzdělávání.

Potřeby subjektů KKP	Cíl	Opatření
Málo vhodných prostor pro hudební produkci zavedených kapel i pro prezentaci začínajících projektů místních hudebníků	Cíl 5.1 Potenciál industriální minulosti města, jeho „industriální stopa“, je využíván pro posílení identifikace s městem a jako nástroj vytváření jeho současné image	5.1.4 Oddělení kultury a cestovního ruchu zajistí vypracování popisu škály forem aplikovatelných na město Pardubice, jak s tématem industriální stopy pracovat a jak ho následně aktivně využívat a zacílit na konkrétní cílové skupiny.
Prostory chybí i tanečním souborům a regionálním výtvarníkům. Město nenabízí umělecké rezidence	Cíl 5.2 Automatické mlýny jsou revitalizovány do podoby kulturně-kreativního a vzdělávacího centra („kulturfabrik“), které se stává novou symbolickou dominantou města	5.2.1 Odbor rozvoje a strategie připraví komplexní Konceptci revitalizace Gočárových automatických mlýnů a následně Studii proveditelnosti kulturfabrik v Gočárových automatických mlýnech včetně návrhu dlouhodobě udržitelného financování.
Využití zachovalého industriálního dědictví města		5.3.1 Oddělení kultury a cestovního ruchu iniciuje podporu rozvoje relevantních odvětví kreativních průmyslů na území města v propojení s místně zakotvenými inovacemi v oblasti vědy a techniky, přičemž budou využity závěry realizované studie Kulturní a kreativní odvětví v Pardubicích.
	Cíl 5.3 Propojování vědy, umění, vzdělávání a průmyslu je městem všestranně podporováno	5.3.2 Oddělení kultury a cestovního ruchu zajistí podporu projektů, které se zaměřují na kreativní interpretaci industriální identity města, experimentální projekty a spolupráci umělců s firmami, které vytváří industriální identitu Pardubic.

AUTOŘI STUDIE

Petr Návrat

pracuje na projektech zabývajících se regenerací měst, lokálním ekonomickým rozvojem a městskou samosprávou.

Kulturním a kreativním průmyslům se věnoval v rámci aktualizace strategického plánu hl. města Prahy a při přípravě studie proveditelnosti Kreativního centra Brno. Plzni 2015 radí, jak vytvořit inkubátor pro začínající firmy v kulturních a kreativních průmyslech.

Vystudoval městské plánování na Bartlett School of Planning, University College London a mezinárodní ekonomické vztahy na VŠE v Praze. Je společníkem v ONplan lab, s. r. o.

Pro mapování kulturních a kreativních průmyslů v Pardubicích vytvořil metodiku verifikace dat o subjektech a metodiku pro zjištění kvalitativních charakteristik jednotlivých odvětví. Vedl setkání se zástupci jednotlivých odvětví a zpracování této zprávy.

Markéta Dubová

vystudovala veřejnou správu a regionální rozvoj na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, kde v rámci své diplomové práce mapovala kulturní a kreativní průmysly v Praze. Během studia se podílela na přípravách strategického plánu města Zlína: Zlín 2020. V současné době mapuje kulturní a kreativní průmysly v Plzni. Je research analyst v ONplan lab, s. r. o.

V rámci mapování kulturních a kreativních průmyslů v Pardubicích měla na starosti verifikaci dat o subjektech, záznam výstupů ze setkání se zástupci jednotlivých odvětví a zpracování kvantitativní a kvalitativní analýzy.

Cílem mapování kulturních a kreativních průmyslů (KKP) v Pardubicích bylo popsat současný stav tohoto sektoru i jeho jednotlivých odvětví z kvantitativního a kvalitativního hlediska, zejména s přihlédnutím k jeho významu pro sociální a hospodářský rozvoj města. Mapování bylo realizováno jako součást výzkumného projektu Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR a využilo metodiky aplikované při obdobném mapování v Brně. Výstupy z mapování v obou městech jsou proto navzájem porovnatelné.

Prvotní datový soubor s informacemi o ekonomických subjektech z veřejně dostupných registrů byl verifikovaný pomocí internetového vyhledávání, telefonického a e-mailového dotazování a rozhovory s informátory vybranými tzv. metodou „sněhové koule“. Očištěná data pak bylo možné analyzovat z hlediska počtu subjektů, zaměstnanosti i ročního obrátu v sektorech i odvětvích KKP. Bylo zjištěno, že 672 subjektů KKP zaměstnává přibližně 2224 osob, což tvoří 5,4 % ekonomicky aktivních obyvatel města. Sektor KKP v Pardubicích dosahuje odhadovaného obrátu 1,7 miliardy korun ročně.

Kvalitativní mapování vycházelo z potřeb městské samosprávy, která se dosud analyzováním tamních KKP nezabývala. Tato část byla realizována především prostřednictvím skupinové diskuze se zástupci jednotlivých odvětví KKP, jejichž témata zahrnovala hlavní aktéry, slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby i potřeby subjektů KKP pro svůj rozvoj.

Potvrdil se předpoklad, že každé odvětví má svá specifika a různé hlavní aktéry. Souhrnně je však pro rozvoj všech důležitá spolupráce se vzdělávacími institucemi a městskou samosprávou. Společnou potřebou je přístup ke komunikačním a propagačním kanálům regionálního dopadu a schopnost dosáhnout na alternativní zdroje financování rozvoje aktivit. Mnohá odvětví se potýkají s nedostatkem vhodných a finančně dostupných prostorů pro svoji činnost. Přitom nápravná opatření je možné učinit zejména na institucionální úrovni (např. rozdělováním grantů a využíváním prostorů ve veřejném vlastnictví dle jasných kritérií) a při budování schopností začínajících subjektů (marketing, fundraising).

The goal in the mapping of the cultural and creative industries (CCIs) in Pardubice was to describe the current situation in this sector and its individual branches from a quantitative and a qualitative perspective, particularly with respect to its importance for the city's social and economic development. The mapping was realised as part of the "Cultural and Creative Industries Mapping in the Czech Republic" research project and it used the methodology applied during a similar mapping in Brno. The outputs from the mapping of both the cities are currently being compared to each other.

The initial data file with information about economic subjects from publically-available registers was verified using Internet searches, queries by phone and by email and interviews with information sources chosen by the "snowball" method. The cleaned data could then be analysed from the perspective of the number of subjects, the employment rate and the annual turnover in the CCI sector and branches. It was determined that 672 CCI subjects employ approximately 2224 people, which makes up 5.4% of the city's economically-active inhabitants. The CCI sector in Pardubice reached an estimated annual turnover of 1.7 billion crowns.

The qualitative mapping stemmed from the needs of the city administration, which had not yet analysed the local CCIs. This part was implemented primarily through focus groups with representatives of the individual CCI branches, the themes including the main actors, the strengths and weaknesses, the opportunities and threats and the needs of the CCI subjects for their development.

This confirmed the assumption that each branch has its own particularities and various main actors. Overall, however, cooperation with educational institutions and the city administration is important for the development of all the branches. A common need is access to communication and promotional channels with a regional impact and the ability to have access to alternative sources of financing the development of activities. Many branches have run up against a lack of suitable and financially accessible spaces for their activities. Meanwhile remedial measures can be made primarily on an institutional level (e.g. by dividing grants and using publically-owned spaces according to clear criteria) and when building up the abilities of beginning subjects (marketing, fundraising).

